

МОСКОВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
имени М. В. ЛОМОНОСОВА

Филологический факультет

А. И. Изотов

ЧЕШСКИЙ ЯЗЫК

УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ ПО РАЗВИТИЮ
УСТНОЙ РЕЧИ НА МАТЕРИАЛЕ
ВИДЕОФИЛЬМОВ

МОСКВА
МАКС Пресс
2025

МОСКОВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
имени М. В. ЛОМОНОСОВА
Филологический факультет

А. И. Изотов

ЧЕШСКИЙ ЯЗЫК

*Учебное пособие
по развитию устной речи
на материале видеофильмов*

МОСКВА – 2025

УДК 811.162.3*34(075.8)
ББК 81.2Чеш-1я73
ИЗ8

<https://elibrary.ru/rwfyjx>

*Печатается по постановлению Редакционно-издательского совета
и Ученого совета филологического факультета МГУ имени М. В. Ломоносова*

Рецензенты:

В.Ф. Васильева – доктор филологических наук,
профессор МГУ имени М. В. Ломоносова

О.И. Черчук – кандидат филологических наук,
ст. преподаватель МГИМО (университет)

Изотов, Андрей Иванович.

ИЗ8 **Чешский язык** : учебное пособие по развитию устной речи на материале видеофильмов / А. И. Изотов. – Москва : МАКС Пресс, 2025. 176 с.

ISBN 978-5-317-07377-0

<https://doi.org/10.29003/m4388.978-5-317-07377-0>

В пособии отрабатываются навыки и умения, затрагивающие основные аспекты практического изучения иностранного языка: фонетика, морфология, синтаксис, фразеология. Коммуникативно-ориентированные задания первой части пособия позволяют параллельно развивать навыки аудирования, говорения и перевода.

Предназначается для студентов филологических факультетов и факультетов иностранных языков, а также для изучающих чешский язык на курсах или самостоятельно.

Ключевые слова: чешский язык; развитие устной речи; коммуникативно-ориентированные задания.

УДК 811.162.3*34(075.8)
ББК 81.2Чеш-1я73

Izotov, Andrey

Czech : Oral Practice Manual / A. I. Izotov. – Moscow : MAKS Press, 2025.

The Manual is aimed at the main aspects of the practical study of the Czech language: phonetics, morphology, syntax, phraseology. Communicative-oriented tasks in Part One of the book contribute to the skills of listening, speaking and writing.

Intended for students of philological faculties and faculties of foreign languages and for learners of Czech language courses.

Key words: Czech language; Oral Practice Manual; Communicative-oriented tasks.

ISBN 978-5-317-07377-0

© А. И. Изотов, 2025

© Оформление. ООО «МАКС Пресс», 2025

ОГЛАВЛЕНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ	4
О УТРЖЕНÉM SLUCHÁTKU	5
ŠKOLNÍ VÝLET	19
ČLOVĚK NEANDRTÁLSKÝ	33
KROPÁČEK MÁ ANGÍNU	47
JAK MACH A ŠEBESTOVÁ HLÍDALI DÍTĚ	60
PÁNI TVORSTVA	73
UKRADENÉ SLUCHÁTKO	87
PŘÍRODNÍ ZÁKONY	100
POLICEJNÍ PES	111
OBĚŤ PRO KAMARÁDA	122
VZORNÉ CHOVÁNÍ	134
ZOOLOGICKÁ ZAHRADA	145
PIRÁTI	155
JAK MACH A ŠEBESTOVÁ VYROSTLI	165
ОСНОВНАЯ И ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ ЛИТЕРАТУРА	175

ПРЕДИСЛОВИЕ

Настоящее пособие предназначается для студентов филологических факультетов и факультетов иностранных языков, знакомящихся с основами чешского языка.

Работа с пособием предполагает активное использование видеоматериала – четырнадцати сюжетов из популярного чешского мультипликационного сериала о Махе и Шебестовой, доступных в Интернете в свободном доступе. Данный видеоматериал весьма информативен как с точки зрения лексики (построенный на материале используемых видеофрагментов словарь содержит более двух тысяч словарных статей), так и с точки зрения грамматики («либретто» видеофрагмента представляет собой фактически несобственно-прямую речь, что позволяет отрабатывать как монологические, так и диалогические речевые навыки). Следует при этом отметить и дифференцированность речевых портретов персонажей сериала – имитируется речь людей разного возраста, пола и социального положения (дети, немолодая дама, директор школы, учительница, школьный сторож, врач, мороженщик, вор и т.д.).

Просмотр видеофрагмента может быть заменен прочтением снабженного картинками «либретто» данного видеофрагмента, после чего студентам предлагается ответить на вопросы по содержанию, найти в приводимых примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и дать им литературные соответствия, перевести с русского языка на чешский предложения, являющиеся фактически русской версией чешского текста сериала. Эти коммуникативно-ориентированные задания позволяют параллельно развивать навыки аудирования, говорения и перевода и тем самым способствуют реализации основных целей обучения иностранному языку.

Данное издание автор посвящает светлой памяти заслуженного профессора МГУ имени М.В. Ломоносова Валерии Фёдоровны Васильевой, обучившей чешскому языку многие поколения богемистов, включая автора настоящих строк, и рецензировавшей как первый, так в все последующие варианты этого пособия.

А.И. Изотов

O UTRŽENÉM SLUCHÁTKU

1.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Mach a Šebestová byli žáky třetí bé, bydleli v jednom činžáku a chodili do školy spolu.

V domě bydlela paní Kadrnožková se psem Jonatánem a paní Cibulková s kočkou Micinkou, takže tam byl občas pěkný cirkus.

Šebestová si dělala z Jonatána legraci a říkala mu: „Haló, haló, proč je koček málo? A tak štěkám jako hrom, ať je koček milión“.

Jonatána to zlobilo, ale jinak to byl kamarád a často paní Kadrhožková utekl, aby Macha a Šebestovou do školy doprovodil. Jenomže paní Kadrhožková mu tyhle výlety jen tak netrpěla.

Upřímně řečeno, Mach a Šebestová si na paní Kadrhožkovou rozhodně nemohli stěžovat, protože jejím přičiněním přicházeli do školy skoro vždycky včas. Ani pes Jonatán se na paní Kadrhožkovou nezlobil. Jonatán byl totiž hravé zvíře, a tak měl celé dopoledne o zábavu postaráno.

Ten den byl zrovna přírodopis a soudružka učitelka vyvolala Macha, aby řekl, co ví o zajících. Jenže Mach toho věděl o zajících moc málo, znal akorát zajíce na smetaně, a tak stále říkal: „Zajíc žije v lese, v lese, žije v lese“.

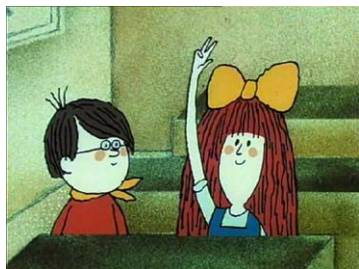
A soudružka učitelka řekla: „To ví i malé dítě, že nežije na nádraží. Řekni nám, čím se živí, kolik má zubů a tak dále. Tak sednout! Zítřka tě vyvolám znovu a jestli to nebude lepší, tak se těš!“ Ale Mach se dal najednou do smíchu a s ním celá třída. Všichni se smáli jako pominutí. Cha-cha-cha-cha! Che-che-che-che! Chi-chi-chi!

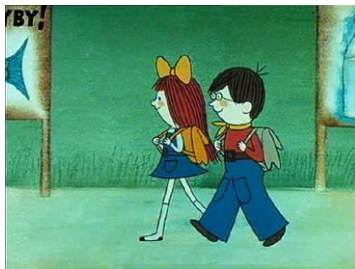
A soudružka učitelka řekla: „Tak dost! Tohle není žádné vyučování!“ Jenže vtom vešel do třídy soudruh ředitel a velice se divil: „Venku je tak krásně a vy jste tady jako zabezdění!“

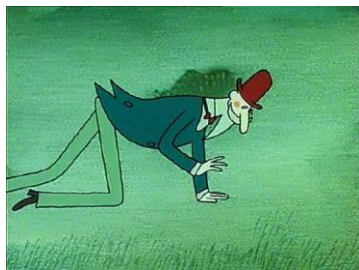
Ale soudružka učitelka řekla: „Promiňte, ale na ulici je pes, chová se jako blázen, no račte se podívat!“ A soudruh ředitel se dal do smíchu: „No ne! Ten pes je vynikající! Proč by se měly děti dívat na mrtvého zajíce, když můžou vidět tak báječně živého psa?“

A Šebestová řekla: „Prosím, to je náš kamarád Jonatán!“ A oba se s Machem těšili na konec vyučování, až se s Jonatánem sejdou.

Jenže. Když skončila škola, Jonatán už na ulici nebyl a Šebestová si povzdechla: „Toho asi paní Kadrnožková přece jenom chytila!“ A tak šli s Machem domů a najednou uviděli takového zvláštního pána.

A Šebestová řekla: „Hele, ten pan si hraje na psa, no koukej co dělá!“ Ale Mach řekl: „Šebestová, ty seš přece trdlo! Co by si hrál na psa? Takovej starej člověk si nebude hrát na psa. Ten ztratil brejle, vsad' se!“

A měl pravdu. Ten pán ztratil brejle a nemohl je najít, protože brejle se bez brejlí špatně hledají. Naštěstí Mach brejle měl, a tak ty brejle našel.

A starý pán měl radost a řekl: „Tak abyste věděli, za to, že tak hezky pomáháte starým lidem, tak vám něco dám“. A Šebestová řekla: „No jo. Ale k čemu nám to bude dobrý? S tím se nikam nedovoláme.“ A chtěla sluchátko vrátit. Jenomže ten pán byl pryč. „No to jsem blázen!“ divil se Mach.

Ale Šebestová řekla: „To máš fuk. Radši mi řekni co s tím budeme dělat?“ „Můžeš do toho volat 'Haló, haló, proč je koček málo,“ řekl Mach. „A tak štěkám jako hrom, ať je koček milión,“ řekla Šebestová. A vtom se ze sluchátka ozvalo: „Říkáte milión koček? No prosím, jak si přejete.“

Oba koukali jako vyjevení, protože tolik koček v životě neviděli. První se vzpamatovala Šebestová a řekla: „Poslouchej, mám dojem, že to má na svědomí to sluchátko.“ „No jo“, řekl Mach. „Jenomže co teď? Co s těma kočkama? Když je vezmu domů, tak mě naši vyhodí.“

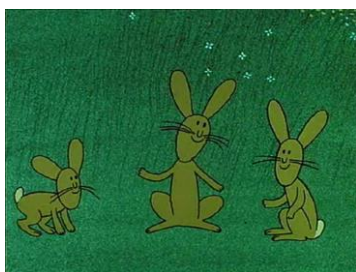
„A co sluchátko?“ řekla Šebestová. „Prosím vás, ať jsou ty kočky pryč!“ A ze sluchátka se ozvalo: „Ale prosím, beze všeho.“ „Šebestová, člověče, ono to vážně funguje!“ řekl Mach. „To je fantastický, chápeš to?“ „Nechápu, řekla Šebestová, ale fakt je to, že je to fantastický“. A oba kroutili hlavou celou cestu až domů.

Jonatán je zdravil už z dálky a Šebestová řekla: „Chudinka malej! Ta Kadrhožková ho už zase zamkla.“ Ale Mach se zasmál: „Jestli chceš, tak bude dole na to tata.“ A řekl: „Mohl by být Jonatán chvilku ptákem?“ A ze sluchátka se ozvalo: „Ale jo, no proč ne?“

A to už měl Jonatán krásná křídla. A Mach dole křičel: „No tak polet!“ „Vypadá nějak divně, že jo?“ řekl Mach. „S takovou obludou si přece nebudeme hrát.“ Jenomže Šebestová řekla: „Ty si stejně hrát nemůžeš. Musí se učit, zejtra jsi zkoušeněj ze zajíců.“

Ale Mach se dal do smíchu: „Šebestová, já mám nápad. Vždyť si můžeme hrát se zajícema.“ A hned řekl: „Prosím vás, my bysme potřebovali, aby z nás byli tři zajíci.“ A ze sluchátka se ozvalo: „No jak račte.“ A než bys řekl švec, Mach, Šebestová a Jonatán hopkali k lesu.

Našli tam spoustu novejch kamarádů a dozvěděli se spoustu věcí. Starý zajíc jim vysvětlil všechno možné: no k čemu jsou vlastně zaječí uši a co se s nima dá dělat. Bylo to všechno hrozně zajímavé až na to, že je pořád vyrušoval nějaký myslivec.

Jenomže Mach, Šebestová a Jonatán si s ním naštěstí věděli rady.

A příští den, když soudružka učitelka vyvolala Macha a ptala se, co ví o zajících, Mach začal vyprávět, čím se zajíci živí, kolik mají zubů a kolik dětí, jak bydlí, kdy tak asi ráno vstávají a kdy jdou večer spát. A soudružka učitelka kroutila hlavou: „No je to vůbec možné, aby žák třetí bé věděl o zajících víc než já?“

A tak Mach dostal jedničku s hvězdičkou a Šebestová mu šeptala: „Tak to ti teda řeknu, že to sluchátko je ohromná věc.“ A Mach řekl: „Človče, Šebestová, s tím zažijeme věci! To teprve uvidíš!“

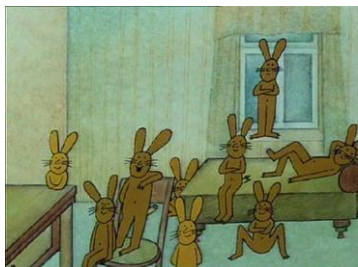
To s těmi zajíci se stalo ve středu. A hned ve čtvrtek odpoledne soudružku učitelku někdo zdraví. Jeje, dobrý den, soudružko učitelko, jak se máte a tak dále. Byla to paní Machová. A hned o škole. Jestli se jako může zepstat, jak to tomu klukovi jde.

A soudružka učitelka povídá: „Můžete být klidná, paní Machová. Tomu vašemu to jde výborně a Šebestové zrovna tak. Včera jsem dala oběma jedničku s hvězdičkou, protože věděli o zajících víc, než je napsáno v Brehmově Životě zvířat.“

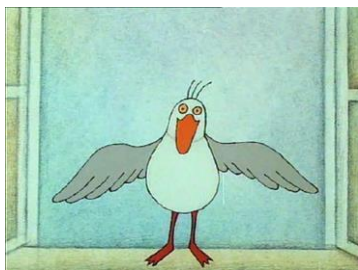
Jen je mi divné, že oba začali najednou všechno okusovat. Tužky, pravítka, dokonce i učebnice. Řekněte mi, kdo je to učí“.

A paní Machová povídá: „Tak vám teda řeknu, soudružko učitelko, tohle je mi nějak podezřelý. Představte si, že včera přiběhlo za tím naším klukem z lesa skoro třicet ušáků. Měli jsme jich plnej byt. Já říkám: Poslouchej, co to má znamenat? A on že co to má bejt, že to jsou kamarádi.“

Já povídám, pěkní kamarádi. Všechno je okousaný, i nohy od židlí, a těch bobků všude, kdo to má uklízet. To víte, že jsem je vyhodila. Ale představte si, mladý pán se urazil a že než by byl naším synem, to že bude radši rackem chechtavým, a kdesi cosi. Tak jsem řekla, jen si posluž. Až tím rackem budeš, tak mi dej vědět, žvanile jeden užvanilej“.

Ale soudružka učitelka najednou povídá: „No ne. Kdopak to sem přilít?“ A ten racek chechtavý řekne: „Che-che-che, mami, che-che-che, tak se ti hlásím, che- che-che“. A o paní Machovou se pokouší mráкотy. Teda řeknu vám, soudružko učitelko, to jsou dneska děti, co?

1.2. Ответьте на вопросы:

1. Kdo byli Mach a Šebestová? 2. Kdo ještě bydlel v tomto činžáku? 3. Co Šebestová ráda říkala Jonatánovi? 4. Jak na to reagoval Jonatán? 5. Jak se paní Kadrnožková dívala na Jonatánovy výlety. 6. Proč si Mach a Šebestová na paní Kadrnožkovou rozhodně nemohli stěžovat? 7. Proč se ani pes Jonatán na paní Kadrnožkovou nezlobil? 8. Který předmět měli právě ve škole ten den? 9. Na co se soudružka učitelka ptala Macha? 10. Co Mach věděl o zajících? 10. Co stále říkal? 11. Jak na to reagovala soudružka učitelka? 12. Proč se Mach dal najednou do smichu? 13. Jak se všichni smáli? 14. Co na to řekla soudružka učitelka? 15. Kdo vtom přišel do třídy? 16. Jak mu soudružka učitelka vysvětlila, proč mají okna zavřená? 17. Co na to řekl soudruh ředitel? 18. Co mu na to řekla Šebestová? 19. Na co se Mach s Šebestová těšili? 20. Byl Jonatán na ulici, když skončila škola? 21. Jak si to Šebestová vysvětlila? 22. Koho Mach a Šebestová uviděli cestou domů? 23. Co si Šebestová myslela o tom pánovi? 24. Souhlasil s tím Mach a proč? 25. Co se stalo tomu pánovi? 26. Co měl našťstí Mach? 27. Co řekl ten pán? 28. Co Mach a Šebestová udělali se sluchátkem? 29. Co se ze sluchátka ozvalo? 30. Proč Mach a Šebestová koukali jako vyjevení? 31. Kdo se vzpamatoval první? 32. Co chtěli dělat s těmi kočkami? 33. Co dělal Jonatán, když je viděl? 34. Proč Šebestová řekla o Jonatánovi „chudinka malej“? 35. Co řekl Mach do sluchátka? 36. Co se stalo Jonatánovi? 37. Jak podle Macha Jonatán vypadal? 38. Proč Šebestová řekla, že Mach stejně nemůže hrát? 39. Jaký nápad dostal Mach? 40. O co požádali do sluchátka? 41. Co se stalo, než bys řekl švec? 42. Koho děti našly v lese? 43. Co jim vysvětlil starý zajíc? 44. Kdo je někdo pořád vyrušoval? 45. Věděli si Mach a Šebestová s ním rady? 46. O čem Mach začal vyprávět, když ho vyvolala soudružka učitelka? 47. Proč soudružka učitelka kroutila nad tím hlavou? 48. Kterou známku dostal Mach? 49. Co se stalo hned ve čtvrtek odpoledne? 50. Kdo zdravil soudružku učitelku? 51. Na co se ptala? 52. Co řekla soudružka učitelka o Machovi? 53. Proč dala oběma jedničku s hvězdičkou? 54. Co bylo soudružce učitelce na Machovi a na Šebestové divné? 55. Co na to pověděla paní Machová? 56. Kdo přiběhl za Machem? 57. Proč je paní Machová vyhodila? 58. Jak se na to zatvářil Mach? 59. Co mu odpověděla paní Machová? 60. Kdo najednou přiletěl? 61. Co se stalo paní Machové?

1.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Šebestová, ty seš přece trdlo! 2. Takovej starej člověk si nebude hrát na psa. 3. Ten ztratil brejle, vsaď se! 4. No jo. Ale k čemu nám to bude dobrý? 5. To máš fuk. Radší mi řekni co s tím budeme dělat? 6. Co s těma kočkama? 7. To je fantastický, chápeš to? 8. Nechápu, ale fakt je to,

že je to fantastický. 9. Chudinka malej! Ta Kadrnožková ho už zase zamkla. 10. Ale jo, no proč ne? 11. Vypadá nějak divně, že jo? 12. Ty si stejně hrát nemůžeš. Musí se učit, zejtra jsi zkoušenej ze zajíců. 13. Šebestová, já mám nápad. Vždyť si můžeme hrát se zajícema. 14. Prosím vás, my bysme potřebovali, aby z nás byli tři zajíci. 15. Našli tam spoustu novejšch kamarádů a dozvěděli se spoustu věcí. 16. Starý zajíc jim vysvětlil všechno možné: no k čemu jsou vlastně zaječí uši a co se s nima dá dělat. 17. Tak vám teda řeknu, soudružko učitelko, tohle je mi nějak podezřelý. 18. Představte si, že včera přiběhlo za tím našim klukem z lesa skoro třicet ušáků. Měli jsme jich plnej byt. 19. Já říkám: Poslouchej, co to má znamenat? A on že co to má bejt, že to jsou kamarádi. 20. Já povídám, pěkní kamarádi. Všechno je okousaný, i nohy od židlí, a těch bobků všude, kdo to má uklízet. 21. Až tím rackem budeš, tak mi dej vědět, žvanile jeden užvanilej. 22. No ne. Kdopak to sem přilít?

1.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

dělat si z někoho legraci; jen tak netrpět; mít o něco postaráno; dát se do smíchu; vsadit se; být k něčemu dobrý; být / mít fuk; koukat jako vyjvení; vědět rady s někým;

co má bejt; [o někoho] se pokouší mráкотy; to ví i malé dítě.

1.5. Переведите на чешский язык:

1. Мах и Шебестова учились в третьем «б». 2. Они жили в одном доме и ходили в школу вместе. 3. В доме жили также госпожа Кадрножкова с собакой Йонатаном и госпожа Цыбулкова с кошкой Мицинкой, так что порой там был настоящий цирк. 4. Шебестова часто подшучивала над Йонатаном. 5. Она говорила ему: «Алло, алло, почему кошек мало?». 6. Пусть кошек будет миллион. 7. Йонатана это злило, но вообще-то он был настоящий друг. 8. Он часто убегал от госпожи Кадрножковой, чтобы проводить Маха и Шебестову в школу. 9. Однако госпожа Кадрножкова ему эти экскурсии просто так не спускала. 10. По правде сказать, Мах и Шебестова не могли на госпожу Кадрножкову пожаловаться, так как благодаря ей они приходили в школу почти всегда вовремя. 11. Да и Йонатан на госпожу Кадрножкову не обижался. 12. Он любил играть, а так ему хватало развлечений до обеда. 13. В тот день было как раз природо-ведение, и учительница вызвала Маха, чтобы он рассказал, что он знает о зайцах. 14. Однако Мах знал о зайцах очень мало. 15. Он знал разве что зайца в сметане. 16. Так что он все время повторял: «Заяц живет в лесу, он живет в лесу». 17. Учительница сказала: «И ребенок знает, что он живет не на вокзале». 18. Скажи нам, что он ест, сколько у него зубов и так далее. 19. Садись! Завтра я тебя вызову снова, и если будет не лучше, берегись! 20. Но Мах вдруг рас-

смеялся, а с ним и весь класс. 21. Все смеялись как сумасшедшие. 22. Хватит! Это уже не урок! 23. Однако в эту минуту в класс вошел директор и очень удивился. 24. На улице так чудесно, а вы здесь как в бочке! 25. Простите, но на улице собака, она ведет себя как ненормальная, посмотрите сами. 26. Директор вдруг рассмеялся. 27. Ну и ну! Эта собака просто замечательная! 28. Зачем же детям смотреть на мертвого зайца, когда они могут видеть настолько живую собаку? 29. А Шебестова сказала: «Это наш друг Йонатан». 30. Оба с нетерпением ждали конца занятий, когда они с Йонатаном встретятся. 31. Но когда занятия кончились, Йонатана на улице уже не было. 32. Шебестова вздохнула: «Наверное, госпожа Кадрножкова его все-таки поймала». 33. Они с Махом пошли домой и вдруг увидели такого странного господина. 34. Шебестова сказала: «Слушай, он играет в собаку, посмотри, что он делает». 35. Но Мах сказал: «Шебестова, ну ты и дура!» 36. Чего это ему играть в собаку? 37. Такой старый человек не будет играть в собаку. 38. Он потерял очки, спорим? 39. И он был прав. 40. Этот господин потерял очки и не мог их найти, потому что очки без очков искать трудно. 41. К счастью, у Маха очки были, так что он эти очки нашел. 42. Старый господин обрадовался. 43. Знайте, за то, что вы помогаете старым людям, я вам кое-что дам. 44. Ну да. А зачем нам это? 45. Мы же с этим никуда не дозвонимся. 46. И она хотела вернуть трубку. 47. Но только этот господин уже исчез. 48. С ума сойти! 49. Это все равно. 50. Скажи-ка лучше, что нам с этим делать. 52. Ты можешь говорить в эту трубку «Алло, алло, почему кошек мало». 53. И тогда из трубки раздалось: «Говорите, миллион кошек? Пожалуйста, как будет угодно». 54. Оба выпучили глаза, потому что столько кошек они не видели никогда в жизни. 55. Первой опомнилась Шебестова. 56. Слушай, мне кажется, что это на совести у трубки. 57. Ну и что теперь? 58. Что с этими кошками? 59. Если я их возьму домой, наши меня выгонят. 60. А что же трубка? 61. Пожалуйста, пусть кошки исчезнут. 62. Из трубки раздалось: «Пожалуйста, нет проблем». 63. Слушай, Шебестова, это работает! 64. Это фантастика, понимаешь это? 65. Не понимаю, но это действительно фантастика. 66. И оба качали головами всю дорогу домой. 67. Йонатан их приветствовал издали. 68. Шебестова сказала: «Бедняжка! Эта Кадрножкова его все-таки заперла!» 69. Но Мах рассмеялся. 70. Если хочешь, он мигом будет внизу. 70. Можно, Йонатан на минутку станет птицей? 71. Ну да, почему бы нет? 72. И вот у Йонатана появились красивые крылья. 73. Мах снизу кричал: «Давай лети!» 74. Он выглядит как-то странно. 75. С таким чудищем мы играть не будем. 76. Ты все равно не можешь играть. 77. Надо заниматься, завтра тебя будут экзаменовать по зайцам. 78. Но Мах рассмеялся: «Шебестова, у меня идея!» 79. Ведь мы можем играть с

зайцами. 80. Послушайте, нам надо, чтобы мы трое стали зайцами. 81. А из трубки раздалось: «Как вам будет угодно». 82. И в тот же миг Мах, Шебестова и Йонатан уже прыгали к лесу. 83. Там они нашли кучу новых друзей и узнали много интересного. 84. Старый заяц им объяснил всё, что только можно. 85. Например, зачем зайцу уши и что с ними можно делать. 86. Все это было страшно интересно. 87. Их все время отвлекал какой-то охотник. 88. Но Мах, Шебестова и Йонатан с ним разобрались. 89. А на следующий день, когда учительница вызвала Маха, он начал рассказывать, что зайцы едят, сколько у них зубов и сколько детей, когда они встают утром и когда ложатся спать. 90. Учительница качала головой. 91. Может ли быть, чтобы ученик третьего «б» знал о зайцах больше, чем я? 92. И так Мах получил «отлично» с плюсом. 93. Шебестова ему прошептала: «Так я скажу тебе, эта трубка – замечательная вещь». 94. Эта история с зайцами случилась в среду. 95. А в четверг после обеда с учительницей вдруг кто-то здороваётся. 96. Здравствуйте, как поживаете и так далее. 97. Это была госпожа Махова. 98. И сразу же о школе. 99. Как там у мальчишки идут дела. 100. Можете быть спокойна, госпожа Махова. 101. У вашего парня дела идут отлично, да и у Шебестовой тоже. 102. Вчера я поставила обоим «отлично» с плюсом, потому что они знали о зайцах больше, чем написано в «Жизни животных» Брема. 103. Мне только странно, что оба вдруг начали все обкусывать: карандаши, линейки, даже учебники. 104. Скажите, кто их этому учит. 105. Скажу я вам, мне это кажется подозрительным. 106. Представьте, что вчера к нашему парню из леса прискакало почти тридцать зайцев. 107. Их была полная квартира. 108. Слушай, что это значит? 109. А что такое, это друзья. 110. Хорошенькие друзья. 111. Все обкусанное, даже ножки от стульев, а этого помета повсюду, кто это должен убирать? 112. Понятно, что я их выгнала. 113. Но представьте себе, молодой человек оскорбился. 114. Да он лучше будет чайкой, чем нашим сыном и все такое. 115. Давай-давай, пожалуйста! 116. Когда станешь чайкой, дай мне знать, болтунишка. 116. Но учительница вдруг говорит: «Кто это сюда прилетел?» 117. А чайка и говорит: «Хи-хи-хи, мама, хи-хи-хи, вот я тебе представляюсь, хи-хи-хи». 118. А госпожа Махова готова потерять сознание. 119. Скажу я вам, ну и дети сегодня!

ŠKOLNÍ VÝLET

2.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou šli Mach a Šebestová do školy, ale místo aktovek si nesli chlebníky, a Jonatán byl z toho celý pryč: „Co se to děje? Proč chlebníky?“ Až mu Šebestová řekla: „Víš, Jonatáne, dneska s sebou žádné učení nemáme, protože dneska se učit nebudem.“

„Soudružka učitelka s náma jede na výlet k rybníku Krajáči, víš?“ A Jonatán začal smutně kňučet, asi takhle: kňou, kňou.

A Mach řekl: „Poslouchej, Šebestová, Jonatán by strašně rád jel s náma, je ti to jasný?“ A Šebestová řekla: „Prosím tě, psa by přece soudružka učitelka nevzala, a taky paní Kadrožková ho s náma nepustí. Koukni, už si pro něho běží.“

A opravdu paní Kadrnožková běžela a křičela: „Jonatáne, domů, ale honem!“ A Mach řekl: „Člověče, Šebestová, a na co vlastně máme to bezvadný sluchátko? Uděláme z Jonatána kluka a hotovo.“

A hned řekl: „Prosím vás, my bysme potřebovali, aby Jonatán vypadal jako kluk s chlebníkem.“

A když paní Kadrnožková přiběhla blíž, viděla Macha a Šebestovou a nějakýho kluka s chlebníkem a tak řekla: „On tady není Jonatán? Já myslela, že utekl za váma.“ A Šebestová řekla: „Před chvílkou tady ještě byl.“ A paní Kadrnožková šla domů a bručela si: „No počkej, Jonatáne, já tě dneska asi přetřnu.“

A Jonatán se mohl zbláznit radostí. Vyváděl jako blázen. Ale Šebestová řekla: „Poslouchej, Machu. Já mám takovej pocit, že to dopadne všelijak. Podívej se, co dělá.“

A měla pravdu, protože když se Mach ptal soudružky učitelky, jestli by jejich kamarád Jonatán nemohl jet taky, Jonatán to všechno pokazil. No choval se úplně nemožně, začal dokonce štěkat: haf! haf! haf!

A soudružka učitelka si řekla: „Má nějaké divné způsoby. To bude asi pěkné kvítko. Já ho vezmu na výlet a on mi tam bude dělat samé psí kusy. No to tak. Stačí že jede Horáček, ten darebák.“

A tak řekla: „Je mi líto, ale v autobuse už není bohužel místo. Nasedat, děti, nasedat.“

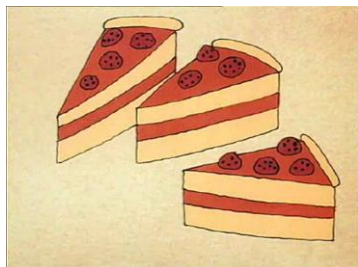
A jelo se. Jenomže Jonatán byl kamarád, a být kamarád to není žádná legrace. Opravdový kamarád své kamarády jen tak neopustí.

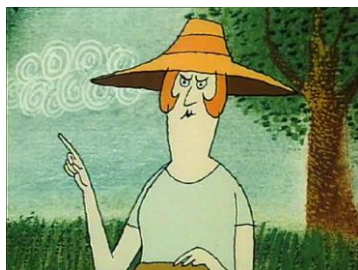
A tak Jonatán dělal co mohl, no jazyk měl až na vestě. A když autobus zastavil u rybníka Krajáče, všichni tři byli rádi, že jsou zase spolu.

A soudružka učitelka si říkala: „Zvláštní chlapec. Chování nemá zrovna na jedničku, ale přece jenom v něm bude cosi dobrého. No v každém bývá cosi dobrého, dokonce i v chlebníku.“ A soudružka učitelka tleskla do dlaní a řekla: „Tak děti, teď si sníme svačinky, které nám připravily maminky.“

Jenomže Šebestová v chlebníku nic nenašla, přestože jí maminka upekla na výlet jahodový koláč, takovou dobrotu. A Šebestová z toho byla celá nešťastná a řekla: „Prosím, někdo mi vzal můj jahodový koláč! A nenechal mi ani kousíček a to se přece nedělá!“

A soudružka učitelka řekla: „No to se opravdu nedělá. Zvedněte ruku, kdo to byl.“ Ale nikdo ruku nezvedl.

Jenomže pro Jonatána to byla maličkost, no úplná hračka, v tomhle byl Jonatán opravdu mistr. Než bys řekl švec, už nesl jeden chlebník soudružce učitelce. A soudružka učitelka řekla: „No ovšem, Horáček, to jsem si mohla myslet, styď se!“

A přede všemi chtěla Jonatánovi poděkovat, jenomže Jonatán neměl momentálně čas. Jonatán měl zájem o něco docela jiného. A soudružka učitelka nad tím kroutila hlavou: „Takový chytrý chlapec ten Jonatán a chová se tak nemožně.“ A byla z toho celá v rozpacích.

Zato Horáček v rozpacích nebyl ani trošku. Místo aby se styděl za to, co provedl, dělal ze sebe mistra světa a říkal: „Tak, a teď sledujte, jak plavu. To budete zírat. Raz! dva! tři!“ A v tu ránu se začal topit a volat: „Pomóc! Pomóc!“

Bylo to hrozně a děti křičely: „Horáček se topí! Horáček se topí! Prosim, von se topí!“ A soudružka učitelka si řekla: „Zase ten Horáček! To mi tak ještě chybělo. Co mi řeknou rodiče?“ Ale to už Jonatán udělal hop a plaval pro Horáčka a soudružka učitelka nedýchla, jak to dopadne.

Ale když viděla, jak Jonatán táhne Horáčka z vody, spadl jí kamen z srdce a postavila celou třídu jako při fotografování. Požádala Jonatána, aby zas neutekl za nějakou kočkou a pak řekla: „Milí žáci, sluší se, abychom vyjádřili vděčnost Jonatánovi za hrdinský čin, protože zachránil život vašeho spolužáka Horáčka.“

A Jonatán nebyl na takovou slávu zvyklý. Nevěděl, co má dělat, no tak se začal trochu drbat za uchem. A soudružka učitelka řekla: „Ale to už opravdu přestává všechno, aby se takový chytrý a obětavý chlapec choval tímto způsobem“.

Jenomže Mach řekl: „Prosím, soudružko učitelko, to je tak. On to vlastně není vůbec žádný chlapec.“ A Šebestová řekla: „Prosím, on to je náš kamarád Jonatán. A protože je strašně prima, tak jsme ho chtěli vzít na výlet.“ A Mach řekl cosi do sluchátka. A Jonatán byl najednou zase psem.

A všichni žáci koukali jako spadlí z višně.

A soudružka učitelka nabídla Jonatánovi to nejlepší co měla, dokonce s vlašským salátem a řekla: „Promiň, Jonatáne, že jsem ti křivdila.“

A zpátky jel Jonatán pěkně v pohodlí a celá třída ho doprovodila až domů.

A paní Kadrnožková začala Jonatána hubovat, že je celý mokvý a že vychovaný pes má ležet doma na gauči a ne někde celý den lítat.

Ale soudružka učitelka řekla: „Milá paní, vy si pletete psa s polštářem. Polštář může ležet na gauči třeba čtrnáct dní a vůbec mu to nevadí, ale pes je pes a Jonatán je dokonce nejlepší pes na světě.“

A paní Kadrnožková se trochu zastyděla a řekla: Tak dobře. Tak víte co, ode dneška už Jonatána zamykat nebudu, a kdy si bude chtít hrát s Machem a Šebestovou, tak mu to vždycky dovolím.“

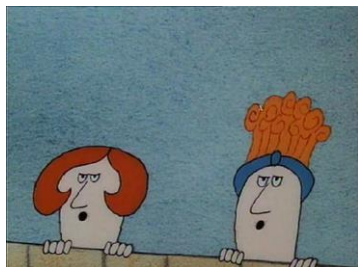

A Jonatán začal radostí štěkát: haf! haf! haf! A Mach a Šebestová štěkali radostí taky a také celá třída štěkala. A dokonce i paní Kadrnožková a soudružka učitelka. A kdo šel kolem, tak si říkal: „No ne, tolik radosti jsem už dlouho neviděl.“

Jednou odpoledne potká soudružka učitelka paní Kadrnožkovou a povídá: „No tak co, paní Kadnožková, jestlipak plníte svůj slib, co jste dala Machovi a Šebestové, že jim půjčíte Jonatána, když vás o to poprosí?“

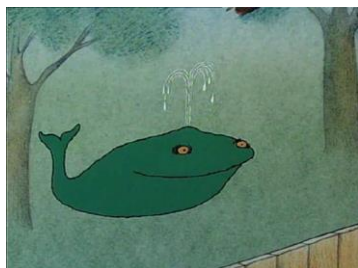
A paní Kadrnožková povídá: „Ale to víte že plním. Co bych to byla za člověka, kdybych něco slíbila a pak na to zapomněla? Zrovna teď jsou děti s Jonatánem tady na zahradě, můžete se podívat.“

A tak se obě koukly, ale sotva to udělaly, zalapaly po dechu a volaly: „Propánajána! Kde se tady vzalo to hrozitánské zvíře, které sežralo Jonatána a právě polyká Macha a Šebestovou? To je příšerná tragédie! Co budeme dělat? Nejlepší bude, když zavoláme o pomoc.“

A hned taky dvojhlasně volaly: „Pomóc! Ryba sežrala psa a dvě děti! Pomóc!“ A jak tak volají, otevřou se dvířka a Mach povídá: „Soudružko učitelko, ta panika je prosím, úplně zbytečná!“

„To nebyla vlastně žádná velryba ale Jonatán. My jsme z něho na chvíli tu velrybu udělali, neboť jsme se chtěli podívat, jak vypadá uvnitř.“

A Šebestová dodala: „A Mach prosím poznal ledviny a já zase slezinu.“

A paní Kadrnožková se strašně rozčílila: „Tak já prosím plním slib, půjčuji vám chudáka psa a vy s ním provádíte takové věci! To si příště rozmyslím.“ Ale soudružka učitelka se usmívá: „No, no, no. Snad to nebude tak zlé. Děti tím nic špatného nemyslely. Jonatán je v pořádku, tak co? Hlavní je že ti dva mají zájem o učební látku. My jsme totiž velrybu dnes ráno probírali.“

2.2. Ответьте на вопросы:

1. Co jednou nesli Mach a Šebestová do školy místo aktovek? 2. Jak na to reagoval Jonatán? 3. Proč tenkrát neměli s sebou žádné učení? 4. Kam jeli na výlet? 5. Co Mach řekl Šebestové o Jonatánovi? 6. Proč Šebestová nechtěla vzít Jonatána s sebou? 7. Co právě dělala paní Kadrnožková? 8. Co nabídl Mach? 9. Co Mach řekl do sluchátka? 10. Co uviděla paní Kadrnožková, když přiběhla blíž? 11. Na co se zeptala paní Kadrnožková Macha a Šebestové? 12. Co jí odpověděla Šebestová? 13. Co si bručela paní Kadrnožková, když šla domů? 14. Jaký pocit měla Šebestová? 15. Měla pravdu? 16. Co udělal Jonatán, když se Mach zeptal soudružky učitelky, jestli by jejich kamarád Jonatán nemohl jet také? 17. Co si pomyslela soudružka učitelka o Jonatánovi? 18. Co odpověděla Machovi na jeho prosbu? 19. Co to je být kamarád? 20. Proč měl Jonatán už jazyk na vestě? 21. Co se stalo, když autobus zastavil u rybníka Krajáče? 22. Co si tenkrát pomyslela soudružka učitelka o Jonatánovi? 23. Jak to bylo s těmi chlebníky? 24. Co řekla dětem o svačinkách? 25. Co našla ve svém chlebníku Šebestová? 26. Jaká z toho byla Šebestová? 27. Na co si stěžovala? 28. Jak to komentovala soudružka učitelka? 29. Zvedl někdo ruku? 30. Co to bylo pro Jonatána? 31. Co udělal Jonatán než bys řekl švec? 32. Co řekla soudružka učitelka Horáčkovi? 33. Poděkovala přede všemi soudružka učitelka Jonatánovi? 34. O co měl zájem Jonatán? 35. Proč nad tím soudružka učitelka kroutila hlavou? 36. Byl z toho Horáček také v rozpacích? 37. Co udělal Horáček místo toho, aby se styděl za to, co provedl? 38. Co chtěl všem ukázat a co začal v tu ránu dělat? 39. Co křičely děti? 40. Co si pomyslela soudružka učitelka? 41. Co udělal Jonatán? 42. Co se stalo se soudružkou učitelkou když uviděla jak Jonatán táhne Horáčka z vody? 43. Jak postavila soudružka učitelka celou třídu?

44. O co pak požádala Jonatána? 45. Proč se slušelo, aby všichni žáci vyjádřili Jonatánovi vděčnost? 46. Byl Jonatán na takovou slávu zvyklý? 47. Proč se začal trochu drbat za uchem? 48. Jak to komentovala soudružka učitelka? 49. Co vysvětlil soudružce učitelce Mach? 50. Proč Mach a Šebestová chtěli vzít Jonatána na výlet? 51. Jak všichni žáci koukali, když se Jonatán stal zase psem? 52. Co nabídla soudružka učitelka Jonatánovi? 53. Omluvila se soudružka učitelka Jonatánovi? 54. Jak jel Jonatán zpátky? 55. Proč paní Kadrnožková začala Jonatánovi hubovat? 56. Co má dělat vychovaný pes? 57. Souhlasila s tím soudružka učitelka? 58. Čím se pes liší od polštáře? 59. Co slíbila paní Kadrnožková dětem? 60. Co začal Jonatán dělat radostí? 61. Kdo ještě začal štěkat? 62. Co si pomyslel každý, kdo šel kolem? 63. Na co se zeptala soudružka učitelka paní Kadrnožkové, když ji jednou odpoledne potkala? 64. Co jí paní Kadrnožková odpověděla? 65. Kde byly děti s Jonatánem? 66. Proč soudružka učitelka a paní Kadrnožková zalapaly po dechu? 67. Co rozhodli že udělají? 68. Proč byla ta panika úplně zbytečná? 69. Co poznal Mach a co poznala Šebestová? 70. Proč se paní Kadrnožková strašně rozčílila? 71. Jak ji uklidňovala soudružka učitelka? 72. Co je prý hlavní? 73. Co právě ve škole probírali?

2.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Víš, Jonatáne, dneska s sebou žádné učení nemáme, protože dneska se učit nebudem. 2. Soudružka učitelka s náma jede na výlet k rybníku Krajáči, víš? 3. Poslouchej, Šebestová, Jonatán by strašně rád jel s náma, je ti to jasný? 4. Prosím tě, psa by přece soudružka učitelka nevzala, a taky paní Kadrnožková ho s náma nepustí. 5. Človče, Šebestová, a na co vlastně máme to bezvadný sluchátko? 6. Prosím vás, my bysme potřebovali, aby Jonatán vypadal jako kluk s chlebníkem. 7. A když paní Kadrnožková přiběhla blíž, viděla Macha a Šebestovou a nějakýho kluka s chlebníkem a tak řekla: „On tady není Jonatán? Já myslela, že utekl za váma.“ 8. Poslouchej, Machu, já mám takovej pocit, že to dopadne všelijak. 9. Bylo to hrozné a děti křičely: „Horáček se topí! Horáček se topí! Prosím, von se topí!“ 10. Prosím, on to je náš kamarád Jonatán. A protože je strašně prima, tak jsme ho chtěli vzít na výlet.

2.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

být z něčeho celý pryč; vyvádět jako blázen; mít takový pocit; mít pravdu; mít divné způsoby; dělat psí kusy; být z něčeho celý nešťastný; být v něčem opravdu mistr; nemít momentálně čas; mít o něco zájem; být celý v rozpacích; být strašně prima; koukat jako spadlý z višně; nebýt na něco zvyklý; zalapat po dechu;

než bys řekl švec; to mi tak ještě chybělo; spadl mu kamen ze srdce; sluší se; to už přestává všechno; co bych to byl za člověka.

2.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды Мах и Шебестова шли в школу, но вместо портфелей несли сумки для продуктов. 2. Йонатан этому страшно удивлялся. 3. Что происходит? Почему сумки? 4. Знаешь, Йонатан, сегодня мы учиться не будем. 5. Мы едем сегодня на экскурсию. 6. Йонатан начал грустно скулить. 7. Слушай, Шебестова, Йонатан очень хочет ехать с нами. 8. Учительница ни за что не возьмет собаку, да и госпожа Кадрножкова Йонатана с нами не пустит. 9. Смотри, она уже бежит за ним. 10. И действительно, госпожа Кадрножкова бежала и кричала: «Йонатан, домой, а ну живо!» 11. Слушай, Шебестова, а на что у нас трубка? 12. Сделаем из Йонатана мальчика, и готово. 13. Нам нужно, чтобы Йонатан выглядел, как мальчик с сумкой для продуктов. 14. А когда госпожа Кадрножкова подбежала поближе, она увидела Маха, Шебестову и какого-то мальчика с сумкой для продуктов. 15. А Йонатана здесь нет? 16. Я думала, он побегал за вами. 17. Минуту назад он здесь еще был. 18. Госпожа Кадрножкова шла домой и ворчала: «Ну погоди, Йонатан, я тебе сегодня задам!» 19. А Йонатан чуть с ума не сошел от радости. 20. Он вел себя как ненормальный. 21. Слушай, Мах, мне кажется, что ничего хорошего из этого не выйдет. 22. Посмотри, что он вытворяет. 23. И она была права. 24. Когда Мах спросил учительницу, можно ли их другу Йонатану ехать тоже, Йонатан все испортил. 25. Он вел себя совершенно невозможно. 26. Он даже начал лаять. 27. Учительница подумала: «Он какой-то странный». 28. Я его возьму на экскурсию, а он будет безобразничать. 29. Хватит того, что едет Горачек, этот бездельник. 30. Мне очень жаль, но в автобусе уже нет мест. 31. Садимся, дети, садимся! 32. И все поехали. 33. Однако Йонатан был настоящий друг, а быть настоящим другом не шутка. 34. Настоящий друг своих друзей просто так не бросает. 35. Йонатан делал, что только мог. 36. А когда автобус остановился у пруда, все трое радовались, что они снова вместе. 37. Учительница подумала: «Интересный мальчик». 38. Поведение у него не на «отлично», но что-то хорошее в нем есть. 39. В каждом есть что-то хорошее. 40. Учительница хлопнула в ладоши и сказала: «А теперь, дети, скушаем завтраки, которые нам приготовили мамы». 41. Но Шебестова ничего в своей сумке не нашла, хотя мама ей испекла на экскурсию пирожок с клубникой, такую вкуснятину! 42. Шебестова из-за этого очень расстроилась. 43. Кто-то взял мой пирожок с клубникой и не оставил мне ни кусочка, а так не делают! 44. Учительница сказала: «Так действительно не делают». 45. Поднимите руку, кто это сделал. 46. Но никто руку

не поднял. 47. Однако для Йонатана это была ерунда, просто игрушка. 48. В этом Йонатан был настоящим мастером. 49. Никто и глазом не моргнул, а он уже нес одну сумку учительнице. 50. Учительница сказала: «Конечно же, Горачек, можно было предполагать. Как тебе не стыдно!» 51. И хотела перед всеми Йонатана похвалить, но у Йонатана не было на это времени. 52. Его интересовало уже что-то совсем другое. 53. Учительница качала головой. 54. Этот Йонатан такой умный мальчик, а ведет себя совершенно невозможно. 55. И она не знала, что и думать. 56. Зато Горачек совершенно не ломал себе голову. 57. Вместо того, чтобы стыдиться за то, что он натворил, он изображал из себя чемпиона мира. 58. Ну-ка, смотрите, как я плаваю! Вот увидите! 59. И тут же начал тонуть и кричать «Помогите!». 60. Это было ужасно, и дети кричали: «Горачек тонет, он тонет!» 61. Учительница подумала: «Опять этот Горачек!» 62. Этого еще не доставало! 63. Что мне скажут родители? 64. Однако Йонатан уже плыл за Горачеком, и учительница затаила дыхание. 65. Но когда она увидела, как Йонатан тащит Горачека из воды, у нее камень с души свалился и она построила класс, как при фотографировании. 66. Она попросила Йонатана не убегать на этот раз за какой-нибудь кошкой. 67. Дорогие ученики, нам надо поблагодарить Йонатана за героический поступок. 68. Он спас жизнь вашего одноклассника Горачека. 69. Йонатан к такому не привык. 70. Он не знал, что и делать, так что начал немножко чесать у себя за ухом. 71. Но это действительно переходит все границы. 72. Такой умный и самоотверженный мальчик и так себя ведет! 73. А он вообще-то никакой не мальчик. 74. Это наш друг Йонатан. 75. Поскольку он такой замечательный, мы хотели его взять с собой на экскурсию. 76. Мах сказал что-то в трубку. 77. Йонатан вдруг снова стал собакой. 78. Учительница предложила Йонатану все самое хорошее, что у нее было. 79. Назад Йонатан ехал со всеми удобствами. 80. Весь класс проводил его до самого дома. 81. Госпожа Кадрножкова начала Йонатана ругать за то, что он весь мокрый. 82. Воспитанная собака должна лежать дома на диване, а не носиться где-то целый день. 83. Вы путаете собаку с подушкой. 84. Подушка может лежать на диване хоть две недели, и ей ничего не будет, а собака есть собака. 85. А Йонатан вообще лучшая собака в мире. 86. Госпожа Кадрножкова немного смутилась. 87. Знаете что, с сегодняшнего дня я больше не буду Йонатана заирать. 88. Когда бы он ни захотел поиграть с Махом и Шебестовой, я ему разрешу. 89. А Йонатан начал от радости лаять. 90. А Мах и Шебестова тоже начали от радости лаять. 91. И весь класс тоже лаял. 92. И даже госпожа Кадрножкова и учительница тоже лаяли. 93. Да уж, столько радости я еще не видел. 94. Однажды после обеда учительница встретила госпожу Кадрножкову. 95. Ну

как, госпожа Кадрножкова, выполняете ли вы свое обещание Маху и Шебестовой давать им Йонатана? 96. Конечно, выполняю. 97. Что бы я была за человек, если бы давала обещания, а потом забывала об этом? 98. Как раз сейчас дети с Йонатаном в саду, можете посмотреть. 99. И вот они посмотрели, но как только это сделали, у них перехватило дух. 100. Боже мой! Откуда взялся этот большущий зверь, который проглотил Йонатана и как раз заглатывает Маха и Шебестову? 101. Что за страшная трагедия! 102. Что нам делать? 103. Лучше всего позвать на помощь. 104. И они тут же в два голоса закричали: «Помогите! Рыба сожрала собаку и двоих детей!» 105. И пока они так кричали, калитка открылась. 106. Эта паника совершенно лишняя. 107. Это был никакой не кит, а Йонатан. 108. Мы его превратили на минутку в кита, потому что хотели посмотреть, как он выглядит изнутри. 109. А Шебестова добавила: «Мах нашел почки, а я селезенку». 110. Госпожа Кадрножкова страшно рассердилась. 111. Так значит, я выполняю обещание, даю вам беднягу Йонатана, а вы с ним такое вытворяете! 112. Я еще подумаю следующий раз! 113. Однако учительница улыбнулась. 114. Ну, наверное, ничего страшного не произошло. 115. Йонатан в порядке, так что? 116. Главное, что дети интересуются учебой. 117. Мы сегодня утром кита как раз проходили.

ČLOVĚK NEANDRTÁLSKÝ

3.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou vyprávěla soudružka učitelka dětem o době ledové. Kdy žil člověk neandertálský, který lovil mamuty a jedl je k obědu a k večeři. A Šebestovou to velice zajímalo a tak se ptala: „Prosím, a jak toho mamuta vlastně jedlí? S brusinkami jako zajíce nebo s bramborovým salátem?“

A soudružka učitelka byla z té otázky celá pryč. Copak někdo ví, jestli se mamuti vařili nebo smažili. A tak řekla: „Poslouchej, Šebestová, co to máš za hloupé otázky? Člověka neandertálského přece nikdo neviděl. To neví ani soudruh ředitel, jak to mám vědět já? Sedni si a dej pokoj!“

A Šebestová si sedla a byla zticha, ale když šli s Machem ze školy, tak řekla: „Hele, Machu, na co vlastně máme to sluchátko? My se přece můžeme do toho pravěku podívat a zjistit, jak toho mamuta vlastně jedli.“ A Mach řekl: „To je fakt. Ale Jonatána vezmeme s sebou.“ A tak Šebestová řekla: „Prosím, my bysme se hrozně rádi podívali do pravěku.“

A ze sluchátka se ozvalo: „Ale beže všeho, jak si račte přát.“ A v tu ránu byli v době ledové i s Jonatánem. Místo stromů tam rostl kopr, ale řeknu vám, žádná legrace to nebyla. Byla tam zima jako v psinci, to víte doba ledová je doba ledová.

Všude samý mamut a Mach s Šebestovou si říkali: „No nazdar, co teď!“ A vzali nohy na ramena. Jenomže doba ledová, to nejsou jenom mamuti, doba ledová, to jsou taky jámy, do kterých se mamuti chytají.

A Mach volal: „Šebestová, člověče, co tam děláš? Vylez!“
A Šebestová křičela: „Hod' mi sem žebřík, jinak se ven nedostanu!“
Jenomže kde vzít v pravěku žebřík? V pravěku žádné žebříky nebyly.
Takže to byl problém. Ani Jonatán neměl žádný nápad.

Ale naštěstí se objevil jeden člověk neandertálský a ten si věděl rady.
Jen se koukněte, než bys řekl švec, byla Šebestová z maléru venku.

A řekla: „To bylo od vás milé. Já se jmenuji Šebestová, a tohle je Mach a pes Jonatán.“ A neandertálský člověk řekl: „Těší mě. Já jsem Huml František. Hep-čí! Promiňte, mám hroznou rýmu, to víte, doba ledová je doba ledová. Kdybych aspoň mohl sedět doma v jeskyni ale to aby člověk pořádně lovil mamuty.“

A Šebestová řekla: „Víte co, že jste byl tak hodný, my vám nějakého mamuta ulovíme, třeba tamhletoho. Jonatáne, hezky ho zakousni a přines. No, neboj se, na co máme sluchátko? No ne?“

A mamut byl najednou docela malinký a Jonatán ho přinesl až před jeskyni jako zajíce. A Šebestová řekla: „Tak a teď prosím zvětšit do původní velikosti! Podívejme se jak to pěkně klope.“

A z jeskyně začali vylézat neandertálci a pan Huml řekl: „Toho mamuta zakousl zde tento nenápadný pes.“

A neandertálce popadla hrůza a volali: „Rychle pryč! Je tady nějaké příšerné zvíře, které zakouslo mamuta!“

A Mach řekl Šebestové: „Tohle by měla vidět paní Kadrnožková. Aspoň by si k Jonatánovi tolik nedovolovala.“

Ale to se už mamut vařil v hrnci i s tím velikánským koprem a Šebestová si ten recept napsala: Mamut s koprovou omáčkou. To bude soudružka učitelka koukat.

Ale vtom Mach dostal nápad a řekl: „Poslyšte, pane Huml, co kdybyste se podíval k nám do školy? Člověka neandertálského nikdo neviděl, ani soudruh ředitel. Bylo by to záslužné“. A pan Huml řekl: „Proč ne, že jako já proti tomu nic nenamítám že bych si konečně taky trochu zahřál.“

A tak se Mach postaral o zpáteční cestu a najednou se všichni octli u Šebestů. Chudáci, zrovna večereli. A Šebestová řekla: „To koukáte, koho jsme vám to přivedli. To je pravěký člověk pan Huml. Bude u nás přes noc a zítra ho povedeme do školy.“

A pan Huml udělal: „Hep-čí! To víte doba ledová je doba ledová, to je těžká věc.“ Naštěstí pan Šebesta měl pro pana Humla pochopení.

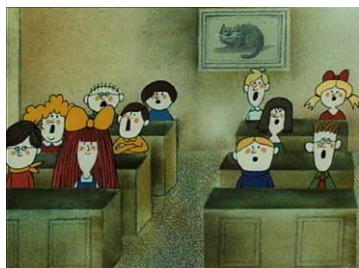
A paní Šebestová mu nabídla, aby si vzal s nimi. A pan Huml se nenechal dvakrát pobízet. Bylo to neobyčejně zajímavé, ale paní Šebestová zničehonic řekla: „Tak na shledanou!“ A šla spát k babičce.

A tak se pan Šebesta musel o pana Humla postarat sám. Vysvětlil mu, že dnes už se rukama nejí, že máme nůž a vidličku a taky vanu s teplou vodou a dokonce i ručník a kartáček na zuby a pastu s fluorem.

A panu Humlovi se to všechno moc líbilo, a než usnul, řekl: „Teda řeknu vám, pane Šebesta, tohle se s ledovou dobou nedá srovnat. Až se vrátím do pravěku, vymyslím aspoň ten kapesník. Ať se vývoj pohne trochu dopředu.“

Jenomže všechno dopadlo úplně jinak. Ráno zavedla Šebestová s Machem pana Humla do školy, kde bylo hotové pozdvižení. Soudružka učitelka běžela pro soudruha ředitele.

A ten představil pana Humla všem žákům a učitelům a řekl: „Uvědomte si, že jsme jediná škola na světě, která má tak vzácnou názornou pomůcku. Teď víme o pravěku všechno, i to, že se tam mamuti jedli s koprovou omáčkou.“

„Ale to není prosím všechno. Pan Huml vyhověl naší prosbě a bude u nás zastávat místo školníka a zahradníka. Podívejte se, jak dovede česat ovoce.“

A pan Huml ukázal co umí a všichni byli velice nadšení. A soudruh ředitel upravil pana Humla do přijatelné podoby a Machovi, Šebestové a Jonatánovi vyslovil poděkování jménem celé školy i jménem pana Humla, kterému se ve škole moc a moc líbilo hlavně proto, že za dva dny měl po rýmě a nepotřeboval už ani kapesník.

Jednou po vyučování jde soudružka učitelka ze školy. Mrzne až praští, všude je plno sněhuláků, vran a klouzaček.

A tak chudák jede a jede a říká si: „To jsem zvědavá, jestli dojedu až domů.“ Jenže náhle: Bum! Rána jako hrom a shora se ozve: „Hlavně, že jste celá!“

A soudružka učitelka povídá: „To snad není možné! To se mi jen zdá! Pro pana Jana, pane Huml, co tady vyvádíte? Nezbáznil jste se náhodou?“ A pan Huml povídá: „To víte, soudružko učitelko, mrzne až praští, a ptáčkové nemají co jíst. Ještě by nám umřeli hladu, chudáčci malí.“

Ale soudružka učitelka křičí: „Ale ne! Mně nejde o žádné chudáčky ptáčky, pane Huml. Mne zajímá, proč jste v tom mrazu proháníte v trenýrkách? To chcete skončit v nemocnici nebo co?“ A pan Huml povídá: „Víte, to je tak, soudružko učitelko. Já pocházím, jak známo, z doby ledové.“

„A doba ledová je doba ledová. Měli jsme tam zimu jako v psinci, ale nikomu to nevadilo. Byli jsme zdraví jako hřiby, akorát nám pravda teklo trochu z nosu. Ale když mě Mach a Šebestová přivedli sem, do toho báječného tepla, byl jsem každou chvíli marod.“

„Jednou kašel, potom chřipka, potřetí zánět nosního kanálu. Tak si tak jednou povídám: Poslouchej, Humle, člověče neandertálský, kam by to vedlo? Tak jsem se začal otužovat, a jak bylo v tělocvičně volno, už jsem cvičil: Ráz, dva, tři, čtyři! A dnes: zdravý jako buk, že bych mohl skály lámat, ha-ha-ha.“

A soudružka učitelka jde domů a říká si: „Ten pan Huml má asi pravdu. Měla bych to taky zkusit. Sundám si pro začátek aspoň ty klapky.“

A jak si je sundá, slyší nějaké takové veselé prask! prask! A říká si: „Co to tak asi je?!

A pak jí napadne, že to tak pěkně praští mráz.

3.2. Ответьте на вопросы:

1. Co dělal za doby ledové člověk neandrtálský? 2. Na co se Šebestová zeptala soudružky učitelky? 3. Proč byla soudružka učitelka z té otázky celá pryč? 4. Jak Šebestové odpověděla? 5. Co navrhla Šebestová, když šli s Machem ze školy? 6. Co k tomu dodal Mach? 7. O co děti požádaly do sluchátka? 8. Kde se v tu ránu ocitly? 9. Co tam rostlo místo stromů? 10. Proč to nebyla žádná legrace? 11. Kdo vzal nohy na ramena? 12. Zda doba ledová jsou jenom mamuti? 13. Co volal Mach Šebestové? 14. Co k tomu Šebestová potřebovala? 15. Byly v pravěku žebříky? 16. Kdo se naštěstí objevil? 17. Co se stalo než bys řekl švec? 18. Jak se člověk neandrtálský jmenoval? 19. Proč měl hroznou rýmu? 20. Proč nemohl sedět doma v jeskyni? 21. Co mu Šebestová slíbila za to, že byl tak hodný? 22. Co Jonatánovi přikázala? 23. Jaký byl najednou mamut? 24. Co s tím mamutem Jonatán udělal? 25. O co pak Šebestová do sluchátka požádala? 26. Kdo začal vylézat z jeskyně? 27. Co jim pověděl pan Huml? 28. Proč neandrtálce popadla hrůza? 29. Proč by to měla vidět paní Kadrnožková? 30. Jak se ten mamut vařil? 31. Jaký recept Šebestová napsala? 32. Jaký nápad dostal Mach? 33. Namítal proti tomu něco pan Huml? 34. Kde se najednou všichni ocitli? 35. Co zrovna chudáci dělali? 36. Jak Šebestová představila pana Humla rodičům? 37. Co vtom pan Huml udělal? 38. Jak to vysvětlil? 39. Měl pan Šebesta pro pana Humla pochopení? 40. Co nabídla paní Šebestová panu Humlovi? 41. Nechal se pan Huml dvakrát pobízet? 42. Co paní Šebestová zničehonic udělala? 43. Kdo se musel o pana Humla postarat sám? 44. Co mu vysvětlil? 46. Líbilo se to panu Humlovi? 47. Co chtěl vymyslet pan Huml, až se vrátí do pravěku a proč? 48. Jak to všechno ráno dopadlo? 49. Kam zavedli ráno Mach a Šebestová pana Humla? 50. Co tam bylo? 51. Pro koho bě-

žela soudružka učitelka? 52. Co udělal soudruh ředitel? 53. Co řekl o tak vzácné názorné pomůcce? 54. Co teď vědí žáci i učitelé o pravěku? 55. Vyhověl pan Huml prosbě pana ředitele? 56. Které místo teď bude zastávat? 57. Co dovede dělat perfektně? 58. Proč byli všichni nadšení? 59. Co udělal soudruh ředitel panu Humlovi, Machu, Šebestové a Jonatánovi? 60. Proč se panu Humlovi ve škole moc a moc líbilo?

3.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Prosím, my bysme se hrozně rádi podívali do pravěku. 2. Vysvětlil mi, že dnes už se rukama nejí, že máme nůž a vidličku a taky vanu s teplou vodou a dokonce i ručník a kartáček na zuby a pastu s fluorem. 3. Byli jsme zdraví jako hřiby, akorát nám pravda teklo trochu z nosu. 4. Ale když mě Mach a Šebestová přivedli sem, do toho báječného tepla, byl jsem každou chvíli marod.

3.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

jít k obědu/k večeři; být z něčeho celý pryč; dát pokoj; být zticha; vzít nohy na ramena; vědět si rady; postarat se o něco; mít pro někoho pochopení; vyhovět něčí prosbě; zastávat místo; mít po rýmě; být zdravý jako hřib/buk/rybička; být marod; mít pravdu;

ale beze všeho; žádná legrace to nebyla; zima jako v psinci; to víte; [někoho] popadla hrůza; to bude [někdo] koukat; hotové pozdvižení; mrzne až praští; mně nejde o [někoho/něco]; každou chvíli; kam by to vedlo?; že bych mohl skály lámat.

3.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды учительница рассказывала детям о ледниковом периоде, когда жили неандертальцы, которые ловили мамонтов и ели их на обед и на ужин. 2. Шебестова этим очень заинтересовалась и спросила: «А как они этих мамонтов ели?» 3. С брусникой, как зайца, или с картофельным салатом?» 4. Учительница от этого вопроса совершенно растерялась. 5. Кто знает, варили мамонтов или жарили? 6. Слушай, Шебестова, что у тебя за глупые вопросы? 7. Неандертальцев ведь никто не видел. 8. Этого не знает даже директор, как это могу знать я? 9. Садись и успокойся! 10. Шебестова села и успокоилась, но когда они шли с Махом домой, она сказала: «Слушай, Мах, а на что у нас трубка?» 11. Мы же можем заглянуть в ледниковый период и посмотреть, как там мамонтов ели. 12. Но Йонатана мы возьмем с собой. 13. Мы бы хотели оказаться в доисторической эпохе. 14. И тут же они вместе с Йонатаном оказались в ледниковом периоде. 15. Вместо деревьев там рос укроп, но скажу я вам, это была не шутка. 16. Холод там был собачий, знаете ли, ледниковый

период есть ледниковый период. 17. Всюду сплошные мамонты, так что Мах и Шебестова подумали: «Вот те раз, ну и что теперь?» 18. Они взяли ноги в руки. 19. Однако ледниковый период – это не только мамонты. 20. Ледниковый период – это еще и ямы, в которые мамонтов ловят. 21. Шебестова, что ты там делаешь, вылезай! 22. Брось мне люда лестницу, а то я не вылезу. 23. Но где в доисторическую эпоху взять лестницу? 24. В доисторическую эпоху никаких лестниц не было. 25. Даже Йонатану ничего не приходило в голову. 26. К счастью, появился один неандерталец и со всем разобрался. 27. Никто и глазом не моргнул, а Шебестова уже была в порядке. 28. Это было очень мило с вашей стороны. 29. Меня зовут Шебестова, а это Мах и Йонатан. 30. А неандерталец сказал: «Очень приятно. Я Гумл Франтишек». 31. Извините, у меня страшный насморк, ледниковый период есть ледниковый период. 32. Если бы я еще мог хотя бы сидеть дома в пещере, а то гоняйся тут за мамонтами. 33. Знаете, мы вам какого-нибудь мамонта поймаем, ну хоть вон того. 34. Йонатан, а ну-ка придуши его и принеси сюда. 35. Не бойся, на что у нас трубка? 35. Мамонт внезапно стал совершенно маленьким, и Йонатан принес его к пещере, как зайца. 36. Так, а теперь увеличить до первоначального размера, пожалуйста. 37. Из пещеры стали вылезать неандертальцы, а господин Гумл сказал: «Этого мамонта придушил вот этот невзрачный пес». 38. Неандертальцы пришли в ужас и закричали: «Быстро отсюда! Здесь какой-то страшный зверь, который придушил мамонта!» 39. Мах сказал Шебестовой: «Это должна была бы видеть госпожа Кадрножкова». 40. Но вот уже мамонт варился в кастрюле с этим огромным укропом, и Шебестова записала рецепт: «Мамонт в укропном соусе». 41. Тут Маху пришла в голову идея. 42. Слушайте, господин Гумл, а не заглянуть ли вам к нам в школу? 43. Неандертальцев никто не видел, даже директор. 44. Почему бы и нет, я не имею ничего против, чтобы немного согреться. 45. Мах позаботился о возвращении, и все оказались у Шебестов. 46. Бедняги как раз ужинали. 47. Смотрите, кого мы к вам привели! 48. Это древний человек господин Гумл. 49. Он останется у нас ночевать, а завтра мы поведем его в школу. 50. Госпожа Шебестова предложила господину Гумлу присоединиться к ним. 51. Господин Гумл не заставил себя упрашивать. 52. Это все было очень интересно, но госпожа Шебестова ни с того ни с сего сказала: «До свидания». 53. Она пошла спать к бабушке, так что господину Шебесте пришлось заботиться о господине Гумле самому. 54. Он объяснил ему, что сейчас уже руками никто не ест, что у нас есть нож и вилка, а также ванна с теплой водой и даже полотенце и зубная щетка. 55. Господину Гумлу все это очень понравилось, и он сказал, прежде чем уснуть: «Скажу я вам, господин Шебеста, с ледниковым перио-

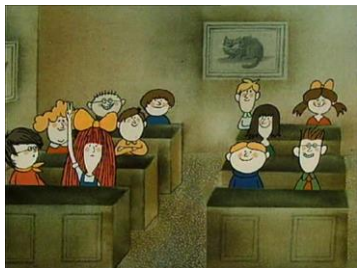
дом это даже и сравнить нельзя». 56. Когда я вернусь в доисторическую эпоху, изобрету хотя бы носовой платок. 57. Однако все получилось совсем по-другому. 58. Утром Мах и Шебестова отвели господина Гумла в школу, где случилось настоящее столпотворение. 59. Учительница побежала за директором. 60. Диретор представил господина Гумла всем школьникам и учителям и сказал: «Оцените тот факт, что мы единственная школа в мире, у которой есть такое редкое наглядное пособие». 61. Теперь мы знаем о доисторической эпохе все. даже то, что мамонтов там ели с укропным соусом. 62. Но это еще не все. 63. Господин Гумл пошел навстречу нашей просьбе и будет у нас работать в должности завхоза и садовника. 64. Посмотрите, как он умеет собирать фрукты! 65. Господин Гумл показал, что он умеет, и все пришли в восторг. 66. Директор поблагодарил Маха, Шебестову и Йонатана от имени всей школы, а также от имени господина Гумла, которому в школе очень понравилось, главным образом потому, что через два дня насморк у него прошел, так что носовой платок перестал быть ему нужен. 67. Однажды после занятий идет учительница из школы. 68. Мороз трещит, повсюду полно снеговиков, ворон и скользких мест. 69. Бедняга едет и думает: «Интересно, доеду ли я до самого дома?» 70. Вдруг сверху раздается: «Главное, что вы целы!» 71. Этого не может быть! 72. Это мне только кажется! 73. Ради Бога, господин Гумл, что это вы вытворяете? 74. Вы случайно не сошли с ума? 75. Мороз трещит, а бедным птичкам нечего есть. 76. Еще поумирают от голода, бедняжечки. 77. Речь идет не о бедняжечках птичках, господин Гумл. 78. Я хочу знать, почему вы в такой мороз носитесь здесь в одних трусах? 79. Хотите попасть в больницу или что? 80. Я родом, как известно, из ледникового периода, а ледниковый период есть ледниковый период. 81. Холод у нас там был собачий, но никому это не мешало. 82. Каждый был здоровый как бык, разве что немного капало из носа. 83. Но когда Мах и Шебестова привели меня сюда, в это чудесное тепло, я то и дело заболел. 84. Сначала кашель, потом грипп, потом воспаление носовой пазухи. 85. Так вот я и сказал сам себе: «Слушай, неандерталец Гумл, куда это годится?» 86. И я начал закаляться. 87. Как только спортзал был свободен, я тренировался: «Раз, два, три, четыре!» 88. А сейчас я здоров как бык, горы сверну, ха-ха-ха! 89. Учительница идет домой и думает: «А ведь господин Гумл прав». 90. Мне тоже надо бы попробовать. 91. Сниму-ка я для начала хотя бы наушники.

KROPÁČEK MÁ ANGÍNU

4.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou po vyučování řekla soudružka učitelka: „Tak, děti, zítra si přinesete korunu padesát, půjdeme do zoologické zahrady, víte, že jsem vám to slíbila.“ A děti byly samozřejmě ohromně rády že uvidí klokany a opice.

Ale Šebestová řekla: „No jo, prosím, ale co Kropáček? On má přece angínu, to s náma nepůjde nebo co?“

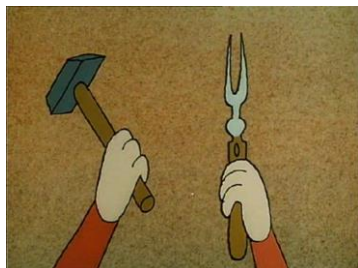
A soudružka učitelka pokrčila rameny: „To víš, Šebestová, angína je ošemetná věc, lidskému organismu to trvá nejmíň týden než zvítězí nad zákeřnými bacily. Kropáček musí ležet, to se nedá nic dělat, musíme jít bez něho.“

Ale když Mach s Šebestovou šli ze školy domů a viděli chudáka Kropáčka, jak smutně kouká za oknem, bylo jim ho strašně líto.

A Šebestová řekla: „No jo, lidskému organismu to trvá týden, než zvítězí nad bacily, jenomže my s nimi budeme hotovi za pět minut!“ A Mach řekl: „To se ví. Na co máme sluchátko? Pane! Kropáček bude koukat!“

A hned po obědě se vybavili zbraněmi. Mach si vzal kladívko a veličánskou vidličku, co se s ní píchá do kachny, když se peče, a Šebestová vzala kýbl s rejžákem a samozřejmě Jonatána a šli ke Kropáčkům na návštěvu.

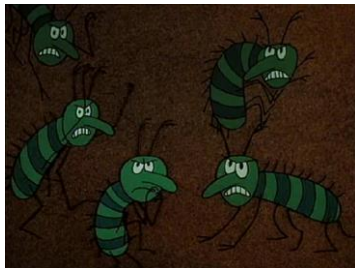

Jenomže Kropáček zrovna spal a paní Kropáčková řekla: „Jen tiše, děti, spánek, jak známo, posiluje.“

A Mach řekl: „Kdepak, my ho nevzbudíme, my počkáme, jenom se s náma nezdržujte“.

A sotva paní Kropáčková zavřela dveře, řekl do sluchátka: „My bysme chtěli být, prosím, tak malincí, abysme mohli bojovat s bacily našeho spolužáka Kropáčka Josefa.“ A ze sluchátka se ozvalo: „Jenom dejte pozor, bacily jsou, jak známo, zákešní.“

A Mach, Šebestová a Jonatán byli najednou úplně malincí, no menší než tečka na konci věty. A tak vlezli Kropáčkovi do pusy a jak tam vlezli, viděli úplně bílý jazyk a ohromné červené mandle celé okousané od těch zákešných bacilů, kteří na Macha s Šebestovou vrčeli a cenili zuby.

A Mach je začal bez říkání mlátit po hlavě kladívkem a Šebestová je píchala tou velikánskou vidličkou kam se dalo a Jonatán se do nich pustil zubama až z těch bacilů lítali chlupy.

Ale nemyslete si, že to bylo jenom tak. Bacili jsou strašně zákešní, to byste teprve koukali, vůbec nemají smysl pro čestný boj. Ale Šebestová křičela: „To nic, to nic, já to potom zašiju, teď bojuj!“

A Mach se pral jako tygr, a Jonatán řadil jako lev, kousal a štěkal a škrábal. Bylo to strašné!

A volala okresní ústav národního zdraví. A pan doktor řekl: „Hned jsem tam. Uvařte mu zatím čaj s citrónem.“

Jenomže tohle se nemělo stát. Protože jak se Kropáček napil, Mach s Šebestovou a Jonatánem byli v tu ránu mokří jako myši, všichni tři se drželi Kropáčkových mandlí, což nebylo pravda tak jednoduché, protože mandle nemají doposud žádná držátka. Všichni tři se drželi jen taktak.

Jenomže paní Kropáčková řekla: „Napij se pořádně. Takové nějaké cucání to nemá cenu.“ Kropáček se napil pořádně a to byl konec.

Mach, Šebestová a Jonatán byli najednou titam. Jeli dolů jako po tobogánu. No byla to hrůza. A najednou byli v takové velikánské jeskyni. Všude nějaké bílé ledovce a Šebestová povídá: „Hele Machu, kde to jsme? To jsou snad ledovce nebo co?“ Ale Mach taky povídá: „Ty jseš taky ledovec. To je přece rohlík s máslem, co měl Kropáček k snídani. Vylez si na to.“

A tak si všichni vylezli na ten kousek rohlíku s máslem a Mach povídá: „Šebestová, vidíš ty bacily?“

A Šebestová kouká a vidí, že všude kolem plave moře bacilů.

Bylo jasné, že je po nich. A bodejť by nebylo! Když bacíte bacila kladívkem, no tak je s ním samozřejmě amen. A Šebestová povídá: „No jo, s bacily amen, jenomže s námi taky. Vodsud' se přece jen tak nedostanem.“

Jenomže Mach řekl: „Šebestová, hele, moc mě neštvi, mužskej si vždycky musí vědět rady. Máme s sebou Jonatána, koukni se.“

A Šebestová koukala, protože Mach si fakticky vždycky věděl rady. Takže než bys řekl švec, bylo jasné, že jsou už z maléru venku.

A jak tak šplhají, Mach povídá: „Člověče, Šebestová, kde máš ten kýbl s rejžákem? Ten budeme ještě potřebovat.“

A Šebestová povídá: „Víš co, Machu, ženský starosti přenech leskavě zase mně, jo!“

No a když přišel pan doktor a Kropáček udělal „á“, tak pan doktor povídá: „No ne, to jsem blázen, paní Kropáčková, já bych neřek, že je to horší než včera, já bych řekl že je to mnohem lepší než včera. No schválně se prosím koukněte, po bacilech ani památky i ten jazyk už je hm řekl bych růžovější.“

A byla to pravda, protože Šebestová právě dělala Kropáčkův jazyk rejžákem až byl pěkně červený. A Mach volal: „Tak, hotovo, hotovo“.

A vytáhl z kapsy sluchátko.

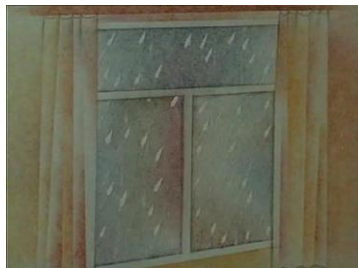
A najednou paní Kropáčková kouká a Kropáček kouká a pan doktor kouká. U postele stojí Mach, Šebestová s Jonatánem a říkají: „Tak, Kropáčku, člověče, co tady ležíš jako Lazar? S anginou je konec, seš zdrav jako ryba! Vylez z té postele, ale honem!“

Pan doktor povídá: „To je fakt. Ty děti mají úplnou pravdu. Je to neuvěřitelné.“

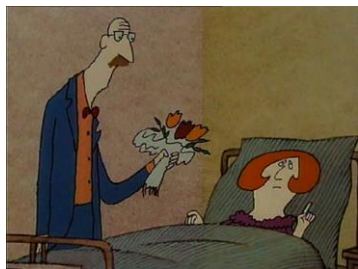

A Kropáček vylít z postele a křičel: „Takže zejtra můžu do zoologický zahrady na klokany a opice! Tra-la-la! Tra-la-la!“

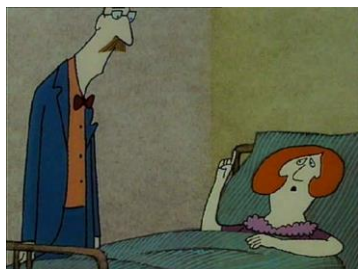
A tančil po pokoji jako šílenec. A Mach s Šebestovou měli radost, že se jim to povedlo.

Předjaří bývá sychravé: chvíli sníh, pak zase slunce, chvíli lijí jako z konve. Než se nadějete, chytíte infekci jako chudák soudružka učitelka, která chytla infekci od Kropáčka a leží v nemocnici. Říká si: „Proč jsem se, já hloupá, neotužovala jako pan Huml? Teď je pozdě.“

Ve škole za ní učí kolega Vlk. Jenže kolega Vlk je kolega Vlk. „Není to ono,“ říká soudruh ředitel. „Kolega Vlk není zlý, ale s dětmi to nikdy neuměl. Bohužel je to tak. Dělalí mu všechno naschvál. Žákyně Márvanů přinesla čepec, aby mohl dělat babičku, takže kolega nechal nakonec celou třetí bé po škole.“

„Což je chyba, což je velická chyba,“ říká soudružka učitelka. „Měl se tomu jenom zasmát. Už abych byla zpátky!“ Jenže pan primář kroučí hlavou: „S tím vůbec nepočítejte! Ta vaše nemoc nám bohužel komplikuje. Bacilů v krků neubývá, ba dokonce naopak. Včera jste jich tam měla 220, a dnes už 550. Jestli to takhle půjde dál, tak vážně nevím, co si počneme.“

Ale vtom se naštěstí otevrou dveře a v nich se objeví Mach a Šebestová. Nesou si všechny odborné nástroje, všechny své těžké i lehké zbraně pro válku s bacily, pro boj zblízka i zdálky.

A Mach povídá: „Tak a teď račte sledovat, jak s těma bacilama zatočíme“. „Než skončí doba návštěv, bude soudružka učitelka fit, a zítra ji máme u nás na stupínku, slíbili jsme to spolužákům,“ povídá Šebestová a dodá: „Takže Machu, jdeme na to!“

A pan primář kroučí hlavou: „Tedy řeknu vám, vážení, starám se o lidské zdraví už hezkých pár let, ale takové léčebné metody jsem ještě neviděl“

4.2. Ответьте на вопросы:

1. Co jednou řekla soudružka učitelka dětem po vyučování? 2. Proč byly děti ohromně rády? 3. Na co se zeptala soudružky učitelky Šebestová? 4. Co řekla soudružka učitelka o angíně? 5. Kolik to trvá lidskému organismu, než zvítězí nad zákeřnými bacily? 6. Co má Kropáček dělat? 7. Co viděli Mach a Šebestová, když šli ze školy domů? 8. Co řekla Šebestová o lidském organismu a o sobě? 9. Souhlasil s tím Mach? 10. Co udělali hned po obědě? 11. Co si vzal Mach a Šebestová? 12. Co Kropáček zrovna dělal, když za ním přišli? 13. Co řekla paní Kropáčková dětem? 14. Co jí odpověděl Mach? 15. Co řekl Mach do sluchátka, sotva paní Kropáčková zavřela dveře? 16. Jak znělo varování ze sluchátka? 17. Jací se najednou stali Mach a Šebestová? 18. Co uviděli, když vlezli Kropáčkovi do pusy? 19. Co dělaly bacily? 20. Co začali bez říkání dělat Mach, Šebestová a Jonatán? 21. Bylo to jenom tak? 22. Mají bacily smysl pro čestný boj? 23. Co křičela Šebestová Machovi? 24. Jak se pral Mach? 25. Jak řádl Jonatán? 26. Jaký byl Kropáček, když se probudil? 27. Na co si stěžoval mamince? 28. Kam volala paní Kropáčková? 29. Co jí řekl pan doktor? 30. Mělo se to stát? 31. Co se stalo Machovi, Šebestové a Jonatánovi, když se Kropáček napil? 32. Co synovi řekla paní Kropáčková? 33. Co se stalo, když se Kropáček napil pořádně? 34. Kde se ocitli Mach, Šebestová a Jonatán? 35. Co viděli kolem sebe? 36. Na co se zeptala Šebestová? 37. Co jí odpověděl Mach? 38. Kam všichni tři vylezli? 39. Co se stane, když bacíte bacila kladívkem? 40. Čeho se bála Šebestová? 41. Co má vždycky dělat mužský? 42. Dostaly se děti z maléru? 43. Na co se zeptal Mach Šebestové, jak tak šplhali? 44. Co mu odpověděla Šebestová o ženských starostech? 45. Co řekl pan doktor, když Kropáček

udělal „á“? 46. Proč Kropáčkův jazyk byl už růžovější? 47. Co udělali najednou paní Kropáčková, Kropáček a pan doktor? 48. Co řekli Mach a Šebestová Kropáčkovi? 49. Jak na to reagoval pan doktor? 50. Co udělal Kropáček? 51. Z čeho měli Mach a Šebestová radost? 52. Jaké bývá předjaří? 53. Co můžete chytit než se nadějete? 54. Co si říkala soudružka učitelka v nemocnici? 55. Kdo za ní učí ve škole? 56. Co je s kolegou Vlkem? 57. Co udělal, když mu žákyně Marvanů přinesla čepec, aby mohl dělat babičku? 58. Bylo to správné? 59. Proč pan primář kroutil hlavou? 60. Ubývá bacilů v krku soudružce učitelce? 61. Kdo se naštěstí objevil ve dveřích? 62. Co nesli s sebou? 63. K čemu Mach vybídl všechny přítomné? 64. Co se stane, než skončí doba návštěv? 65. Proč tenkrát pan primář kroutil hlavou?

4.2. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. No jo, prosím, ale co Kropáček? On má přece angínu, to s náma nepůjde, nebo co? 2. Mach si vzal kladívko a velikánskou vidličku, co se s ní píchá do kachny, když se peče, a Šebestová vzala kýbl s rejžákem a samozřejmě Jonatána a šli ke Kropáčkům na návštěvu. 3. Kdepak, my ho nevzbudíme, my počkáme, jenom se s náma nezdržujte. 4. My bysme chtěli být, prosím, tak malíncí, abysme mohli bojovat s bacily našeho spolužáka Kropáčka Josefa. 5. A tak vlezli Kropáčkovi do pusy a jak tam vlezli, viděli úplně bílý jazyk a ohromné červené mandle, celé okousané od těch zákeřných bacilů, kteří na Macha s Šebestovou vrčeli a cenili zuby a Mach je začal bez říkání mlátit po hlavě kladívkem a Šebestová je píchala tou velikánskou vidličkou, kam se dalo, a Jonatán se do nich pustil zubama, až z těch bacilů litaly chlupy. 6. Ale Mach taky povídá: „Ty jseš taky ledovec. To je přece rohlík s máslem, co měl Kropáček k snídani. Vylez si na to.“ 7. No jo, s bacily amen, jenomže s námi taky. Vodsud' se přece jen tak nedostanem. 8. Šebestová, hele, moc mě neštvi, mužskej si vždycky musí vědět rady. 9. Víš co, Machu, ženský starosti přenech laskavě zase mně, jo?! 10. No ne, to jsem blázen, paní Kropáčková, já bych neřek, že je to horší než včera, já bych řekl, že je to mnohem lepší než včera. 11. Tak, Kropáčku, člověče, co tady ležíš jako lazar? S angínou je konec, seš zdrav jako ryba! Vylez z tý postele, ale honem! 12. A Kropáček vylít z postele a křičel: „Takže zejtra můžu do zoologický zahrady na klokany a opice! Tra-la-la! Tra-la-la!“ 13. Tak a teď račte sledovat, jak s těma bacilama zatočíme. 14. Než skončí doba návštěv, bude soudružka učitelka fit a zítra ji máme u nás na stupínku, slíbili jsme to spolužákům.

4.3. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

dát/dávat pozor; nemít smysl pro něco; práť se jako tygr; řádit jako lev; být z něčeho celý vedle; sprásknout ruce; být mokrý jako myš; být s něčím amen; vědět si rady; být z maléru venku; ležet jako lazar; být zdráv jako ryba; mít úplnou pravdu; mít radost; chytit infekci; dělat něco někomu naschvál; kroutit hlavou; počítat s něčím; zatočit s někým; být fit;

nedá se nic dělat; to se ví; na co máme [něco]?; [někdo] bude koukat; bez říkání; až z [někoho] litaly chlupy; to nebylo jenom tak; škrábe v krku; to [někomu] ještě scházelo; hned jsem tam; v tu ránu; jen taktak; to nemá cenu; bodejt'; než bys řekl švec; to jsem blázen; po [něčem] ani památky; s [čím] je konec; [udělej něco], ale honem!; než se nadějete; vážně.

4.4. Переведите на чешский язык:

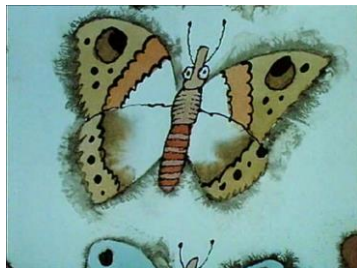
1. Однажды после занятий учительница сказала: «Дети, завтра принесите крону пятьдесят, мы пойдем в зоологический сад, помните, что я вам это обещала?» 2. Дети были, разумеется, страшно рады, что они увидят кенгуру и обезьян, однако Шебестова спросила: «А как же Кропачек?» 3. У него ведь ангина, он с нами не пойдет, или что? 4. Учительница пожала плечами: «Знаешь, Шебестова, ангина – очень опасная вещь». 5. Человеческому организму нужно не меньше недели, чтобы справиться с коварными бактериями. 6. Кропачек должен лежать. 7. Ничего не поделаешь, нам придется идти без него. 7. Но когда Мах и Шебестова шли из школы и видели беднягу Кропачека, как он печально смотрит из окна, им стало его страшно жалко. 8. Шебестова сказала: «Человеческому организму нужно не меньше недели, чтобы справиться с бактериями, а мы с ними справимся за пять минут». 9. А Мах сказал: «Ясное дело. На что у нас трубка?» 10. И сразу же после обеда они вооружились. 11. Мах взял молоток и огромную вилку, которой тыкают в утку, когда ее жарят. 12. Шебестова взяла ведро со щеткой и Йонатана, и они пошли в гости к Кропачеку. 13. Кропачек как раз спал, и госпожа Кропачкова сказала: «Тихо, дети! Сон, как известно, укрепляет». 14. Мы его не будем будить, мы подождем. 15. Как только госпожа Кропачкова закрыла дверь, Мах сказал в трубку: «Мы хотели бы стать такими маленькими, чтобы смогли воевать с бактериями нашего одноклассника Кропачека Йозефа. 16. Из трубки раздалось: «Только будьте внимательны! Бактерии, как известно, очень коварны!» 17. Мах, Шебестова и Йонатан стали вдруг совершенно маленькими, меньше, чем точка в конце предложения, и залезли Кропачеку в рот. 18. А как только они туда залезли, то увидели совершенно белый язык и огромные красные миндалины, совершенно изгрызенные коварными бактериями. 19. Эти бактерии ворчали на Маха и Шебестову и скали-

ли зубы. 20. Мах начал без разговоров молотить их молотком по голове, а Шебестова их колола огромной вилкой, а Йонатан принялся за них зубами так, что из этих бацилл шерсть ключьями полетела. 21. Но не думайте, что это было легко. 22. Бациллы страшно коварны, у них нет никакого представления о честном поединке. 23. Ничего, я потом зашью, сейчас бейся! 24. Мах бился, как тигр, а Йонатан бушевал, как лев, кусал, лаял, царапался. 25. Это было ужасно! 26. Кропачек проснулся и закричал: «Мама, у меня в горле першит больше, чем вчера!» 27. Госпожа Кропачкова всплеснула руками: «Этого еще нам не доставало!» 28. И она позвонила в районный отдел здравоохранения. 29. Господин доктор сказал: «Я сейчас же приеду». 30. Пока заварите ему чай с лимоном. 31. Но вот этого делать не стоило, потому что как только Кропачек сделал глоток, Мах и Шебестова и Йонатан стали мокрыми, как мыши. 32. Все трое держались за миндалины Кропачека, что было не просто, потому что на миндалинах до сих пор нет никаких ручек. 33. Все трое держались еле-еле. 34. Госпожа Кропачкова сказала: «Глотни-ка хорошенько!». 35. Кропачек глотнул хорошенько, и это был конец. 36. Мах, Шебестова и Йонатан покатались вниз, как по тобогану. 37. Это был ужас! 38. И вдруг они оказались в такой огромной пещере. 39. Повсюду какие-то белые айсберги, и Шебестова сказала: «Слушай, Мах, где это мы? Это айсберги или что?» 40. А Мах сказал: «Сама ты айсберг! Это же рогалик с маслом, который Кропачек ел на завтрак! Залезай на него!» 41. Все трое вскарабкались на этот кусок рогалика с маслом, а Мах и говорит: «Шебестова, видишь эти бациллы?» 42. Шебестова смотрит и видит вокруг море бацилл. 43. Было ясно, что с ними конец. 44. А как же не быть? Ведь если вы треснете бациллу по голове молотком, понятно, что с ней конец. 45. Ну да, с бациллами конец, но только с нами тоже. 46. Мы отсюда просто так не выберемся. 47. Однако Мах сказал: «Слушай, Шебестова, не зли меня! Мужчины всегда знают, что делать!» 47. У нас есть Йонатан, посмотри. 48. Никто не успел и глазом моргнуть, как они справились с проблемой. 49. Слушай, Шебестова, а где у тебя ведро со щеткой? 50. Они нам еще понадобятся. 51. Знаешь что, Мах, женские заботы предоставь мне, ладно? 52. А когда пришел господин доктор, он сказал: «С ума сойти! Я бы не сказал, что это хуже, чем вчера, это намного лучше, чем вчера». 53. От бацилл и следа не осталось, да и язык уже, я бы сказал, розовее. 54. И это была правда, потому что Шебестова как раз терла язык щеткой. 55. Мах вытащил из кармана трубку, и госпожа Кропачкова, Кропачек и господин доктор вытаращили глаза. 56. У постели стоят Мах и Шебестова с Йонатаном и говорят: «Кропачек! Что это ты тут лежишь, как Лазарь?» 57. С ангиной покончено, ты здоров как бык. 58. Вылезай из постели, да поживее! 59. Кропачек вскочил с кровати и закричал: «Значит, завтра я могу пойти в зоопарк смотреть на кенгуру и

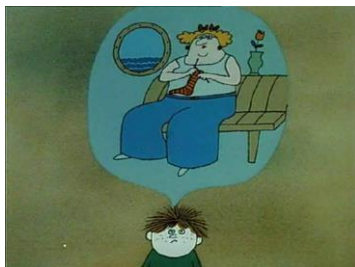
обезьян!» 60. Он прыгал по комнате, как сумасшедший, а Мах и Шебестова радовались, что у них это вышло. 61. Канун весны бывает ненастным: то снег, сто солнце, то дождь как из ведра. 62. И глазом не моргнешь, как схватишь инфекцию, как бедняга учительница, которая схватила инфекцию от Кропачека и лежит в больнице. 63. Она думает: «И что же это я, глупая, не закалялась, как господин Гумл?» 64. Теперь уже поздно. 65. В школе ее уроки ведет коллега Волк. 66. Но коллега Волк есть коллега Волк. 67. «Это не то,» – говорит директор. 68. Коллега Волк человек не злой, но с детьми он никогда не умел обходиться. 69. Ученики принесли ему чепец, чтобы он мог притвориться бабушкой, а он оставил весь третий «бе» после уроков. 70. «А это была ошибка, – говорит учительница, – ему надо было только посмеяться». 71. Скорей бы мне обратно! 72. Но господин главный врач качает головой: «На это не рассчитывайте!» 73. Эта ваша болезнь дает осложнения. 74. Бацилл в горле не убавляется, а даже наоборот. 75. Вчера их там у вас было 220, а сегодня уже 550. 76. Если так пойдет дальше, то даже и не знаю, что мы будем делать. 77. Но тут открывается дверь и появляются Мах и Шебестова. 78. Они несут всё своё тяжелое и легкое вооружение для ближнего и дальнего боя с бациллами. 79. Еще время для посещений не закончится, а наша учительница будет в порядке. 80. Мы пообещали это в одноклассникам. 81. Господин главный врач качает головой: «Скажу я вам, уважаемые, я лечу людей не первый год, но с такими лечебными методами не знаком».

ЈАК МАХ А ШЕБЕСТОВАЌ ХЛЌДАЛИ ДЌТЌ

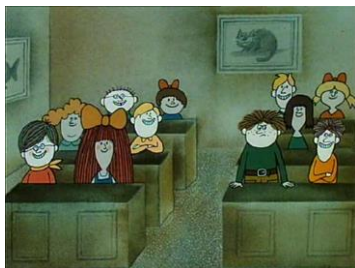
5.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

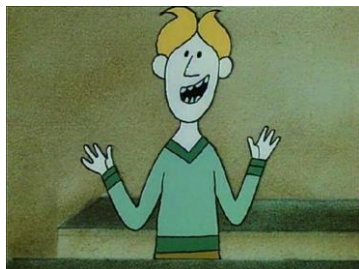
Jednou kdŷ soudruŷka uĉitelka zkouŷela pŕirodopis, vyvolala Horáčka a dala mu schválně ůplně lehkou otázkou a sice – babočka admirál.

Jenomže Horáček vůbec netušil že jde o motýla, začal si vymyšlet že ten pan admirál Babočka nosí parádní uniformu, že má vlastní loď, na kterou má paní admirálová přepychovou kajutu.

A soudružka učitelka řekla: „Tak dost Horáčku, co to plácáš za nesmysly. My tady probíráme motýly a ne námořnictvo. Ty snad ani nevíš, že je přírodopis.“ A celá třída oplývala smíchem jako při kabaretu.

A Valenta křičel: „Člověče, víš ty vůbec, jaký rozpětí by ten tvůj admirál musel mít, kdyby byl motýlem?“

A Horáček měl zlost, že se mu všichni smějí a řekl: „Tak moment! Abyste věděli, takovej motýl náhodou existuje. Má asi takovýhle rozpětí. Četl jsem to v jednom časopise.“

Ale soudružka učitelka řekla: „To bylo asi aprílové číslo. Tak velký motýl neexistuje. Sedni si. Máš pětku. To je prosím čtvrtá. Já nechci vidět to vysvědčení!“ A Mach s Šebestovou šli domů a říkali si: „Ta soudružka učitelka se s tím zkoušením moc nemazlí. Zítra přijdeme určitě na řadu.“ Když jim příběhl naproti Jonatán, řekla Šebestová: „Jonatáne, dneska si hrej sám. My se musíme učit, aby to s náma nedopadlo jako s Horáčkem.“

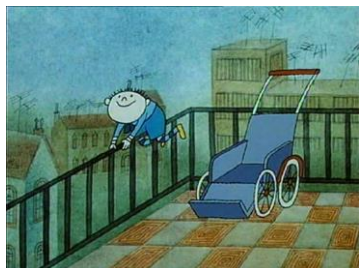
Jenže vtom je zastavila paní Vydrová a hned začala: „Děti, vy máte zlaté srdce, to je o vás známo. Vy mi jistě pomůžete.“ A když se Mach s Šebestovou ptali oč jako jde, řekla, že potřebuje hlídat Petříčka, protože musí k zubařce a do opravny pro kočárek. A Mach řekl: „No jo, paní Vydrová, my bysme rádi ale musíme se učit, vy za nás k tabuli nepůjdete!“

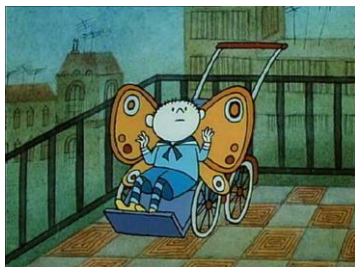
A paní Vydrová začala o oktávu výš: „Vy jste přece takoví rozumní školáci. Učit se můžete i tak. Petříček bude hajat.“ A mluvila a mluvila až se Šebestová koukla na Macha a oba řekli: „No tak jo.“

Jenomže Petříček nespal ani chvíli, řval jako pavián a Mach řekl: „Člověče, Šebestová, to je vážně vo nervy, s takovou se přece nic nenaučíme. Co kdybysme ho dali na balkón! Bude koukat na lidi a dá pokoj.“

A tak to zkusili a opravdu to pomohlo. Petříček dal pokoj a oni se mohli učit. Jenomže když Šebestová náhodou zvedla hlavu měla co dělat, aby zabránila katastrofě načež řekla: „Tak to ne, Machu, to by nešlo. Nezapomeň, že jsme v šestém patře.“

Ale Mach se ťukl do čela: „Člověče, Šebestová, já mám bezvadný nápad! To chce křídla. Když slítne, přistane hladce na trávníku.“

A vytáhl sluchátko a v tu ránu měl Petříček křídla jako otakárek fe-nyklový a Mach s Šebestovou se zabrali do učení, věděli, že teď už se nemůže nic stát.

Jenomže když Šebestová zvedla náhodou oči, viděla Petříčka jak mizí kamsi do daleka. A Šebestová brala schody po třech a volala: „Proboha, Machu, kam chodíš na ty své nápady? Teď ho budeme chytat bůhví kde a máme po učení!“

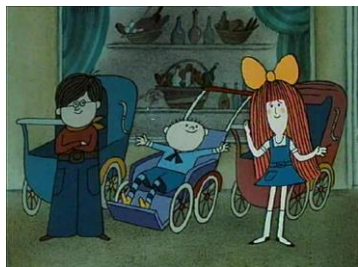
A Petříček poletoval nad parkem, kde pan Horáček senior prodával zmrzlinu – vanilkovou, jahodovou a pistáciovou. A Petříček na tu pistáciovou dostal chuť, a tak si jeden kornout vzal a zmrzlinář kroutil hlavou: „No ne, to je ale motýl a jde po pistáciový, neřád!“

A Petříček letěl dál, letěl mezi zahradami, kde se velice bavil mladý Horáček. Místo aby se učil, četl si detektivku a když viděl velikého motýla, začal řvát: „Mámí, admirál, představ si: takovýhle rozpětí. A já kvůli němu dostal pětku.“ A paní Horáčková vyběhla před dům, ale Petříček už byl nad samoobsluhou, kde stálo plno kočárků.

A Šebestová volala: „Hele, tamhle je, jenomže bez sítky na motýly ho nechytíme.“ Ale Mach řekl: „Šebestová, klid, jen klid.“

A za chvíli už Petříček padal rovnou do kočárku, který si vyzvedla z opravny paní Vydrová. A paní Vydrová řekla: „No ne, děti, tak vy jste mi vyšli s Petříčkem naproti. Já říkám, že máte zlaté srdce.“ A Mach s Šebestovou byli rádi, že to nedopadlo hůř.

Jenže ráno přišel do školy pan Horáček a řekl: „Tak vy si myslíte, že budete našemu klukovi solit pětky pro nic za nic? Tak to ne. Já si na vás došlápnu, protože ten ohromný admirál náhodou existuje. Sám jsem ho viděl. Má námořnický šaty a jde po pistáciový, neřád. Takže jestli nechcete, abych to hnal vejš, napíšete klukovi jedničku než napočítám do tří. Protože toho ví o motýlech víc, než vy.“

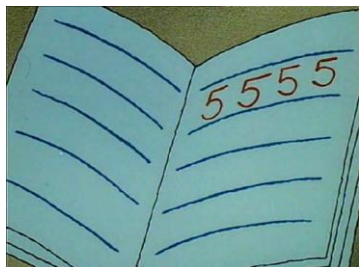
A v Machovi a Šebestové pořádně hrklo, protože tady končila všechna legrace. Tohle se nemohlo nechat jen tak. Jak by k tomu soudružka učitelka přišla?

A tak Šebestová řekla: „Pane Horáček, to nebyl žádný motýl ale Petříček Vydra, který nám ulít když jsme ho hlídali.“ Ale pan Horáček řekl: „Nesmysl. To nebyla žádná vydra. Nejsem slepej. A vůbec vodkdy mají děti křídla?“ A Mach řekl: „A odkdy mají křídla zmrzlináři?“

A celá třída se dala do smíchu. A soudružka ředitelka řekla: „Když můžete mít křídla vy, proč by je nemohl mít Petříček Vydra? A vůbec co byste dělal, kdyby někdo tvrdil, že největší motýl na světě je zmrzlinář Horáček?“ A pan Horáček uznal, že by to byl nesmysl, a když to uznal, křídla mu zmizela a on šel domů.

Ale malému Horáčkovi ta pětka nezmizela. Ta mu zůstala. A měl proto na Macha s Šebestovou strašlivý vztek a řekl Pažoutovi: „Pažoute, já těm dvěma jednou vyvedu něco strašlivýho. Ti budou pane koukat!“

Do školy nechodí jenom děti. Do školy chodí i tatínkové a maminky. Chodí tam každý měsíc na rodičovské sdružení, a když se sejdou, soudružka učitelka vypráví o tom, jak se jejich děti učí a jak se chovají. Začne u Bartoňové, která je v abecedě první, potom přijde Benda a Coufer a tak dále až dojde na Horáčka.

A soudružka učitelka povídá: „Tak vám řeknu, pane Horáček, s tím vaším chlapcem to jde z kopce. Vůbec se neučí, pětka má, že by je mohl prodávat, chování taky nemá žádné. Posloucháte mě vůbec, pane Horáček?“

„Váš syn se chová nejhůř z celé třídy. Tuhle zmlátil Čermákovou pro nic za nic. Prostě hrůza. Proto bych ráda věděla, jestli ho doma učíte slušnému chování nebo jestli ho necháváte růst jako dříví v lese?“

„A pan Horáček se t'ukne do čela: „Jo, tak! Vy se mě ptáte, jestli ho jako necháváme jen tak růst. Ale to víte že ne! My to mu dokonce zakazujeme. Vždyť je mu pořád všechno malý. Jenže von se nedá říct. On schválně roste tak rychle, jak umí. Jenže von se nedá říct. On schválně roste tak rychle, jak umí.“

A soudružka učitelka řekne: „Vy mi asi nerozumíte, pane Horáček. Já bych ráda věděla, jak toho vašeho syna doma vedete? Myslím že nejsem sama, koho to bude zajímat.“

A pan Horáček povídá: „To jsou mi teda pěkně praštěný otázky, se mi zdá! Jestli kluka doma vedu? Kam bych ho doma vodil? Doma treť všude sám, že jo?“

A soudružka učitelka počítá do deseti, a když se uklidní, řekne: „Víte co, pane Horáček, radši si sedněte a čtete si ty noviny, bude to určitě užitečnější a začne probírat žáka Chadra.“

5.2. Ответьте на вопросы:

1. Jakou otázku dala soudružka učitelka Horáčkovi, když jednu zkoušela přírodopis? 2. Tušil Horáček vůbec, že jde o motýla? 3. Co začal vymýšlet o panu admirálu Babočkovi? 4. Jak na to reagovala soudružka učitelka? 5. Čím oplývala celá třída? 6. Co křičel Valenta? 7. Proč měl Horáček zlost? 8. Co četl v jednom časopise? 9. Jaké číslo to mělo být podle soudružky učitelky? 10. Jakou známku dala Horáčkovi a jak to komentovala? 11. Co si říkali Mach a Šebestová cestou domů? 12. Co řekla Šebestová Jonatánovi, když jim přiběhl naproti? 13. Kdo je vtom zastavil? 14. Co bylo známo o Machovi a o Šebestové? 15. Co potřebovala paní Vydrová? 16. Co namítl Mach? 17. Začala paní Vydrová o oktávu výš? 18. Co bude dělat Petříček? 19. Co Mach a Šebestová konečně řekli? 20. Spal Petříček alespoň chvilku? 21. Co stále dělal? 22. Co nabídl Mach Šebestové? 23. Proč by na balkóně měl dát Petříček pokoj? 24. Pomohlo to opravdu? 25. Co mohli dělat Mach a Šebestová, když Petříček dal pokoj? 26. Co se stalo když Šebestová náhodou zvedla hlavu? 27. Ve kterém patře děti byly? 28. Jaký nápad dostal Mach? 29. K čemu by Petříček potřeboval křídla? 30. Jaká křídla měl Petříček v tu ránu? 31. Proč se Mach a Šebestová zabrali do učení? 32. Co uviděla Šebestová, když náhodou zvedla oči? 33. Co volala Šebestová, když brala schody po třech? Kde zrovna poletoval Petříček? 34. Jakou mrzlinu prodával pan Horáček senior? 35. Co udělal Petříček, když dostal chuť na tu pistáciovou? 36. Co si říkal pan Horáček? 37. Kam pak letěl Petříček? 38. Co dělal mladý Horáček místo toho, aby se učil? 39. Co začal řvát, když uviděl velkého motýla? 40. Kam vyběhla paní Horáčková? 41. Kde už byl Petříček? 42. Co volala Šebestová? 43. Co jí odpověděl Mach? 44. Kam

rovnou padal Petříček? 45. Co řekla paní Vydrová, když viděla Macha, Šebestovou a Petříčka? 46. Proč Mach a Šebestová byli rádi? 47. Kdo přišel ráno do školy? 48. Co prohlásil o svém klukovi a o pětkách? 49. Jak vypadá ten ohromný admirál? 50. Co chtěl po soudružce učitelce? 51. Proč v Machovi a Šebestové pořádně hrklo? 52. Mohlo se to nechat jen tak? 53. Co řekla Šebestová panu Horáčkovi? 54. Proč to byl podle pana Horáčka nesmysl? 55. Co namítl Mach? 56. Proč se celá třída dala do smíchu? 57. Co řekla soudružka učitelka o možnosti mít křídla? 58. Co se stalo když pan Horáček uznal, že by to byl nesmysl? 59. Zmizela ta pětka malému Horáčkovi také? 60. Co měl proto na Macha a Šebestovou? 61. Co řekl Pažoutovi? 62. Chodí do školy jenom děti? 63. Proč tam chodí každý měsíc? 64. O čem vypráví soudružka učitelka, když se sejdou? 65. Proč začne u Bartoňové? 66. Co řekla soudružka učitelka panu Horáčkovi? 67. Kolik pětkek má Horáček? 68. Jak se chová Horáček? 69. Na co se zeptala soudružka učitelka pana Horáčka? 70. Nechávací Horáčka jen tak růst jako dříví v lese? 71. Proč mu to dokonce zakazují? 72. Jestli si Horáček dá říct? 73. Na co se ještě ptala soudružka učitelka pana Horáčka? 74. Proč to byla podle pana Horáčka pěkně praštěná otázka? 75. K čemu vybidla soudružka učitelka pana Horáčka, když napočítala do deseti?

5.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Jenomže Horáček vůbec netušil, že jde o motýla, začal si vymejšlet, že ten pan admirál Babočka nosí parádní uniformu, že má vlastní loď, na kterou má paní admirálová přepychovou kajutu. 2. Tak moment! Abyste věděli, takovej motýl náhodou existuje. Má asi takovýhle rozpětí. Četl jsem to v jednom časopise. 3. Jonatáne, dneska si hrej sám. My se musíme učit, aby to s náma nedopadlo jako s Horáčkem. 4. No jo, paní Vydrová, my bysme rádi ale musíme se učit, vy za nás k tabuli nepůjdet! 5. Co kdybysme ho dali na balkón! Bude koukat na lidi a dá pokoj. 6. Tak to ne, Machu, to by nešlo. Nezapomeň, že jsme v šestém patře. 7. Proboha, Machu, kam chodíš na ty svý nápady? 8. Mámi, admirál, představ si: takovýhle rozpětí. 9. Má námořnický šaty a jde po pistáciový, neřád. 10. Takže jestli nechcete, abych to hnal vejš, napíšete klukovi jedničku než napočítám do tří. 11. Ale pan Horáček řekl: „Nesmysl. To nebyla žádná vydra. Nejsem slepej. A vůbec vodkdy mají děti křídla?“ 12. A měl proto na Macha s Šebestovou strašlivý vztek a řekl Pažoutovi: „Pažoute, já těm dvěma jednou vyvedu něco strašlivýho. Ti budou, pane, koukat!“

5.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

plácát nesmysly; oplývat smíchem; nemazlit se s něčím; přijít na řadu; přiběhnout naproti; začít o oktávu výš; řvát jako pavíán; dát pokoj; mít to dělat; zabrat se do učení; brát schody po třech; mít po učení; dostat chuť

na něco; bavit se; vyjít naproti; solit pětky pro nic za nic; došlápnout si na někoho; dát se do smíchu; mít na někoho strašlivý vztek; zmlátit někoho pro nic za nic; nechávat někoho růst jako dříví v lese; dát si říci;

jde [o něco]; náhodou; já nechci vidět [něco]!; hajat; no tak jo; to by nešlo; to chce [něco]; kam chodíš na ty své nápady?; než napočítám do tří; tady končila všechna legrace; jak by k tomu [někdo] přišel?; [někdo] bude koukat; to jde [s někým] z kopce; pětka má, že by je mohl prodávat; chování taky nemá žádné.

5.5. Переведите на чешский язык:

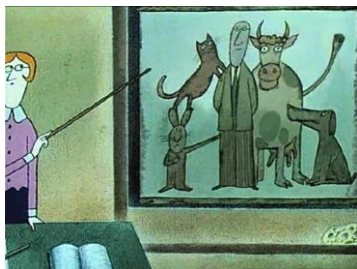
1. Однажды на уроке природоведения учительница вызвала Горачека и специально задала ему легкий вопрос: «Бабочка Адмирал». 2. Однако Горачеку и в голову не пришло, что речь идет о мотыльке. 3. Он начал выдумывать, что этот господин адмирал Бабочка носит парадную униформу, что у него есть собственный корабль, на котором у его жены роскошная каюта. 4. Хватит, Горачек, что за чушь ты несешь? 5. Мы проходим мотыльков, а не морской флот. 6. Ты, наверное, и не знаешь, что у нас сейчас природоведение. 7. Весь класс лопался от смеха, а Валента кричал: «Слушай, ты представляешь, какой размах крыльев должен был бы быть у твоего адмирала, если бы он был бабочкой?» 8. Горачек разозлился, что над ним все смеются, и сказал: «Чтоб вы знали, такие бабочки бывают». 9. У них где-то во-о-т такой размах крыльев. 10. Я читал об этом в одном журнале. 11. Учительница сказала: «Наверное, это был первоапрельский номер». 12. Таких больших бабочек не бывает. 13. Садись, ставлю тебе двойку! 14. Это уже четвертая! 15. Мах и Шебестова шли домой и думали: «Да уж, учительница при проверке не шутит». 16. Завтра, наверное, будет наша очередь. 17. Когда им навстречу выбежал Йонатан, Шебестова сказала: «Йонатан, сегодня играй один». 18. Нам надо учиться, чтобы с нами не случилось то же, что с Горачеком. 19. Однако в этот момент их остановила госпожа Выдрова. 20. Дети, у вас золотое сердце, все это знают, вы мне поможете. 21. А когда Мах и Шебестова спросили, о чем, собственно, речь, она сказала, что нужно присмотреть за Петенькой, потому что ей надо к стоматологу и в мастерскую за коляской. 22. Мы бы с удовольствием, но нам надо заниматься, вы ведь вместо нас к доске не пойдете. 23. Вы же такие умные дети! 24. Заниматься вы можете и так, Петенька будет спать. 25. И она говорила и говорила, пока оба не сказали: «Ну ладно». 26. Однако Петенька не спал ни минуты, он орал, как павиан. 27. Слушай, Шебестова, так мы ничего не выучим. 28. Что если его положить на балконе? 29. Он будет смотреть на прохожих и успокоится. 30. Они попробовали, и это действительно помогло. 31. Однако когда Шебестова случайно подняла голову, она еле-еле успела предотвратить катастрофу. 32. Нет, Мах, это не пойдет. 33. Не забывай, что мы на седьмом этаже. 34. Слушай, Шебестова, у

меня идея! 35. Нужны крылья! Если он и слетит, то легко приземлится на газоне. 36. Он вытащил трубку, и в ту же минуту у Петеньки появились крылья, как у бабочки. 37. Мах и Шебестова погрузились в учебу. 38. Они знали, что теперь уже ничего не может случиться. 39. Однако когда Шебестова случайно подняла голову, она увидела, как Петенька исчезает где-то вдаль. 40. Шебестова неслась по лестнице, прыгая через три ступеньки. 41. Господи, Мах, и где ты берешь эти свои идеи?! 42. Теперь мы будем ловить его Бог знает где, а ученью конец! 43. Петенька летел над парком, где господин Горачек-старший продавал мороженое: ванильное, клубничное и фисташковое. 44. Петеньке захотелось фисташкового, и он одну порцию схватил. 45. Мороженщик качал головой: «Ух ты, вот это мотылек! И любит фисташковое, мерзавец!» 46. Горачек-младший, вместо того, чтобы учиться, читал детектив. 47. Когда он увидел большую бабочку, он заорал: «Мама! Адмирал! Во-о-т такой размах крыльев! Я из-за него получил двойку!» 48. Госпожа Горачкова выбежала на улицу, но Петенька уже был над магазином самообслуживания, где стояло много колясок. 49. Шебестова кричала: «Вон он, но без сачка для бабочек мы его не поймем!» 50. Мах сказал: «Спокойствие, Шебестова, только спокойствие!» 51. И через минуту Петенька уже падал как раз в коляску, которую госпожа Выдрова забрала из мастерской. 52. Госпожа Выдрова сказала: «Ах, дети! Вы вышли с Петенькой мне навстречу! Я же говорю, что у вас золотое сердце!» 53. Мах и Шебестова радовались, что все обошлось. 54. Однако утром в школу пришел господин Горачек и сказал: «Вы думаете, что будете лепить нашему парню двойки ни за что ни про что?» 55. Я вам задам, потому что этот огромный адмирал существует. 56. У него морская форма, и он любит фисташковое мороженое, мерзавец! 57. Так что если не хотите, чтобы я поднял шум, ставьте нашему парню «отлично», потому что он знает о бабочках больше, чем вы. 58. Маху и Шебестовой стало не по себе, потому что шутки кончились. 59. Это нельзя было так оставлять. 60. И вот Шебестова сказала: «Господин Горачек, это была не бабочка, а Петенька Выдра, который он нас улетел, когда мы за ним присматривали». 61. Но господин Горачек сказал: «Ерунда! Никакая это была не выдра! Я не слепой» 62. И вообще, с каких это пор у детей крылья? 63. А Мах сказал: «А с каких пор крылья у мороженщиков?» 64. Весь класс засмеялся, а учительница сказала: «Если крылья могут быть у вас, почему они не могут быть у Петеньки Выдры?» 65. И что бы вы делали, если бы кто-то сказал, что самая большая бабочка в мире – мороженщик Горачек? 66. Господин Горачек признал, что это было бы глупо. 67. Когда он это признал, крылья у него исчезли и он пошел домой. 68. Однако двойка Горачека-младшего не исчезла, она осталась. 69. Поэтому он страшно на Маха и Шебестову разозлился и сказал Пажоуту: «Слушай, Пажоут, я этим двум однажды устрою,

они у меня увидят!» 70. В школу ходят не только дети. 71. В школу ходят также папы и мамы. 72. Они приходят туда каждый месяц на родительское собрание, и учительница им рассказывает, как их дети учатся и как себя ведут. 73. Она начинает с Бартонёвой, которая первая по алфавиту, потом идет Бенда, а потом Горачек. 74. Так я вам скажу, господин Горачек, у вашего мальчика дела плохи. 75. Он совершенно не учится, двоек у него столько, что хоть продавай, да и поведение никуда не годится. 76. Вы вообще меня слушаете, господин Горачек? 77. Ваш сын ведет себя хуже всех в классе. 78. Недавно ни за что ни про что избил Чермакову. 79. Просто ужас! 80. Поэтому я хочу знать, воспитываете ли вы его дома или же позволяете ему расти самому по себе? 81. А господин Горачек хлопает себя по лбу: «Вот оно что! Вы хотите знать, позволяем ли мы ему расти.» 82. Конечно, нет. Наоборот, мы ему это запрещаем, ведь ему все малó. 83. Только он не слушается и назло растёт так быстро, как только может.

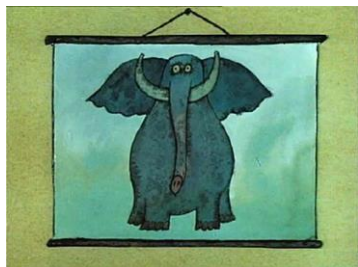
PÁNI TVORSTVA

6.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou vyprávěla soudružka učitelka dětem, že pánem tvorstva je člověk, že je hlavou rodiny všech bytostí na naší planetě.

A Pažout zvedl ruku a řekl: Prosim, jak může bejt člověk pánem tvorstva, když se bojí kolikrát i myši? Já bych teda řekl, že pánem tvorstva je spíš takovej slon, ten se nebojí nikoho.“

Ale Horáček začal hulákat: „Nejseš nějakej vadnej? Člověk udělá pif a je po slonovi. Jak by mohl bejt slon pánem tvorstva, ty tele?“

A soudružka učitelka řekla: „Za prvé, Horáčku, Pažout není tele, ale tvůj spolužák, a za druhé, když chceš něco říct, musíš se hlásit. Ale jinak máš pravdu. Člověk je pánem tvorstva, protože si ví rady v každé situaci a vítězí čím? Ro-zu-mem!“

Ale Machovi to vrtalo hlavou a tak řekl: „Člověče, Šebestová, nezdá se ti to nějaký divný? Náš táta je taky hlavou rodiny, ale že by po nás střílel, no to teda ne.“ „To je fakt,“ řekla Šebestová, „náš zase nevítězí pokaždý rozumem. No řekni, Machu, můžeš to pochopit? Když má člověk nejvíc rozumu, tak proč dělá tolik skopičin? Už jsi někdy viděl, aby nějaký pes vyvolal válku?“

„A vůbec, víš co by mě zajímalo? Jestli je to na jinejch planetách to samý?“ A Mach řekl: „Člověče, Šebestová, to je bezvadný nápad! Co když se tam podíváme?“ A hned vytáhl sluchátko a než bys řekl švec byli oba někdy na druhém konci vesmíru.

Všechno tam bylo úplně jiné, a Mach s Šebestovou měli oči navrch hlavy. Slyšeli kolem sebe nějakou podivnou řeč, samé ťak, ťak, uí, uí, ťak, ťak, uí, uí, ťak.

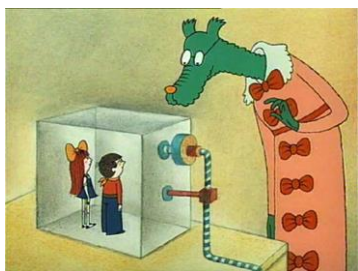
A Šebestová řekla: „Prosím vás, my bysme té řeči potřebovali aspoň kapku rozumět.“ A ze sluchátka se ozvalo: „Ale zajiště, račte být na planetě Ťakt'ak pět miliard světelných let od vašeho činžáku a od této chvíle umíte perfektně ťakt'ácky.“ Ale vtom se nad Machem a Šebestovou objevilo něco, co začalo křičet: „Mamí, pojd' sem, tady je něco divnýho!“

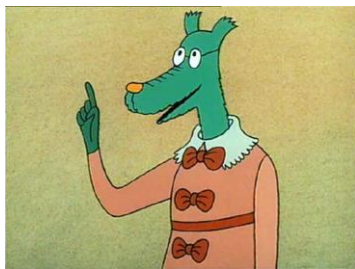
A hned se objevila druhá hlava, která řekla: „Nesahej na to, Bambulko, ještě chytíš nějakou infekci. Kdoví co to jsou za zvířata, vypadají jako křečci, nebo co, no počkej, vezmeme je kleštěčkama.“

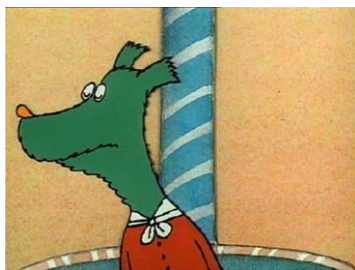
Ale to už Mach s Šebestovou vzali nohy na ramena jenomže daleko neutekli. Ta paní řekla uí, uí, uí, ťak a než bys řekl popel, bylo po útěku. A druhý den vzala ta Bambulka Macha s Šebestovou do školy kde bylo plno prapodivných dětí, a ty se smáli: „To jsou ale legrační zvířátka, jaké mají malé čumáčky, no paní učitelko!“

Ale paní učitelka řekla: „Do lavic, děti, slyšíte, že zvoní? Z lavic to uvidíte mnohem líp. Tak a teď si zvířátka důkladně prohlédneme.“ A prohlížela si Macha a Šebestovou, funěla na ně a nakonec řekla: „Děti, to jsou vzácné exempláře neznámých živočichů. Řekla bych, že jde o zvláštní druh myši se silně zakrnlými čenichy.“

A Mach to už nevydržel a vykřikl: „No dovolte, my nejsme myši, my jsme lidi, nemáme čenichy ale nosy a čicháme náhodou výborně.“ Ale ta paní učitelka řekla trochu dotčeně: „Tak nám prosím řekněte, co právě cítíte.“

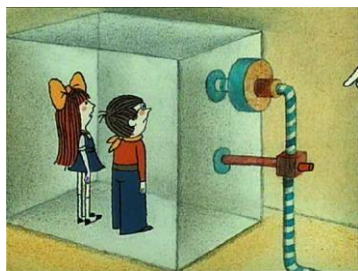
Ale Mach s Šebestovou ať čichali jak čichali, nic zvláštního necítili, a ta paní učitelka řekla: „No prosím, co jsem řekla.“ A vyvolala žáka Čan-žu, a ten začichal a řekl: „Prosím, míří sem Žlabava, je od nás sedm set dvanáct metrů.“ A paní učitelka kývla hlavou a řekla: „Tak vidíte, čich máte pod psa.“

To už se naštvála i Šebestová a řekla: „Tak abyste věděli, my na čich kašlem, protože vítězíme čím? Ro-zu-mem!“ A žáci se smáli cha-cha-cha. A ta paní učitelka se taky smála cha-cha-cha. A potom řekla: „No tak to zkusíme.“

A dala Machovi a Šebestové příklad: „Jedna květina bez listů, druhá bez nohy a třetí bez prstů, kolik to dělá celkem dnů?“ A Mach s Šebestovou volali: „To je přece nesmysl! Copak to jde vypočítat?“

Ale ta paní učitelka řekla: „To se ví, že to jde, máte na to minutu. Hezky se soustřeďte, vytvořím vám podmínky.“ A Mach řekl: „Poslouchej, Šebestová, člověk si přece ví rady v každé situaci. Což zavolat naši soudružku učitelku, aby nám pomohla?“ Jenže soudružka učitelka řekla: „To není početný příklad ale vyložená pitomost. A vůbec, kde to jsme?“

A než jí to Mach vysvětlil, minuta byla pryč a ta cizí paní učitelka řekla: „Tak vida, cha-cha, ta zvířátka jsou velmi hloupá, zato se ale rychle množí. Správný výsledek zní jak?“ A Bambulka řekla: „Jedna květina bez listů, druhá bez nohy a třetí bez prstů, to máme prosím rovné dva dny.“ A ta divná paní učitelka řekla: „Správně, Bambulko, máš jedničku s hvězdičkou.“

Jenomže soudružka učitelka začala křičet: „Jak to správně? Takhle se sčítají množiny? Copak to má logiku?“ A celá třída se smála a ta paní učitelka se taky smála a řekla: „Když někdo zničí tolik květin a dostane za to dva dny domácího vězení, to nemá logiku? To by mě potom zajímalo, čemu u vás říkáte logika.“

A vtom se ozval řev: „O-o-o!“ A žák Čanža vykřikl: „Žlabava je tady!“ A pod soudružkou učitelkou se prolomila kolena. Zbledla a začala křičet: „Pomóc, paní kolegyně, proboha dělejte něco! Zastřelte tu potvoru, zabijte ji, zabijte ji!“

Ale paní učitelka řekla: „Tak to my u nás neděláme, my Žlabavu normálně pozdravíme.“ A všichni žáci mávali a volali: „Dobrý den, Žlabavo!“ A Žlabava přestala na chvíli pouštět síru a řekla: „Ahoj!“

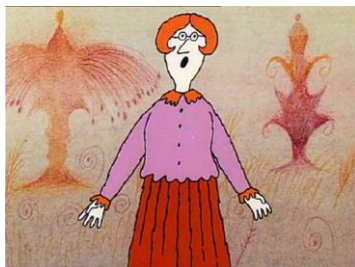
A když se potom vrátili z planety Ťakták a vyprávěli si zase o člověku, řekla soudružka učitelka: „Opravte si v sešitech, co jsem vám řekla posledně. Člověk je sice pánem tvorstva, ale to ještě neznamená, že je moudrým pánem tvorstva. To bude tehdy, až bude chránit všechno živé, až se stane nejlepším kamarádem zvířat a celé přírody.“

A když potom šli ze školy, Mach řekl: „Člověče, Šebestová, my budeme určitě správnými pány tvorstva, protože Jonatán je už dnes náš nejlepší kamarád.“

Někdo si myslí, že se ve škole jenom učí, ale to není žádná pravda. Ve škole se koná plno dalších věcí. Například porady, na nichž si učitelé se soudruhem ředitelem a panem Humlem povídají, co by se mělo dělat líp, a kdo chce něco říct, ten vždycky zvedne ruku a čeká, až dostane slovo.

A když ho dostane, začne mluvit, jako například soudružka učitelka, která říká: „Nedávno jsem zažila zvláštní příhodu. Octla jsem se na nějaké cizí planetě a tam jsem poznala pár zajímavých věcí, které by se daly využít i u nás. Jde hlavně o vztah lidí a zvířat. Podle mého by měli být mnohem přátelštější“.

„Vezměte si třeba takového psa. Je to přítel člověka, pravda, jenomže to je nějaké přátelství uvázat přítele za krk k boudě. Kdybych tohle udělala své přítelkyni Vlastě, tak je po přátelství, za to vám ručím.“

A soudruh ředitel povídá: „Myslím, že má kolegyně pravdu. Budu se snažit chovat k našemu Rekoví podstatně lépe než dosud. Bude mít v koupelně svůj ručník, mýdlo, i svůj kartáček a občas s ním půjdu do kina, samozřejmě na dětské představení, je mu ještě pět let, nebo šest, promiňte, nevím to přesně.“

A soudružka učitelka řekne: „No vida, to jsou opravdu zajímavé náměty. Musím si to zapsat. Ale těch nápadů je poměrně málo. Chtělo by to odborníka. A učitelé volají: „Ale kde ho vzít?“

A soudružka učitelka říká: „Klid, kolegové. Jednoho odborníka jsem vám přivedla. Hlavně ho slušně pozdravte.“

A vešla Žlabava. Všichni ji slušně pozdravili jak se na přivítání odbornice sluší a Žlabava řekla: „Ahoj!“

6.2. Ответьте на вопросы:

1. Co jednou vyprávěla soudružka učitelka dětem o pánovi tvorstva?
2. Co k tomu namítl Pažout? 3. Kdo by měl být podle Pažouta pánem tvorstva a proč? 4. Kdo začal hulákat? 5. Co řekl Horáček Pažoutovi o člověku a o slonovi? 6. Co řekla soudružka učitelka Horáčkovi za prvé a za druhé? 7. Proč je člověk pánem tvorstva? 8. Čím vítězí? 9. Komu to vrtalo hlavou? 10. Co řekl Mach Šebestové o svém tátovi? 11. Co k tomu dodala Šebestová? 12. Co by ji zajímalo? 13. Jaký bezvadný nápad dostal Mach? 14. Kde se oba ocitli než bys řekl švec? 15. Proč Mach a Šebestová měli oči navrch hlavy? 16. Jakou řeč slyšeli kolem sebe? 17. O co poprosila Šebestová? 18. Co se ozvalo ze sluchátka? 19. Co se vtom objevilo nad Machem a Šebestovou a co začalo dělat? 20. Co na to řekla druhá hlava? 21. Vzali Mach a Šebestová nohy na ramena a bylo jim to k něčemu platné? 22. Co se stalo, než bys řekl popel? 23. Kam vzala Bambulka Macha a Šebestovou druhý den? 24. Co dělaly ty prapodivné děti a co říkaly? 25. Co jim řekla paní učitelka? 26. Co dělala ta paní

učitelka s Machem a Šebestovou a co nakonec řekla? 27. Co jí na to vykřikl Mach? 28. Co mu odpověděla ta paní učitelka trochu dotčeně? 29. Cítili něco Mach a Šebestová? 30. Co udělal žák Čanža? 31. Kdo měl podle paní učitelky čich pod psa? 32. Kdo se tenkrát našťoval? 33. Co řekla Šebestová o čichu a o rozumu? 34. Jak na to reagovali žáci? 35. Jaký početní příklad dala paní učitelka Machovi a Šebestové? 36. Co to bylo podle Macha a Šebestové? 37. Co jim na to řekla paní učitelka? 38. Jaký nápad dostal Mach? 39. Co o tom početním příkladu řekla soudružka učitelka? 40. Co se stalo, než jí to Mach vysvětlil? 41. Co řekla ta cizí paní učitelka o Machovi a Šebestové? 42. Jak zněl výsledek podle Bambulky? 43. Jak tu odpověď hodnotila ta cizí paní učitelka? 44. Co začala křičet soudružka učitelka? 45. Jak na to reagovala celá třída? 46. Co ta cizí paní učitelka řekla soudružce učitelce? 47. Co se vtom ozvalo? 48. Pod kým se prolomila kolena? 49. O co prosila soudružka učitelka? 50. Co jí odpověděla cizí paní učitelka? 51. Co dělali všichni žáci? 52. Co udělala Žlabava, když přestala na chvíli pouštět síru? 53. Co řekla soudružka učitelka svým žákům, když se potom vrátili z planety Ťakťak a vypravovali si zase o člověku? 54. Kdy bude člověk skutečně moudrým pánem tvorstva? 55. Co řekl Mach Šebestové, když potom šli ze školy? 56. Myslí si někdo, že se ve škole jenom učí, a je to pravda? 57. Co se ještě koná ve škole? 58. O čem si učitelé se soudruhem ředitelem a s panem Humlem povídají na poradách? 59. Co udělá ten, kdo chce něco říct? 60. Jakou příhodu zažila nedávno soudružka učitelka? 61. Kde se ocitla a co tam poznala? 62. Jaký by měl být podle ní vztah lidí a zvířat? 63. Co řekla o přátelství mezi psem a člověkem a o své přítelkyni Vlastě? 64. Souhlasil s tím soudruh ředitel? 65. Jak se bude snažit chovat k svému Rekovi? 66. Co bude mít Rek v koupelně a co s tím kinem? 67. Proč to chtěla soudružka učitelka zapsat? 68. Je těch nápadů podle soudružky učitelky dost? 69. Co řekla soudružka učitelka o odborníkovi? 70. Co se stalo, když vešla Žlabava?

6.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Prosím, jak může bejt člověk pánem tvorstva, když se bojí kolikrát i myši? 2. Já bych teda řekl, že pánem tvorstva je spíš takovej slon, ten se nebojí nikoho. 3. Neješš nějakej vadnej? 4. Jak by mohl bejt slon pánem tvorstva, ty tele? 5. Člověče, Šebestová, nezdá se ti to nějaký divný? 6. „To je fakt,“ řekla Šebestová, „náš zase nevíteží pokaždý rozumem“. 7. A vůbec, víš co by mě zajímalo? Jestli je to na jinejch planetách to samý? 8. Prosím vás, my bysme té řeči potřebovali aspoň kapku rozumět. 9. Mamí, pojď sem, tady je něco divnýho! 10. Nesahej na to, Bambulko, ještě chytíš nějakou infekci. Kdoví co to jsou za zvířata, vypadají jako křečci, nebo co, no počkej, vezmeme je kleštičkama.

6.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

být po útěku; mít pravdu; vědět si rady; mít oči navrch hlavy; chytit infekci; vzít nohy na ramena; mít něco pod psa; kašlat na něco; být pryč; pán tvorstva; jinak; než bys řekl švec; než bys řekl popel; vyložená pitomost; chtělo by to [někoho/něco]; jak se sluší.

6.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды учительница рассказывала детям, что царем природы является человек. 2. Человек – глава семьи всех живых существ на нашей планете. 3. Пажоут поднял руку и сказал: «Как же может быть человек царем природы, если он, бывает, и мыши боится?» 4. Я думаю, что царь природы – какой-нибудь слон, он не боится никого. 5. Но Горачек загоготал: «Ты что, ненормальный?» 6. Человек сделает «пиф-паф», и слону конец. 7. Как может быть слон царем природы, ну ты баран! 8. Учительница сказала: «Во-первых, Горачек, Пажоут не баран, а твой одноклассник, а во-вторых, когда ты хочешь что-нибудь сказать, поднимай руку!» 9. Но в остальном ты прав. 10. Человек – царь природы, потому что он находит выход из любой ситуации и побеждает чем? Ра-зу-мом! 11. У Маха это не выходило из головы. 12. Слушай, Шебестова, тебе это не кажется странным? 13. Наш папа тоже глава семьи, но он в нас не стреляет. 14. «Это факт, – сказала Шебестова. – Наш тоже не всегда побеждает разумом». 15. Если у человека ума больше всех, почему он делает столько глупостей? 16. Ты видел, чтобы какой-нибудь пес развязал войну? 17. Знаешь, что мне интересно? 18. Так же ли это на других планетах? 19. Слушай, Шебестова, это отличная идея! 20. Давай-ка туда заглянем! 21. Он вытащил трубку, и тут же оба оказались где-то на другом конце вселенной. 22. Всё там было совершенно иное, и у Маха с Шебестовой глаза полезли на лоб. 23. Вокруг они слышали какую-то странную речь, какие-то одни «тяк», «тяк», «уи», «уи», «тяк», «уи». 24. Шебестова сказала: «Нам надо хоть немного эту речь понимать». 25. Из трубки раздалось: «Конечно же, вы изволите быть на планете Тяктяк пять миллиардов световых лет от вашего дома и с этой минуты отлично говорите на тяктяцком языке». 26. Но тут над Махом и Шебестовой появилось что-то, что начало кричать: «Мама! Иди сюда, здесь что-то странное!» 27. И тут же появилась вторая голова, которая сказала: «Не трогай это, Бамбулка, еще подхватишь какую-нибудь инфекцию!» 28. Кто знает, что это за зверьки, они похожи на хомяков. 29. Подожди-ка, мы их возьмем щипчиками. 30. Мах и Шебестова взяли ноги в руки, но далеко не убежали. 31. А на следующий день эта Бамбулка взяла Маха и Шебестову в школу. 32. Там было полно очень странных детей, которые смеялись. 33. Ой, какие смешные зверьки! 34. Какие у них смешные мордочки! 35. Но гос-

пожа учительница сказала: «За парты, дети, вы же слышите, что уже звонок!» 36. Так вы всё увидите намного лучше. 37. Ну а теперь как следует зверюшек рассмотрим. 38. Она рассматривала Маха и Шебестову, сопела на них и наконец сказала: «Дети, это редкие экземпляры неизвестных животных». 39. Я думаю, речь идет об особой разновидности мышей с недоразвитыми носами. 40. Мах не выдержал и крикнул: «Позвольте! Мы не мыши, а люди, и обоняние у нас превосходное!» 41. Ну так скажите, что вы сейчас чувствуете! 42. Однако как Мах и Шебестова ни принохивались, ничего особенного не чувствовали, и эта госпожа учительница сказала: «Ну, что я говорила?» 43. Она вызвала ученика Чанжу, тот принохался и сказал: «Сюда идет Жлабава, она 712 метров от нас». 44. Госпожа учительница кивнула и сказала: «Обоняние у вас хуже некуда». 45. Тут рассердилась Шебестова и сказала: «Чтоб вы знали, мы плюем на обоняние, потому что мы побеждаем чем? Ра-зу-мом!» 46. И все ученики засмеялись. 47. И эта госпожа учительница тоже засмеялась, а потом сказала: «Давайте-ка проверим!» 48. И она дала Маху и Шебестовой задание: «Один цветок без листьев, второй без стебля, третий без лепестков, сколько дней получается?» 49. Мах с Шебестовой закричали: «Это же бессмыслица! Разве это можно сосчитать?» 50. А госпожа учительница сказала: «Разумеется, можно. У вас на это минута». 51. Слушай, Шебестова, человек находит выход из любой ситуации. 52. Что если позвать нашу учительницу, чтобы она нам помогла? 53. Однако учительница Маха и Шебестовой сказала: «Это не арифметический пример, а совершенная глупость. И вообще, где это мы?» 54. Но не успел ей Мах объяснить, как минута кончилась и чужая госпожа учительница сказала: «Так, зверьки очень глупые, зато быстро размножаются». 55. Как же звучит правильный ответ? 56. Бамбулка сказала: «Один цветок без листьев, второй без стебля, третий без лепестков, получается ровно два дня». 57. И эта странная госпожа учительница сказала: «Правильно, Бамбулка. Ставлю тебе отлично с плюсом». 58. Но учительница Маха и Шебестовой закричала: «Как это правильно? Разве здесь есть логика?» 59. Весь класс засмеялся, а эта госпожа учительница тоже засмеялась и сказала: «Если кто-нибудь уничтожит столько цветов и его посадят под домашний арест на два дня, в этом нет логики?» 60. Тогда мне интересно, что называете логикой вы? 61. И тут раздался рёв, а ученик Чанжа сказал: «Жлабава здесь». 62. У учительницы Маха и Шебестовой затряслись колени. 63. Она побледнела и закричала: «Помогите! Ради Бога, коллега, сделайте что-нибудь! Застрелите эту тварь, убейте ее, убейте ее!» 64. Но госпожа учительница сказала: «Мы так не делаем. Мы со Жлабавой здороваемся». 65. Все ученики махали руками и кричали: «Здравствуй, Жлабава!» 66. А

Жлабава перестала на минутку пускать серу и сказала: «Привет!» 67. А когда они потом вернулись с планеты Тяктяк и снова говорили о человеке, учительница сказала: «Хоть человек и царь природы, это еще не значит, что он мудрый царь природы». 68. Таким он будет тогда, когда будет охранять всё живое, когда будет лучшим другом всех животных и всей природы. 69. А когда потом Мах и Шебестова шли из школы, Мах сказал: «Слушай, Шебестова, мы будем правильными царями природы, ведь Йонатан и сейчас наш лучший друг». 70. Кто-то, может быть, думает, что в школе только учатся, но это не так. 71. В школе происходит много чего другого. 72. Например, совещания, на которых учителя с директором и с господином Гумлом говорят о том, что бы можно было улучшить. 73. А если кто-то хочет что-то сказать, он поднимает руку и ждут, пока не получит слово. 74. А когда он его получит, то начинает говорить, как, например, учительница Маха и Шебестовой. 75. Недавно я очутилась на одной чужой планете и там узнала пару интересных вещей, которые можно использовать и у нас. 76. Речь идет об отношениях людей и животных. 77. Я считаю, они должны быть более дружескими. 78. Возьмем, например, собаку. 79. Это друг человека, но хорошенькая дружба – привязать друга за шею к конуре! 80. Если бы я это сделала своей подруге Власте, дружбе конец, ручаюсь. 81. Директор говорит: «Я думаю, что коллега права». 82. Я постараюсь относиться к нашему Реку существенно лучше, чем раньше. 83. У него будет в ванной свое полотенце, мыло, своя зубная щетка. 84. А иногда я svoju его в кино, разумеется, на детский сеанс, ему еще пять лет, или шесть, простите, я не помню точно. 85. Это интересно, я должна записать. 86. Однако этих идей довольно мало, тут нужен специалист. 87. Но где его взять? 88. Успокойтесь, коллеги. Одного специалиста я вам привела. 89. Главное, вежливо с ним поздоровайтесь. 90. Вошла Жлабава, все с ней вежливо поздоровались, как и полагается здороваться со специалистом, а Жлабава сказала: «Привет!»

UKRADENÉ SLUCHÁTKO

7.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou šli Mach a Šebestová do školy ve svátečním a Jonatán na ně zíral, co se to děje, až mu Šebestová řekla: „Viš, Jonatáne, dneska máme školu naposledy, dneska se rozdávají vysvědčení a to moc dlouho netrvá. Když na nás počkáš, za chvíli jsme zpátky.“

A Jonatán přikývl, jako že jo, a zůstal sedět před školou, a Mach s Šebestovou vešli do třídy kde byl děsný randál.

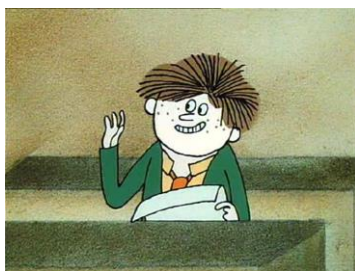
Janečková zapomněla koupit pro soudružku učitelku bonboniéru, na kterou se všichni složili. A Kropáček křičel: „Tak pro ni skoč, no co sedíš?“

A Mach řekl: „Na to je pozdě, za chvilku zvoní“. A vytáhl sluchátko a bonboniéra byla tady. A všichni koukali jako spadlí z višně a říkali si: „Jak je to možný?“ A Horáček řekl Pažoutovi: „Kamaráde, mít tohle sluchátko, to bys teda zíral!“

No a potom nastala ta slavnostní chvíle, na kterou se čeká celý rok. Mach s Šebestovou si mohli gratulovat, lepší vysvědčení už ani nemohli mít, zato Horáček s Pažoutem dopadli přímo otřesně. Měli samé pětky a sou-družka učitelka řekla: „Hoši, hoši, bylo vám tohle zapotřebí, co? Taková otudá! Tuhle třídu budete muset opakovat.“

A Pažoutovi bylo do breku a řekl Horáčkovi: „Taky jsme se mohli trochu učit. Táta mě zmlátí, že si čtrnáct dní nesednu.“ A Horáček se chechtal: „Co brečíš, troubo? Tyhle vysvědčení neplatěj, ty můžeme zahodit. Domů přineseme jiný, ze samýma jedničkama. Chceš se vsadit?“

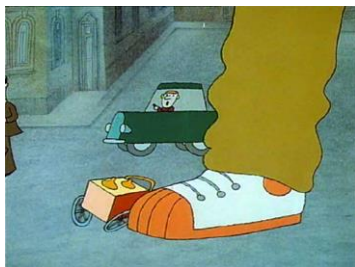
Pak se konala v tělocvičně slavnost. Soudruh ředitel měl dlouhou řeč, ale Mach moc neposlouchal, myslel na to, jaká to bude senzace, když zítra začnou prázdniny.

Takže ani necítil, že mu někdo vytahuje z kapsy sluchátko, a potom, zrovna když Šebestová říkala, že to trvá trochu moc dlouho, zvedl kdosi střechu tělocvičny jako se zvedá poklička z hrnce a ten kdosi byl Horáček s Pažoutem, kteří byli tak asi třikrát větší než kostelní věž.

A Horáček řekl: „Tak a teď nám soudružka učitelka napíše nový vysvědčení, se samými jedničkama, nebo vás všechny rozšlápnu a hotovo.“ A Pažout dodal: „A než ty jedničky budeme mít, nikdo se ze školy ani nehne, jinak to šeredně vodskáčete.“

V tělocvičně nastal strašný zmatek, a ve městě zrovna tak, což je celkem pochopitelné, protože když se nad městem z ničeho nic objeví dva obři, a ještě k tomu takové dvě známé figury, tak mají všichni pěkně nahnáno.

A soudruh ředitel volal: „Klid, prosím, klid. Budeme s Horáčkem a s Pažoutem vyjednávat. Jsem přesvědčen, že situaci zvládneme.“ Ale to už pan školník Huml vbíhal s blankety a volal, aby mu řekli bydliště a data narození.

Jenže soudružka učitelka začala křičet: „Propánajána, pane Huml, to přece nejde. Jak bychom mohli dát Horáčkovi s Pažoutem samé jedničky, když se celý rok neučili? Jak by k tomu přišli ti poctiví žáci, kteří se připravovali od hodiny do hodiny, že ano?“ A pan školník řekl: „To je všechno hezké, ale ti vážně rozšlápnu školu, nemám kde bydlet!“

A vtom se shora ozvalo hromovým hlasem: „Tak co je s těma jedničkama? Bude to?“ Ale soudružka učitelka řekla: „Nebude to, Horáčku! Jedničky nedostaneš, ani kdyby ses postavil na hlavu! A než rozšlápeš tu školu, dobře si to rozmysli, nedávno jsme ji stavěli.“

A chtěla pokračovat, jenže vtom se stalo něco tak příšerného, že všichni zůstali úplně paf.

A Šebestová řekla: „Ty, to je všechno kvůli tobě. Mně se nikdy nestalo, aby mi někdo ukradl sluchátko.““ A Mach řekl: „Jen klid, Šebestová. Náhodou mám bezvadnej nápad. Před školou čeká Jonatán, dáme mu dopis na letiště a jsme zachráněni.“

A Jonatán upaloval co nohy stačily na letiště, tam si dopis přečetli, posadili to chytré zvíře do vrtulníku a už letěli ke městu, nad kterým se tyčili Horáček a Pažoutem jako televizní věže.

A ta jedna televizní věž říkala zrovna soudružce učitelce: „Tak co? Napíšete nám ty jedničky nebo ne?“ A soudružka učitelka křičela: „Ani za nic, Horáčku! Ty jsi se ale pěkně vybarvil, jen co je pravda!“ Ale Horáček se už se soudružkou učitelkou nebavil a řekl Pažoutovi: „Necháme ji tam dokud nepřijde k rozumu. My máme času dost.“

Zato Mach s Šebestovou měli času málo. Museli se dostat na zahradu, než přiletí vrtulník, a ten se blížil. Byl vedle těch obrů menší než komár, takže si ho nevšiml Horáček ani Pažout. A vrtulník se blížil k Horáčkově kapse, a když byl docela blízko, řekl pilot Jonatánovi: „Hop!“

A Jonatán skočil rovnou do kapsy a tam kousal a kousal, až prokousal velikánskou díru, kterou sluchátko vypadlo na školní zahradu, a Mach s Šebestovou začali dvojhlasně křičet: „My bysme potřebovali, prosím, aby naše sluchátko bylo tak malé, jako dřív.“ A ze sluchátka se ozvalo: „No dobře, ale příště si ho líp hlídejte.“ A sluchátko se stalo jako dřív.

A Mach s Šebestovou do něj rychle řekli své přání a podívejme se: Na školní zahradě stál úplně normální Horáček s úplně normálním Pažoutem a odevšad se k nim hnalo plno lidí. První běžel zmrzlinář Horáček a volal na syna: „Koukej, co jsi provedl! Počkej doma, já tě přerazím!“

A syn křičel: „To ne, tatí! To Pažout!“ A Pažout koukal zmizet tak rychle, jak uměl.

A zatím u kostele stálo červené auto s žebříkem, požárníci sundávali soudružku učitelku, a lidé tleskali a říkali: „To je paní učitelka, jak má být! Trvala na správných zásadách a nedala se zvíkat!“

A soudruh ředitel děkoval dojatě Machu a Šebestové za záchranu žactva, učitelského sboru a celé školy včetně pana školníka a při té příležitosti řekl doslova: „Milí žáci třetí bé, berete však na sebe, totiž pardon, co tu plácám.“

“Tedy milý Machu a milá Šebestová! Vykonalí jste v uplynulém roce mnoho záslužného a tak si věru zasloužíte trochu toho zdravého odpočinku, a proto já i celý učitelský sbor vám přejeme dva měsíce krásného volna.“ Načež Mach s Šebestovou poděkovali a vykročili i s Jonatánem vstříc kouzelným, voňavým a sluncem zalitým prázdninám.“

Nic netrvá věčně. Každé prázdniny jednou skončí a znovu začne vyučování. Žáci musí každé ráno do školy a nejen žáci, také učitelé, plno učitelů a v jejich čele soudruh ředitel.

A teď si představte, že jednoho dne přijdou do školy a ve sborovně čeká nějaký reportér s mikrofonom a hned jim klade otázky.

Říká například: „Tak tady, ehm, ehm, posluchače naší rozhlasové stanice zajímá, jaká opatření učinila vaše škola, aby se nemohl opakovat případ s náhlým zvětšením žáků Horáčka a Pažouta, kteří ohrozili před prázdninami celé naše město a za druhé, ehm, ehm, bylo-li utržené sluchátko žákům Machovi a Šebestové zabaveno nebo nebylo?“

A soudružka učitelka povídá: „No dovolte! Mach s Šebestovou se sluchátkem nikdy nic špatného neudělali, tak jaké pak zabavování!“ Načež se soudruh ředitel odkašle a řekne: „Rád bych podotkl, že ve využívání sluchátka s Machem a Šebestovou úzce spolupracujeme. Například, včera nám své sluchátko zapůjčili, abychom trochu zlepšili morálku žactva, které je teď po prázdninách značně rozjivené, což se projevuje hlavně v docházce.“

„A tak jsme pomocí sluchátka proměnili žactvo v holuby a provedli s ním exkurz v holubníku, což se ukázalo jako velmi správné, neboť holubi, totiž pardon, hoši a dívky si uvědomili, že škola není holubník a jejich morálka se podstatně zlepšila.“ A reportér řekne: „Aha!“ Čímž to celé skončí, taky proto že začne zvonit a všichni se rozprchnou.

7.2. Ответьте на вопросы:

1. Co se stalo, když jednou Mach a Šebestová šli do školy ve svátečním? 2. Jak to Šebestová vysvětlila Jonatánovi? 3. Kde zůstal sedět Jonatán? 4. Proč byl ve třídě děsný randál? 5. Co křičel Kropáček? 6. Proč Mach řekl, že je na to pozdě? 7. Co pak Mach udělal? 8. Jak všichni koukali? 9. Co řekl Horáček Pažoutovi? 10. Jaká chvíle potom nastala? 11. Proč si Mach a Šebestová mohli gratulovat? 12. Jak dopadli Horáček s Pažoutem? 13. Jak to komentovala soudružka učitelka? 14. Bylo Pažoutovi do breku? 15. Proč litoval, že se neučili? 16. Co mu na to odpověděl Horáček? 17. Na co si myslel Mach, když měl soudruh ředitel dlouhou řeč? 18. Cítil, že mu někdo vytahuje z kapsy sluchátko? 19. Co se stalo

zrovna, když Šebestová řikala, že to trvá trochu moc dlouho? 20. Jak velcí byli Horáček s Pažoutem, když zvedli střechu tělocvičny jako pokličku z hrnce? 21. Co chtěl Horáček na soudružce učitelce? 22. Co k tomu dodal Pažout? 23. Proč v tělocvičně nastal strašný zmatek a ve městě zrovna tak? 24. Co volal soudruh ředitel? 25. Co udělal pan školník Huml? 26. Proč s tím soudružka učitelka nesouhlasila? 27. Co se vtom ozvalo shora hromovým hlasem? 28. Co odpověděla soudružka učitelka Horáčkovi? 29. Co se stalo, když chtěla pokračovat? 30. Co řekla Šebestová Machovi? 31. Měl Mach zase bezvadný nápad? 32. Kam upaloval Jonatán co nohy stačily? 33. Co se stalo na letišti? 34. Měli Mach s Šebestovou čas? 35. Co museli udělat, než přiletěl vrtulník? 36. Jal velký ten vrtulník byl vedle těch obrů? 37. Co řekl pilot Jonatánovi, když se vrtulník přiblížil k Horáčkově kapse? 38. Co udělal Jonatán, když skočil rovnou do kapsy? 39. Co začali Mach s Šebestovou dvojhlasně křičet? 40. Co se ozvalo ze sluchátka? 41. Co se stalo, když Mach s Šebestovou do sluchátka rychle řekli své přání? 42. Kdo běžel první a co křičel? 43. Co mu odpověděl Horáček? 44. Co dělal Pažout? 45. Proč u kostele stálo červené auto s žebříkem? 46. Co dělali lidé, když požárníci sundávali soudružku učitelku? 47. Za co děkoval soudruh ředitel Machovi a Šebestové? 48. Co při té příležitosti řekl doslova? 49. Kam vykročili Mach, Šebestová a Jonatán? 50. Trvá něco věčně? 51. Co znovu začne, když prázdniny jednou skončí? 52. Kdo musí každé ráno do školy? 53. Kdo čeká jednoho dne ve sborovně? 54. Co zajímá posluchače jeho rozhlasové stanice? 55. Co namítla soudružka učitelka? 56. Spolupracují úzce ve využití sluchátka s Machem a Šebestovou? 57. Nač zapůjčili soudruhu řediteli sluchátko? 58. Co si uvědomili hoši a dívky?

7.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. A Jonatán přikývl, jako že jo, a zůstal sedět před školou a Mach s Šebestovou vešli do třídy, kde byl děsný randál. 2. A všichni koukali jako spadlí z višně a řikali si: „Jak je to možný?“ 3. A Horáček řekl Pažoutovi: „Kamaráde, mít tohle sluchátko, to bys teda zírall!“ 4. A Horáček se chechtal: „Co brečíš, troubo? Tyhle vysvědčení neplatěj, ty můžeme zahodit. Domů přineseme jiný, ze samýma jedničkama. Chceš se vsadit?“ 5. Tak a teď nám soudružka učitelka napíše nový vysvědčení, se samýma jedničkama, nebo vás všechny rozšlápnu a hotovo. 6. A než ty jedničky budeme mít, nikdo se ze školy ani nehne, jinak to šeredně vodskáčete. 7. Tak co je s těma jedničkama? Bude to? 8. Jen klid, Šebestová. Náhodou mám bezvadnej nápad. 9. My bysme potřebovali, prosím, aby naše sluchátko bylo tak malé jako dřív. 10. No dobře, ale příště si ho líp hlídejte. 11. První běžel zmrzlinář Horáček a volal na syna: „Koukej, co jsi proved! Počkej doma, já tě přerazím!“

7.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

jít někam ve svátečním; koukat jako spadlý z višně; zírat jako vyoraná mýš; dopadnout přímo otřesně; mít pěkně nahnáno; vzládnout situaci; zůstat úplně paf; upalovat co nohy stačí; pěkně se vybarvit; už se s někým nebavit; koukat zmizet; trvat na správných zásadách

za chvíli jsme zpátky; děsný randál; to bys teda zíral; jak by k tomu [někdo] přišel!?; škola není holubník

7.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды Мах и Шебестова шли в школу в праздничной одежде, и Йонатан смотрел на них во все глаза. 2. Знаешь, Йонатан, сегодня у нас последний день занятий. 3. Сегодня раздадут табели за год, а это долго не продлится. 4. Если ты нас подождешь, мы вернемся через минуту. 5. Йонатан кивнул, что, мол, согласен, и остался сидеть перед школой. 6. Мах и Шебестова вошли в класс, где был страшный переполох. 7. Янечкова забыла купить для учительницы коробку конфет, на которую все сложились. 8. Кропачек кричал: «Ну так беги за ней, чего сидишь?» 9. Мах сказал: «Уже поздно, через минуту будет звонок». 10. Он вытащил трубку, и коробка конфет появилась. 11. Все вытаращили глаза, а Горачек сказал Пажоуту: «Вот бы нам эту трубку!» 12. А потом настала минута, которую ждешь целый год. 13. Мах и Шебестова могли себя поздравить, лучшего табеля они себе и пожелать не могли, зато у Горачека с Пажоутом был просто ужас. 14. У них были одни двойки, и учительница сказала: «Ребята, ребята! И нужно вам это было? Такой стыд!» 15. Вам придется остаться в этом классе на второй год. 16. Пажоут чуть не плакал. 17. Он сказал Горачеку: «Наверное, мы тоже могли хоть немного учиться». 18. Папа меня так отлупит, что я две недели не смогу сесть. 19. А Горачек посмеивался: «Чего реवेशь, дурак?» 20. Эти табели мы можем хоть выбросить. 21. Домой мы принесем другие, с одними пятерками. 22. Потом в спортзале проходила торжественная часть. 23. Директор выступил с длинной речью, но Мах особенно не слушал. 24. Он думал о том, как будет здорово, когда завтра начнутся каникулы. 25. А как раз когда Шебестова говорила, что это всё как-то затянулось, кто-то поднял крышу спортзала так, как поднимают крышку кастрюли, и этот «кто-то» были Горачек с Пажоутом. 26. Они были раза в три выше церковной башни. 27. Горачек сказал: «А теперь учительница нам напишет новые табели, с одними пятерками, а то я вас всех растопчу!» 28. А Пажоут добавил: «А пока мы эти пятерки не получим, никто из школы даже и не двинется». 29. В спортзале поднялась страшная паника, да и в городе тоже, что вещь вполне понятная. 30. Ведь если над городом ни с того ни с сего появляются два великана, да еще два так хорошо извест-

ных персонажа, всем не по себе. 31. Директор кричал: «Спокойствие, пожалуйста, спокойствие!» 32. Мы будет вести с Горачеком и Пажоутом переговоры. 33. Я уверен, что мы возьмем ситуацию под контроль. 34. Господин завхоз Гумл уже вбегал с бланками и кричал, чтобы ему сказали место жительства и дату рождения. 35. Однако учительница закричала: «Ради Бога, господин Гумл! Это не годится!» 36. Как можно поставить Горачеку и Пажоуту одни пятерки, когда они целый год не учились? 37. А господин Гумл сказал: «Это всё чудесно, но они и в самом деле растопчут школу, мне негде будет жить!» 38. И тут сверху раздался громовой голос: «Ну и как с пятерками? Будут они?» 39. Пятерки ты не получишь, хоть на голову становись! 40. А прежде чем растаптывать школу, хорошенько подумай, мы ее недавно построили! 41. Она хотела продолжать, но тут произошло такое, что все остолбенели. 42. А Шебестова сказала: «Это всё из-за тебя! Со мной никогда не случилось, чтобы у меня кто-то украл трубку». 43. Мах сказал: «Спокойно, Шебестова, у меня отличная идея». 44. Перед школой сидит Йонатан, мы дадим ему письмо в аэропорт, и мы спасены. 45. Йонатан неся что было сил в аэропорт. 46. Там это письмо прочитали, посадили Йонатана в вертолет и полетели к городу, над которым возвышались Горачек с Пажоутом, как две телевизионные башки. 46. Одна телевизионная башня как раз говорила учительнице: «Так что? Поставите вы нам эти пятерки или нет?» 47. А учительница кричала: «Ни за что!» 48. Горачек сказал Пажоуту: «Оставим ее здесь, пока она не образумится». 49. Времени у нас достаточно. 50. Но вот у Маха и Шебестовой времени было мало. 51. Им надо было попасть в сад до того, как прилетит вертолет, а он приближался. 52. Рядом с этими великанами он был меньше комара, так что ни Горачек, ни Пажоут его не заметили. 53. Вертолет приближался к карману Горачека. 54. Когда он был совсем близко, пилот сказал Йонатану: «Гоп!» 55. Йонатан прыгнул прямо в карман и стал там кусать до тех пор, пока не прокусал огромную дуру, через которую трубка выпала в школьный сад. 56. Мах и Шебестова закричали в два голоса: «Нам надо, чтобы наша трубка стала такой же маленькой, как и раньше!» 57. Из трубки раздалось: «Хорошо, но в следующий раз за ней следите лучше!» 58. Мах и Шебестовой быстро сказали в трубку свое желание, и вот на школьном дворе стоят совершенно нормальный Горачек и совершенно нормальный Пажоут, а отовсюду к ним несутся люди. 59. Первым бежал мороженщик Горачек и кричал: «Смотри, что ты натворил! погоди, дома я тебе задам!» 60. А сын кричал: «Нет, папа, это всё Пажоут!» 61. У церкви стояла красная машина с лестницей, пожарники снимали учительницу, а люди аплодировали и говорили: «Вот это учительница что надо!» 62. Директор поблагодарил Маха и

Шебестову за спасение школьников, учительского состава и всей школы включая господина завхоза Гумла. 63. Мах и Шебестова поблагодарили и отправились вместе с Йонатаном навстречу чудесным, душистым и залитым солнцем каникулам.

PŘÍRODNÍ ZÁKONY

8.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou šli Mach s Šebestovou ze školy a uviděli před domem stěhovací vůz. A paní Kadrnožková řekla: „Poslyšte, vy dva, dneska si hrejte s Jonatánem radši kousek dál, spadne na něj skříň a co potom?“

Ale stěhováci byli moc hodní lidi. Jeden říkal: „To je ale milej pejsek. Jakkpak se jmenuje?“ A Šebestová řekla: „To je prosím Jonatán. Je to náš kamarád. Lepší pes na světě vůbec neexistuje.“

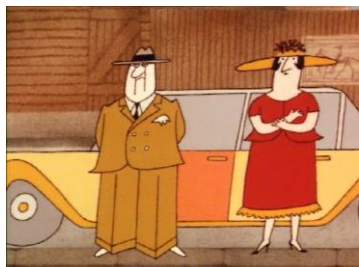
A druhý stěhovák řekl: „No tak si Jonatáne, hezky hačni na tu pohovku. My tě pěkně vyneseme do třetího patra. Nejlepší pes na světě nebude přece běhat po schodech pěšky.“ A Mach řekl: „Člověče, Šebestová, to jsou nějakí strašně prima lidi. Mají to tak těžký a ještě se dřou s Jonatánem.“ A Šebestová řekla: „No, tak jim to snad trochu ulehčíme.“ A vytáhla sluchátko.

A v tu ránu byl nábytek jako pírkó. Stačilo jenom tak servírovat jako při volejbalu, a skříň letěla do třetího patra sama. A stěhovákům se to samo sebou strašně líbilo. A když si potom udělali přestávku na svačinku, tak si všichni jen tak pro legraci pinkali s gaučem.

Celý dům koukal, jak jim to jde a paní Kadrnožková křičela: „No ne, to tu ještě nebylo.“ A pan Krupička, který cvičil na klarinet, povídá: „Tomu říkám vítězství ducha nad hmotou.“

Ale najednou přijelo auto, a z toho auta vylezl pán, který se strašně mračil, a paní, která strašně voněla. A ten pán povídá: „Počkejte, počkejte, co to tady děláte? To je porušování přírodních zákonů a to vám přijde draho.“

A ta paní povídá: „Nějaký pes si bude hrát s našim gaučem! Ještě chytíme blechy.“ A pan povídá: „A vůbec, jak to, že si tady hrajete? To si myslíte, že budete brát peníze zadarmo nebo co?“

A lidi si na sebe koukli a řekli si: „No nazdar, to budou pěkní nájemníci. S těma bude radost žít.“ A paní Kadrnožková řekla: „Poslyšte, vy dva nafoukanci! Nejste tady ani pět minut a už kdekoho urážíte.“ A zavřela okno.

Ale pan Krupička jenom mávl rukou a cvičil dál. Jenomže ten pan začal křičet: „Tak to ne! Tohle vám tady trpět nebudu! V tom domě bude klid.“

Ale Šebestová řekla: „To je pan Krupička. Ten vám bude dobrý až vám prasknou pojistky.“ A ten pan řekl: „My nikoho nepotřebujeme.“ A ta paní křičela: „A ta kočka půjde z domu. Smrad ze zvířat absolutně nesnesu. Huberte, to bude hrůza žít s takovejma lidma pod jednou střešou!“

A Mach mrkl na Šebestovou a řekl: „Ale paní, vy přece s náma vůbec nemusíte žít pod jednou střešou. A jestli chcete žít na čerstvém vzduchu, aby vám nikdo nesmrđel, tak se to dá zařídit.“ A najednou všichni úplně užasli, protože ta paní se vznesla jako vzducholoď a ten pan jakbysmet a taky všechny jejich věci. Všichni se tomu museli smát: „Ha-ha-ha-ha! he-he-he-he! ho-ho-ho-ho!“

A paní Kadmožková řekla: „No ne, to tu ještě vážně nebylo!“ Ale ten pan volal: „No počkejte, to vás bude setsakramentsky mrzet! To je absolutní porušování přírodních zákonů!“ Ale pan Krupička řekl: „No jo, to je fakt. Ale račte si všimnout, že ty zákony neporušujeme my, ale vy.“

Na to potom přišla noc, sama hvězdička, žádné mraky, takže pršet našťestí nemohlo, ale ta paní ne a ne usnout. Nemohla ani číst a říkala: „Proboha, Huberte! Co budeme dělat?“ Ale ten pan řekl: „Jen klid, Matyldo! Zítřka podniknu rázná opatření.“

Ale vtom dostal psaníčko, a v tom psaníčku bylo psáno: „Tak abyste věděli, dokud se pořádně neomluvíte, zůstanete, kde jste! Mach s Šebestová, třetí bé.“ A ráno, když šli Mach s Šebestovou do školy, všichni lidi se koukali nahoru, jak se těm dvěma vede.

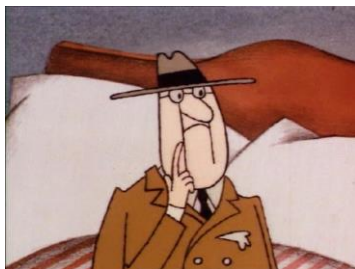
A jedna paní povídá: „Neměli by se nějak sundat!“ A druhá paní povídá: „No a neměl by se tam poslat aspoň někdo z pekařství? Třeba by chtěli k snídani rohlíky.“

Ale soudruh SNB řekl: „Pokud jsem informován, prohlásili, že nikoho nepotřebují.“ A pan Krupička řekl: „Správně! Já to slyšel na vlastní uši.“

A soudružka učitelka řekla ve škole dětem: „Milí žáci, naše město je svědkem zajímavého úkazu. Jak známo, přírodní zákony nás nutí žít na zemi a hezky pohromadě. Ale vyskytli se jedinci, kteří žijí ve vyšších sférách a nikoho nepotřebují. Je to pozoruhodné a my se soudruhem ředitelem jsme zvědaví, jak tento experiment skončí. Zavřete prosím okna, venku se dělá vítr.“

A ta paní povídá: „Proboha, Huberte, dělá se vítr, kdoví kde skončíme.“ A ten pán řekl: „No jo, mělo by se něco podniknout. Nechce se mi to líbit.“ A ta paní povídá: „Taky bysme měli snídat. Je půl deváté a jak to bude s vařením?“

A ten pán najednou začal křičet: „Haló, haló, nemohl by pro nás někdo něco udělat?“ A kominík se divil: „No ne, to jsem blázen. Vy přece nikoho nepotřebujete, aspoň se to o vás ve městě říká.“

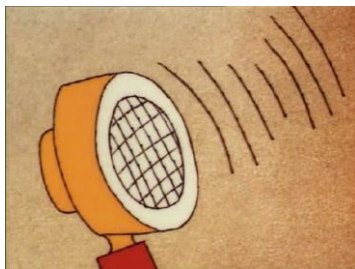
A ta paní volala: „Soudruhu, moc vás prosím, nenechte nás tak, buďte tak strašně laskav.“ A tak se kominík najednou objevil ve třídě a ptal se: „Je tohle třetí bé? A jsou tady žáci Mach a Šebestová? Pluli kolem mě ti lidé, co lítají s tou postelí. Že se jako rozhodli přistoupit na vaše podmínky.“

A tak se před domem sešlo plno lidí, no a když to všechno pomalu připlulo, tak ten pan řekl: „My se vám s moji ženou strašně moc omlouváme, hlavně, že jsme řekli, že nikoho nepotřebujeme.“

A ta paní řekla: „Ani jsme se nepředstavili. Ale to až později. My bychom tady s manželem hrozně rádi žili, s váma, pod jednou střechou, i s panem Krupičkou, a taky s Mickou a s Jonatánem, kteří jsou asi čistotnější než my, že, protože my jsme se dnes ráno ještě nemyli.“ A všichni lidé zatleskali.

A Mach mrkl na Šebestovou a Šebestová řekla: „Prosím, my si myslíme, že to snad stačí.“ A ze sluchátka se ozvalo: „To jsem rád, že přírodní zákony už zase fungují.“

8.2. Ответьте на вопросы:

1. Co jednou uviděli Mach a Šebestová před domem? 2. Proč jim paní Kadrnožková řekla, aby si dneska hráli s Jonatánem kousek dál? 3. Jací lidé byli stěhováci? 4. Co řekl jeden stěhovák o Jonatánovi? 5. Co mu vysvětlila Šebestová? 6. Jak na to reagoval druhý stěhovák? 7. Proč Mach řekl Šebestové, že to jsou strašně prima lidé? 8. Co jim chtěla Šebestová udělat? 9. Co se stalo v tu ránu? 10. Stačilo jen tak servírovat jako při volejbale a skříň letěla do třetího patra sama? 11. Líbilo se to stěhovákům? 12. Co se stalo, když si potom udělali přestávku na svačinku? 13. Na co celý dům koukal? 14. Co křičela paní Kadrnožková? 15. Jak to komentoval pan Krupička, který cvičil na klarinet? 16. Kdo vylezl z auta, které najednou přijelo? 17. Co povídal pán, který se strašně mračil? 18. Co se nelíbilo paní, která strašně voněla? 19. Co ten pán řekl stěhovákům? 20. Co udělali všichni lidé? 21. Co řekla těm dvěma paní Kadrnožková? 22. Co udělal pan Krupička? 23. Co ten nový pán začal křičet? 24. Co řekla o panu Krupičkovi Šebestová? 25. Potřeboval ten nový pán někoho? 26. Co křičela ta nová paní o smradu ze zvířat? 27. Jak na to reagoval Mach? 28. Proč najednou všichni úplně užasli? 29. Co volal ten nový pán? 30. Na co ho upozornil pan Krupička? 31. Jaká přišla noc? 32. Proč ta paní ne a ne usnout? 33. Co jí slíbil ten pán? 34. Jaké psaníčko vtom dostal? 35. Co se stalo ráno, když Mach a Šebestová šli do školy? 36. Co nabídlá jedna paní? 37. Co ta druhá? 38. Co o tom řekl soudruh SNB? 39. Jak to komentoval pan Krupička? 40. Co řekla soudružka učitelka ve škole dětem? 41. Nutí nás přírodní zákony žít na zemi a hezky pohromadě? 42. Kdo se ale vyskytl? 43. Proč žádala, aby někdo zavřel okno? 44. Co povíдалa ta paní? 45. Co jí odpověděl ten pán? 46. Co ta paní řekla o snídani a o vaření? 47. Co ten pán začal najednou křičet? 48. Proč se kominík divil? 49. Co volala ta paní? 50. Kdo se najednou objevil ve třídě a na co se ptal? 51. Co se stalo před domem? 52. Co řekl ten pán, když to všechno pomalu připlulo? 53. Co k tomu dodala ta paní? 54. Co řekla Šebestová, když všichni lidé zatleskali? 55. Co se ozvalo ze sluchátka?

8.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. To je ale milej pejsek. Jakpak se jmenuje? 2. No, tak si Jonatáne, hezky hačni na tu pohovku. 3. Člověče, Šebestová, to jsou nějakí strašně prima lidi. Mají to tak těžký a ještě se dřou s Jonatánem. 4. Nějakej pes si bude hrát s našim gaučem! 5. No nazdar, to budou pěkní nájemníci. S těma bude radost žít. 6. Huberte, to bude hrůza žít s takovejma lidma pod jednou střechou! 7. Ale paní, vy přece s náma vůbec nemusíte žít pod jednou střechou. 8. Taky bysme měli snídat. Je půl deváté a jak to bude s vařením? 9. Plulí kolem mě ti lidé, co lítají s tou postelí. 10. My bychom tady s manželem hrozně rádi žili s váma pod jednou střechou, i s panem Krupičkou, a

taky s Mickou a s Jonatánem, kteří jsou asi čistotnější než my, že, protože my jsme se dnes ráno ještě nemyli.

8.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

být k něčemu dobrý; ne a ne usnout; podniknout rázná opatření; slyšet na vlastní uši; přistoupit na něčí podmínky;

prima lidé; to [někomu] přijde draho; to [někoho] bude setsakramentsky mrzet; dělá se vítr; nechce se mi to líbit.

8.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды Мах и Шебестова шли из школы и увидели перед домом машину для перевозки мебели. 2. Госпожа Кадрножкова сказала: «Эй, вы двое! Сегодня играйте с Йонатаном где-нибудь подальше, а то упадет на него шкаф, и что?» 3. Однако грузчики были просто замечательные люди. 4. Один сказал: «Хорошая собачка! Как ее зовут?» 5. Шебестова сказала: «Это Йонатан. Лучшего пса в мире просто нет». 6. А другой грузчик сказал: «Ну-ка, Йонатан, прыгай-ка на диван!» 7. Мы тебя отнесем на четвертый этаж. 8. Лучший в мире пес не будет просто так подниматься по лестнице. 9. Мах сказал: «Слушай, Шебестова, это просто классные люди!» 10. Им и так тяжело, а они еще возьмется с Йонатаном. 11. А Шебестова сказала: «Давай им немного облегчим жизнь». 12. Она вытащила трубку, и в ту же минуту мебель стала легкой, как перышко. 13. Достаточно было подать, как при волейболе, и шкаф сам летел на четвертый этаж. 14. Весь дом смотрел, как это у них получается, а госпожа Кадрножкова кричала: «Вот это да! Такого здесь еще не бывало!» 15. А господин Крупичка, который упражнялся на кларнете, сказал: «Это я называю победой духа над материей». 16. Но вдруг приехал автомобиль, а из этого автомобиля вылез господин, который страшно хмурился, и дама, которая страшно пахла духами. 17. И этот господин сказал: «Постойте, постойте! Что вы это делаете?» 18. Это нарушение законов природы, и оно вам дорого обойдется! 19. А эта дама говорит: «Какой-то пес будет играть с нашим диваном! Мы еще нахватаем блох!» 20. И этот господин сказал: «И вообще, чего это вы играете?» 21. Вы думаете, что будете брать деньги просто так или что? 22. Люди посмотрели друг на друга и подумали: «Вот тебе на! Хорошенькие соседи, чудно будет с ними жить!» 23. А госпожа Кадрножкова сказала: «Эй, вы, зазнайки! И пяти минут не прошло, а вы уже кого только не оскорбили!» 24. И она закрыла окно. 25. А господин Крупичка только махнул рукой и продолжил играть на кларнете. 26. Однако этот господин закричал: «Нет уж! Я этого не потерплю!» 27. В этом доме будет покой! 28. А Шебестова сказала: «Это господин Крупичка. Он вам пригодится, когда у вас перегорят пробки». 29. А

новый господин сказал: «Нам никто не нужен». 30. А эта дама закричала: «Этой кошки в доме не будет!» 31. Я абсолютно не переношу вонь от животных. 32. Губерт, это просто ужас жить с такими людьми под одной крышей! 33. А Мах посмотрел на Шебестову и сказал: «Вам совсем не обязательно жить с нами под одной крышей». 34. А если вы хотите жить на свежем воздухе, чтобы вам никто не вонял, это можно устроить. 35. И вдруг все просто остолбенели, потому что эта дама поднялась в воздух, как воздушный шар, а этот новый господин тоже, и все их вещи. 36. Все рассмеялись, а госпожи Кадрножкова сказала: «Вот это да! Такого здесь еще не бывало!» 37. Новый господин закричал: «Ну, погодите! Вы об этом чертовски пожалеете!» 38. Это абсолютное нарушение законов природы! 39. Но господин Крупичка сказал: «Ну да, это факт. Однако извольте заметить, что эти законы нарушаем не мы, а вы». 40. А потом настала ночь, одни звезды, ни облачка, так что дождь, к счастью, пойти не мог. 41. Однако эта дама никак не могла уснуть. 42. Она даже читать не могла и сказала: «Губерт, ради Бога! Что мы будем делать?» 43. А этот господин сказал: «Спокойно, Матильда! Утром я предприму решительные меры!» 44. Но тут он получил записку, а в этой записке было написано: «Чтоб вы знали, пока не извинитесь, как полагается, останетесь там, где вы сейчас. Мах и Шебестова, третий „б“». 45. А утром, когда Мах и Шебестова шли в школу, все люди смотрели наверх, а одна женщина сказала: «Может, их как-то надо снять?» 46. А другая говорит: «А может, послать им хотя бы кого-нибудь из булочной?» 47. Вдруг они хотят к завтраку рогалики? 48. Однако милиционер сказал: «Насколько я информирован, они заявили, что им никто не нужен». 49. А господин Крупичка сказал: «Правильно! Я слышал это собственными ушами». 50. А в школе учительница сказала детям: «Наш город стал свидетелем интересного явления». 51. Как известно, законы природы вынуждают нас жить на земле, причем всем вместе. 52. Однако нашлись отдельные личности, которые обитают в высших сферах и которым никто не нужен». 53. Нам с господином директором интересно, чем этот эксперимент закончится. 54. Закройте, пожалуйста, окно, на улице поднимается ветер. 55. А эта дама говорит: «Боже мой, Губерт, поднимается ветер!» 56. И этот господин сказал: «Ну да, надо что-то предпринять. Мне это все не по душе». 57. А эта дама говорит: «Да и завтракать нам пора. Уже половина девятого, а что с варкой?» 58. И этот господин вдруг закричал: «Эй! Эй! Кто-нибудь нам не поможет?» 59. А трубочист удивился: «С ума сойти! Вам же никто не нужен, во всяком случае, так о вас говорят в городе». 60. А эта дама закричала: «Товарищ! Очень вас прошу, не оставляйте нас так, будьте так страшно любезны!» 61. И вот трубочист появился в классе и

спросил: «Это третий „б“? Мах и Шебестова здесь?» 62. Мимо меня проплывали эти люди с кроватью. 63. Они говорят, что согласны на ваши условия. 64. И вот перед домом собралось полным-полно людей. 65. И этот господин сказал: «Мы с моей женой перед вами страшно извиняемся, прежде всего за то, что мы сказали, что нам никто не нужен». 66. А эта дама сказала: Мы даже не представились, но это потом». 67. Мы бы с мужем очень хотели жить с вами под одной крышей. 68. Все люди захопали, а Мах посмотрел на Шебестову, и Шебестова сказала: «Мы думаем, что этого, наверное, достаточно». 69. А из трубки раздалось: «Я рад, что законы природы опять действуют».

POLICEJNÍ PES

9.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou o velké přestávce, kdy se žáci třetí bé krmili houskama, hruškama a čokoládou, vylezl Horáček na židli paní učitelky a zatleskal: „Pánové, nevíte náhodou vo nějaký prázdný krabici? My bysme ji teda s Pažoutem strašně moc potřebovali.“

Ale nikdo se nepřihlásil akorát Mach a ten řekl: „Ale jo, tadyhle Šebestová má doma jednu senzační krabici. Ta by se vám určitě hodila. Klidně si po obědě přijďte.“

A když potom skončila škola a šlo se domů, Šebestová řekla: „Člověče, Machu, ty seš určitě praštěnej. Odkdy mám doma nějakou senzační krabici? Cos to plácal za nesmysly.“ Ale Mach řekl: „Člověče, Šebestová, ty nic nechápeš? To je náhodou bezvadnej nápad! Horáček s Pažoutem mají za lubem nějakou lumpárnu. A tu jim překazíme, protože to nebude žádná krabice, ale Jonatán, chápeš?“

A Šebestová řekla: „Teda Machu, já někdy vážně pochybuju, jestli máš zdravěj rozum. Co když ta krabice spadne Horáčkovi pod vlak, co když ji hodí do kamen nebo do řeky?“ Ale Mach řekl: „Šebestová, ty se všeho moc bojíš. Víš co se říká? Kdo riskuje, vyhraje.“

A tak si Mach s Šebestovou půjčili Jonatána, že si s ním jako budou hrát, ale místo hraní Mach vytáhl kouzelné sluchátko a udělal z chudáka Jonatána krabici i s víkem a potom čekali.

A Horáček s Pažoutem přišli. Nesli si početní sešity, protože doma řekli, že mají doučovací kroužek, prohlédli si krabici, řekli „Děkan!“ a vyrazili k zahradní čtvrti. A Mach se chechtal: „Šebestová, to bude za chvíli rachot, počkáme deset minut, poprosíme sluchátko, aby ta krabice byla zase psem a půjdeme se mrknout, jak Jonatán honí ty dva po zahradní čtvrti.“

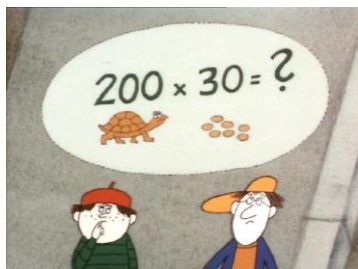
Jenomže žádný rachot se nekonal, protože paní Machová řekla: „Chytněte to každý za jedno ucho a v Pradence řekněte, že si na to počkáte.“ A Mach s Šebestovou si vzdychli: „Tak to máme po legraci, kdoví, kde toho Jonatána nakonec najdeme.“

A Jonatán byl zatím s Horáčkem a Pažoutem, kteří počítali želvy v jedné zahradě, koulili oči a říkali si: „Páni, těch tady je! Ten majitel nepozná že mu nějaká chybí.“

„Koukni na ty dvě, jak jsou krásně vybarvený. Když si chceme založit želví chov, jo, tak nám nemůže bejt fuk, jestli ty želvy budou takový nebo makový,“ řekl Horáček. Vzal ty dvě nejhezčí, Pažout je dal do krabice a vydali se zpátky. Krabici teď táhl Pažout, jelikož Horáček řekl že se musí střídat, jinak by to nebylo spravedlivý.

A tak pomalu šli a počítali, kolik peněz jim ty želvy vynesou, až jich bude dvě stě a každá snese třicet vajec, jenomže počítání jim šlo odjakživa jako psovi pastva, tak radši uvažovali, co za ty peníze koupí – mercedes, rolls rois či trabanta, což jim šlo mnohem líp.

A jak tak vybírali ten nejvhodnější automobil, ani si nevšimli spolužáků. A Mach řekl: „No ne! To je ale náhoda! Ten Pažout ani netuší, koho vlastně nese. Postav ten koš a dávej bacha!“

A potom se stalo něco hrozného. Pažout se lekl tak příšerně, že Jonatána pustil, vzal nohy na ramena a Horáček taky. A Šebestová řekla: „No nazdar! Chudák Jonatán! To jsou ty tvý pitomý nápady, Machu. Podívej se, jak to zvíře vypadá! Já nechci vidět, jak bude paní Kadrnožková rádit.“

A opravdu paní Kadrnožková řádila jako tornádo. Křičela: „Toho psa jsem vám půjčila naposled, to si pište! Aspoň mi řekněte, co vlastně sněd, že se mu to hejbá v břiše!“ Ale když viděla, že Mach s Šebestovou nemají ponětí, popadla psa a běžela za panem doktorem Slepíčkou, což byl zvěrolékař.

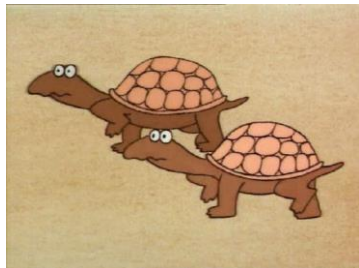
Ten strčil zvíře pod rentgen a řekl: „Milá paní, ten váš Jonatán snědl dvě želvy. Ano, prosím, dvě želvy. A ty dvě želvy dosud žijí, račte se podívat. Želvy mají pravda tuhý život, že? V želvách se náhodou vyznám. Mám jich doma na zahradě tučet.“

A paní Kadrnožková řekla: „No to jsem teda blázen, proč ten pes žere želvy? Kdybych mu to dala doma, tak si toho netkne.“ A pan doktor Kru-pička řekl: „Víte, milá paní, mne zase zaráží, že ten pes ty želvy ani ne-rozkousal. Zkuste spolknout želvu jen tak. No sestro, připravte operaci a vy račte počkat venku.“

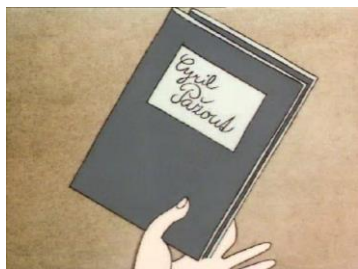
A paní Kadrnožková čekala a čekala, až se konečně otevřeli dveře. Chudák Jonatán byl ještě v narkóze, kolem lezli želvy a zvěrolékař řekl: „Račte si všimnout, jak jsou krásně vybarvené.“

„Jsou to nejhezčí želvy, které mám. Někdo mi je totiž ukradl. Ten pes to prosím nemá ze své hlavy. To má na svědomí někdo jiný a já vím dokon-ce kdo.“

A příští den museli Horáček s Pažoutem do ředitelny. Stál tam pan doktor Slepíčka a soudruh ředitel řekl: „Tak hoši, teď se pěkně přiznejte, bude to pro vás rozhodně lepší, neb z toho kouká snížená známka z chování.“ Ale Horáček byl ještě drzý a řekl: „Jo, a máte nějaký důkazy, že jsme to byli my?“

A pan doktor Slepíčka vytáhl dva početní sešity, které našel v břiše Jonatána spolu s želvami, načež bylo jasné, že zapírání nemá smysl a Pažout řekl: „Tak já se teda přiznávám, ale přes ten plot lez Horáček.“

A odpoledne šli Mach a Šebestová navštívit chudinku Jonatána. No to se ví, že nešli s prázdnou, věděli, co se sluší a Mach řekl: „Vidíš, Jonatáne, Šebestová si myslela, že to byl hloupej nápad, ale nebejt tebe, přišel by pan doktor Slepíčka o svá zvířátka a dva zloději by si mysleli, bůh ví jak jsou chytří.“

A Šebestová řekla: „Takže ty jseš vlastně pravý policejní pes, kterej slouží spravedlnosti s nasazením života.“ A dala Jonatánovi hubičku.

9.2. Ответьте на вопросы:

1. Co se stalo jednou o velké přestávce, kdy se žáci třetí bé krmili houskami, hruškami a čokoládou? 2. Na co se Horáček ptal a proč? 3. Přihlásil se někdo? 4. Co řekl Mach o té krabici? 5. Co řekla Šebestová, když potom skončila škola a šlo se domů? 6. Jaký bezvadný nápad měl tenkrát Mach? 7. Proč Šebestová řekla, že někdy vážně pochybuje, jestli má Mach zdravý rozum? 8. Co jí namítl Mach? 9. Co Mach udělal když si s Šebestovou půjčili Jonatána? 10. Co si nesli Horáček a Pažout? 11. Co udělali a kam potom vyrazili? 12. Proč se Mach chechtal? 13. Proč se ten plánovaný rachot nekonal? 14. Proč si Mach s Šebestovou vzdychli? 15. Co zatím dělali Horáček s Pažoutem? 16. Co chtěli založit? 17. Které želvy vzal Horáček? 18. Kam je dal Pažout? 19. Proč teď nesl krabici Pažout? 20. Co si cestou počítali? 21. Jak jim šlo odjakživa počítání? 22. Co jim šlo mnohem líp? 23. Co řekl Mach, když uviděl Horáčka s Pažoutem? 24. Co se stalo potom? 25. Co udělal Pažout? 26. Co řekla Šebestová? 27. Řádila opravdu paní Kadrnožková jako tornádo? 28. Co přitom křičela? 29. Co dělala, když viděla, že Mach s Šebestovou nemají ponětí? 30. Kdo byl pan doktor Slepíčka? 31. Co hned udělal? 32. Co řekl o želvách a o jejich životě? 33. Proč se náhodou v želvách vyznal? 34. Jak to komentovala paní Kadrnožková? 35. Co zase zaráželo pana doktora Slepíčku? 36. Co řekl paní Kadrnožkové? 37. Co uviděla paní Kadrnožková, když se konečně otevřely dveře? 38. Co řekl pan doktor Slepíčka o těch dvou želvách? 39. Kdo musel příští den do ředitelny? 40. Kdo tam stál? 41. Co řekl soudruh ředitel Horáčkovi s Pažoutem? 42. Co namítl Horáček, který byl ještě drzý? 43. Co vytáhl pan doktor Slepíčka? 44. Co řekl Pažout, když bylo jasné, že zapírání nemá smysl? 45. Kam šli odpoledne Mach a Šebestová? 46. Šli s prázdnou? 47. Co řekl Mach Jonatánovi o tom svém nápadu? 48. Co řekla a co potom udělala Šebestová?

9.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Jednou o velké přestávce, kdy se žáci třetí bé krmili houskama, hruškama a čokoládou, vylezl Horáček na židli paní učitelky a zatleskal: „Pánové, nevíte náhodou vo nějaký prázdný krabici? My bysme ji teda s Pažoutem strašně moc potřebovali.“ 2. Ale nikdo se nepřihlásil, akorát Mach, a ten řekl: „Ale jo, tadyhle Šebestová má doma jednu senzační krabici. Ta by se vám určitě hodila. Klidně si po obědě přijďte.“ 3. Člověče, Machu, ty seš určitě praštěnej. 4. To je náhodou bezvadnej nápad! 5. Teda Machu, já někdy vážně pochybuju, jestli máš zdravej rozum. 6. Koukni na ty dvě, jak jsou krásně vybarvený. 7. „Když si chceme založit želví chov, jo, tak nám nemůže bejt fuk, jestli ty želvy budou takový nebo makový,“ řekl Horáček. 8. Krabici teď táhl Pažout, jelikož Horáček řekl, že se musí střídat, jinak by to nebylo spravedlivý. 9. Postav ten koš a dávej bacha! 10. To jsou ty tvý pitomý nápady, Machu. 11. Aspoň mi řekněte, co vlastně sněd, že se mu to hejbá v břiše! 12. Jo, a máte nějaký důkazy, že jsme to byli my? 13. Tak já se teda přiznávám, ale přes ten plot lez Horáček. 14. Vidiš, Jonatáne, Šebestová si myslela, že to byl hloupej nápad, ale nebejt tebe, přišel by pan doktor Slepíčka o svá zvířátka a dva zloději by si mysleli, bůh ví, jak jsou chytrí. 15. Takže ty jseš vlastně pravý policejní pes, kterej slouží spravedlnosti s nasazením života.

9.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

mít za lubem nějakou lumpárnu; mít po legraci; být fuk; takový nebo makový; vydat se zpátky; vzít nohy na ramena; mít tuhý život; vyznat se v něčem; mít to ze své hlavy; mít na svědomí; vědět, co se sluší; přijít o něco; sloužit spravedlnosti s nasazením života

kdo riskuje, vyhraje; to jsem teda blázen;

9.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды на большой перемене, когда ученики третьего «б» ели булки, груши и шоколад, Горачек залез на учительский стул и захопал в ладоши. 2. Господа! Вы случайно не знаете о какой-нибудь пустой коробке? 3. Нам с Пажоутом она страшно нужна. 4. Однако никто не откликнулся. 5. А вот у Шебестовой дома есть классная коробка. 6. Она вам точно подойдет. 7. Приходите за ней после обеда. 8. Когда школа закончилась и все пошли домой, Шебестова сказала: «Слушай, Мах, ты точно сошел с ума!» 9. С каких это пор у меня дома какая-то классная коробка? 10. Что за чушь ты нес? 11. Слушай, Шебестова, ты что, не понимаешь? 12. Это же отличная идея! 13. Горачек с Пажоутом задумали какое-то безобразие, а мы им помешаем, потому что это будет не коробка, а Йонатан. 14.

Мах, я иногда и в самом деле сомневаюсь, в своем ли ты уме. 15. А если Горачек уронит эту коробку под поезд, бросит ее в печку или в реку? 16. Шебестова, ты всего боишься. 17. И вот Мах и Шебестова взяли у госпожи Кадрножковой Йонатана, чтобы с ним играть. 18. Но вместо игр Мах достал волшебную трубку и сделал из бедняги Йонатана коробку с крышкой, и они стали ждать. 19. Горачек с Пажоутом несли с собой тетрадки по арифметике, потому что дома они сказали, что у них дополнительные занятия. 20. Они осмотрели коробку, сказали «спасибо» и направились в сторону района особняков. 21. Мах захихикал: «Шебестова, вот будет переполох!» 22. Мы подождем десять минут, попросим трубку, чтобы коробка превратилась обратно в собаку и пойдем смотреть, как Йонатан гоняет этих двоих между особняками. 23. Однако никакого переполоха не произошло. 24. Госпожа Махова сказала: «Берите каждый за одну ручку, а в прачечной скажите, что вы подождете». 25. Мах и Шебестова вздохнули: «Теперь не до шуток, кто знает, где мы этого Йонатана найдем». 26. А Йонатан был тем временем с Горачеком и Пажоутом, которые считали черепах в садике у одного особняка. 27. Они таращили глаза и думали: «Ух, сколько их! Их владелец и не заметит, что какой-нибудь не хватает». 28. Смотри, какого те две красивого цвета! 29. Раз уж мы решили разводить черепах, нам не все равно, такие они будут или сякие. 30. Горачек взял двух самых красивых черепах, Пажоут положил их в коробку, и они отправились обратно. 31. Коробку теперь нес Пажоут, потому что Горачек сказал, что надо меняться, а то нечестно. 32. Они шли и подсчитывали, сколько денег они от этих черепах получат, когда их будет 200 и каждая несет 30 яиц. 33. Однако со счетом у них всегда было неважно. 34. Так что они перешли к тому, что они на эти деньги купят – мерседес, роллс-ройс или же трабант. 35. Это у них получалось намного лучше. 36. И вот пока они выбирали самый подходящий автомобиль, то даже не заметили одноклассников. 37. Пажоут и не знает, что он несет. 38. Поставь корзину и смотри внимательно! 39. А потом случилось что-то ужасное. 40. Пажоут так испугался, что уронил Йонатана и взял ноги в руки. 41. А Шебестова сказала: «Бедняга Йонатан! Это все твои дурацкие идеи, Мах!» 42. Посмотри, как он выглядит! 43. Я и думать не хочу, как будет госпожа Кадрножкова бушевать. 44. И действительно, госпожа Кадрножкова бушевала, как торнадо. 45. Эту собаку я вам давала в последний раз! 46. Скажите хотя бы, что он такого съел, что у него шевелится живот. 47. Но когда они увидела, что Мах и Шебестова об этом понятия не имеют, она схватила Йонатана и побежала к господину доктору Слечичке, который был ветеринаром. 48. Тот сунул Йонатана под рентген и сказал: «Ваш Йонатан съел двух черепах, да-да, двух черепах». 49. И эти две чере-

пахи еще живы, извольте посмотреть. 50. Черепаха вообще крепкий орешек. 51. Я в черепахах разбираюсь. 52. У меня в саду их дюжина. 53. А госпожа Кадрножкова сказала: «С ума сойти! Чего это он жрет черепах?» 54. Если бы их ему дала я дома, он бы к ним не притронулся. 55. А господин Слепичка сказал: «А меня удивляет то, что он их даже не разгрыз». 56. Попробуйте проглотить черепаху целиком. 57. Сестра, приготовьте операционную, а вы извольте подождать снаружи. 58. Госпожа Кадрножкова ждала и ждала, пока, наконец, не открылись двери. 59. Бедняга Йонатан был еще под наркозом, вокруг ползали черепахи, а господин доктор Слепичка сказал: «Обратите внимание, какого они красивого цвета». 60. Это две мои самые красивые черепахи. 61. Их у меня кто-то украл. 62. Пес в этом не виноват. 63. Это на совести у другого, и я знаю даже, у кого. 64. А на следующий день Горачеку и Пажоуту пришлось идти к директору. 65. Там стоял доктор Слепичка, и директор сказал: «Так, ребята, а ну-ка признавайтесь!» 66. Это будет для вас лучше всего, а то это пахнет сниженной оценкой по поведению. 67. А Горачек еще дерзил: «А у вас есть доказательства, что это были мы?» 68. Господин доктор Слепичка достал две тетрадки по арифметике, которые он нашел в животе Йонатана вместе с черепахами. 69. Стало ясно, что отнекиваться не имеет смысла, и Пажоут сказал: «Ну тогда я признаюсь, но через забор лез Горачек». 70. А после обеда Мах и Шебестова шли навестить беднягу Йонатана. 71. Понятно, что они шли не с пустыми руками. 72. Они знали, что и как положено. 73. Мах сказал: «Видишь, Йонатан, Шебестова думала, что это глупая идея, но не будь тебя, господин доктор Слепичка лишился бы своих зверюшек, а два вора воображали бы, что они Бог знает какие умные». 74. А Шебестова сказала: «Так что ты настоящий полицейский пес, который служит справедливости, рискуя жизнью». 75. И она Йонатана поцеловала.

OBĚŤ PRO KAMARÁDA

10.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou vyprávěla soudružka učitelka dětem staré báje o Ikarovi, Odysseovi a také o Ifigenii, která chtěla obětovat život pro tatínka, aby mu pomohla z maléru.

A Mach řekl potichu: „Člověče, Šebestová, to musela bejt děsná hvězda ta Ifigenie. Víš, co to je. Nechat se jen tak zamordovat.“ A Šebestová řekla: „Já teda taky ne, ale uznej, že to vod ní bylo strašně hezký.“

A když potom škola skončila a ti dva šli domů, řekl Mach: „Hele, Šebestová, až budeš mít napsaný úkoly, tak na mě hvízdni, vememe Jonatána a půjdem se koupat.“

A jak to tak říká, vidí paní Kadrnožkovou a Šebestová hned: „Jé, to je náhoda, chtěla jsem k vám skočit, jestli smíme s Jonatánem k vodě.“ Ale paní Kadrnožková se zatvářila nějak divně: „No, děti, víte, to už asi nepůjde, že. S Jonatánem máte konec, já jsem ho včera prodala.“

A Mach s Šebestovou úplně oněměli, div se nepadli do mdlob, zůstali jak dva solné sloupy, krve by se v nich nedořežal. A když to paní Kadrnožková viděla, začala brebentit: „Totiž abyste rozuměli, takový pes něco stojí, to máte žrádlo, ta známka na krk, sem tam zvěrolékař, to je pořád něco. Teď mi řekněte, k čemu takové zvíře vlastně je. Na zloděje nevěřím, co by mi taky kdo krad, pravda.“

A chtěla ještě něco povídat, ale mezitím se Mach vzpamatoval a řekl: „No tak nám aspoň povězte, kdo je ten nový Jonatánův pán.“

A paní Kadrnožková honem kývla hlavou: „Ale jo, mileráda, mileráda. Je to jistý pan Kamenec. Zelená ulice, číslo pět.“ A tak místo koupání jel Mach s Šebestovou tramvají do Zelené ulice, kde jistý pan Kamenec s jistou paní Kamencovou odpočívali na sluníčku a jistá paní Kamencová volala: „Jonatáne, něco na osvěžení a mrskní sebou!“

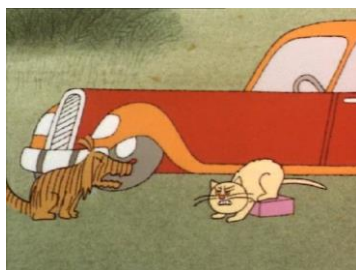
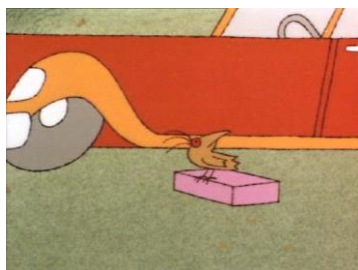
A Jonatán hned nesl koka-kolu s ledem. Nerozlil ani kapičku a jistý pan Kamenec řekl: „Tak, a teď si vezmeš hadr a budeš leštit auto. Zadarmo tě živit nebudeme.“

A Šebestová šeptala: „Človče, to je děsný. Voni si z něho dělají normálního otrocka. Chudinka malej. To ho čeká pěkněj život.“

A Mach vytáhl sluchátko a řekl: „Šebestová, víš co, radši z něho uděláme vrabce nebo sýkorku, aspoň bude volnej jako pták, co říkáš?“ A Šebestová řekla: „To je teda fakt.“

Jenže to skončilo málem tragicky. Ještě že měl Mach sluchátko po ruce, takže chybu napravil a Šebestová si oddechla.

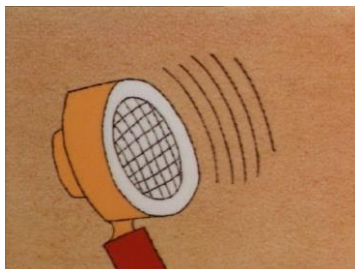
A jistý pan Kamenec se na Jonatána rozkřikl: „Ach, ty tak, ty se nám tady budeš proměňovat ve vrabce, jak si to vlastně představuješ, co? Dva dny nedostaneš jíst, ono tě to přejde.“ A Šebestová řekla: „Prosím tě, Machu, pojď pryč, já se na to nemůžu dívat.“

A potom jeli domů, smutní jak šafářův dvoreček, vzpomínali, jak to bylo nádherné, když Jonatán patřival paní Kadrnožkové, jak bývali pořád spolu.

A Mach najednou řekl: „Člověče, Šebestová, já mám bezvadný nápad, koukni se. Kdyby se paní Kadrnožková polekala nějakýho zloděje, tak by si možná vzala Jonatána zpátky a všechno by bylo jako dřív, co říkáš?“ Ale Šebestová řekla: „No jo, ale kde chceš vzít nějakýho zloděje, kterej by vlezl v noci paní Kadrnožkovy?“

Ale Mach jenom mávl rukou, jako že je to je to nejmenší a řekl: „Prosím vás, my bysme potřebovali nějakýho vopravdickýho zloděje, který by krad u paní Kadrnožkové.“ A ze sluchátka se ozvalo: „Teda řeknu vám, vy máte někdy nápady!“

A najednou tady stál chlap jako hora, vypadal příšerně a choval se ještě hůř, no choval se úplně neuvěřitelně a Mach řekl: „Člověče, blázníte, hned to vraťte, krást budete až v noci u paní Kadrožkové!“ Jenže ten chlap zavrčel: „No určitě. Takový tintítko mi bude radit, co mám dělat.“

A navíc ukradl jednomu panovi zapalovač a Šebestová řekla: „Teda Machu, to se ti zas jednou povedlo. To byl opravdu bezvadný nápad. To se jako máme koukat jak ten lump tady řadí, dej to sem!“

A když jí Mach sluchátko podal, cosi do něj řekla a v tu ránu bylo po problému a Šebestová na kluka houkla: „Ať už je to všechno zase zpátky, nebo si mně nepřej!“ A když bylo všechno v pořádku, řekla: „Von ten tvůj nápad nebyl tak špatnej, Machu, jenže opravdovickýho zloděje bysme sotva zvládli.“

A Mach řekl: „Šebestová, je mi to jasný. Ty zloděje musíme dělat my.“ A večer se oba dva tvářili, jako že jdou spát, ale o půlnoci se vykradli na chodbu. Mach šel tiše jako myška, ale najednou se strašně lekl ale Šebestová řekla: „Co blázníš, to jsem přece já, stůj klidně, ať tě taky proměním.“

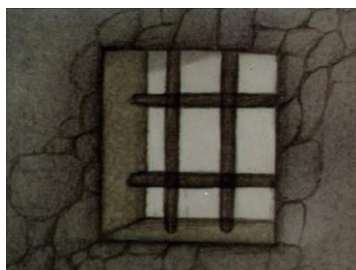
A za chvíli už byli oba u paní Kadrnožkové. Jenomže moc to tam neznali. Paní Kadrnožková začala volat: „Je tu někdo?“

A Mach s Šebestovou dostali strach, propadli panice a paní Kadrnožková taky a ta křičela: „Pomoc! Zloději! Zamkli se mi v koupelně!“

A Mach s Šebestovou slyšeli, jak se sbíhají sousedé, jak buší na dveře, lomcují klikou a volají: „Otevřete! Otevřete! Všechny vás dostaneme!“ A potom se ozvala rána a koupelna byla plná lidí.

Byli tady Krupičkovy, Machovy i Hubáčkovy, byl tady pan Šebesta, pan Houkal a paní Vydrová a ti všichni mlátili Macha a Šebestovou vším, co jim přišlo do ruky, dokud nepřišli příslušníci VB a neodvedli je do vězení.

A když už byli zavření oba, Mach řekl: „Šebestová, co s náma asi bude?“ A Šebestová řekla: „Co by s náma bylo? Teď se poletíme normálně vyspat.“ Protože tam nebyla nikde poblíž kočka, proměnila je oba ve vrabce a na to tata byli pryč.

A příští den, když se vraceli ze školy, běžel jim naproti Jonatán, samou radostí skákal metr vysoko a Mach a Šebestová byli štěstím úplně bez sebe. Když přišli před dům, řekla paní Kadrnožková: „Tak, děti, odpoledne si už zase můžete hrát s Jonatánem, koupila jsem ho zpátky. To víte, takový pes, to je přece jenom pocit jistoty, že ano.“

A když to říkala, všimla si, že Mach a Šebestová vypadají nějak divně, to od těch holí a deštníků, a tak vykřikla: „Proboha, děti, kdopak vám to ublížil.“ A Mach s Šebestovou se jenom smáli: „To nic, paní Kadrnožková. To víte, když má člověk někoho rád, nesmí koukat na nějakou tu oběť.“ A běželi na zahradu aby si mohli s Jonatánem co nejdřív zase hrát.

10.2. Просмотрите несколько раз фильм *Обеť pro kamařáda* и ответьте на вопросы:

1. Co jednou vyprávěla soudružka učitelka dětem? 2. Proč Ifigenie chtěla obětovat život? 3. Co řekl Mach Šebestové o té Ifigenii? 4. Co mu odpověděla Šebestová? 5. Co řekl Mach Šebestové, když potom škola skončila a ti dva šli domů? 6. Na co se ptala Šebestová paní Kadrnožkové? 7. Jak se zatvářila paní Kadrnožková? 8. Co se stalo Machovi a Šebestové? 9. Co udělala paní Kadrnožková, když to viděla? 10. Věřila paní Kadrnožková na zloděje? 11. Vzpamatoval se mezitím Mach? 12. Na co se zeptal paní Kadrnožkové? 13. Jakou adresu mu paní Kadrnožková dala? 14. Co dělali Mach a Šebestová místo koupání? 15. Co dělali jistý pan Kamenec a jistá paní Kamencová? 16. Co volala paní Kamencová?

17. Co hned Jonatán přinesl? 18. Co mu přikázal pan Kamenec? 19. Co šeptala Šebestová Machovi, když to viděla? 20. Co nabídl Mach? 21. Souhlasila Šebestová? 22. Jak to málem skončilo? 23. Napravil Mach chybu? 24. Jak na to reagoval pan Kamenec? 25. Co řekla Šebestová Machovi? 26. Jací jeli domů? 27. Na co si vzpomínali? 28. Jaký bezvadný nápad dostal Mach? 29. Co namítla Šebestová? 30. Co řekl Mach do sluchátka? 31. Co se ze sluchátka ozvalo? 32. Kdo se najednou objevil? 33. Jak vypadal a jak se choval? 34. Co mu řekl Mach? 35. Co ten chlap odpověděl Machovi? 36. A co udělal navíc? 37. Co Šebestová řekla Machovi o tom jeho nápadu? 38. Co udělala, když jí Mach sluchátko podal? 39. Co řekla Šebestová tomu klukovi? 40. Co řekla Machovi, když bylo všechno v pořádku? 41. Co bylo Machovi jasné? 42. Co udělali Mach a Šebestová večer? 43. Kde byli oba za chvíli? 44. Co začala volat paní Kadrhožková? 45. Co se stalo Machovi a Šebestové? 46. Co křičela paní Kadrhožková? 47. Co slyšeli Mach a Šebestová? 48. Co se potom ozvalo? 49. Co ti všichni sousedé dělali s Machem a Šebestovou? 50. Co řekl Mach, když už byli oba zavření? 51. Co mu odpověděla Šebestová a co udělala? 52. Co bylo příští den, když se vraceli ze školy? 53. Co jim řekla o Jonatánovi paní Kadrhožková, když přišli před dům? 54. Čeho si pak všimla a co vykřikla? 55. Proč se Mach a Šebestová jenom smáli?

10.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Člověče, Šebestová, to musela bejt děsná hvězda ta Ifigenie. Víš, co to je. Nechat se jen tak zamordovat. 2. Já teda taky ne, ale uznej, že to vod ní bylo strašně hezký. 3. Hele, Šebestová, až budeš mít napsaný úkoly, tak na mě hvízdni, vememe Jonatána a půjdem se koupat. 4. Na zloděje nevěřim, co by mi taky kdo krad, pravda. 5. No tak nám aspoň povězte, kdo je ten novej Jonatánův pán. 6. Člověče, to je děsný. Voni si z něho dělají normálního otroka. Chudinka malej. To ho čeká pěknej život. 7. Šebestová, víš co, radši z něho uděláme vrabce nebo sýkorku, aspoň bude volnej jako pták, co říkáš? 8. Kdyby se paní Kadrhožková polekala nějakýho zloděje, tak by si možná vzala Jonatána zpátky a všecko by bylo jako dřív, co říkáš? 9. No jo, ale kde chceš vzít nějakýho zloděje, kterej by vlezl v noci paní Kadrhožkový? 10. Prosím vás, my bysme potřebovali nějakýho vopravdickýho zloděje, který by krad u paní Kadrhožkové. 11. No určitě. Takový tintítko mi bude radit, co mám dělat. 12. Von ten tvůj nápad nebyl tak špatnej, Machu, jenže opravdickýho zloděje bysme sotva zvládli. 13. Šebestová, je mi to jasný. Ty zloděje musíme dělat my. 14. Byli tady Krupičkový, Machový i Hubáčkový, byl tady pan Šebesta, pan Houkal a paní Vydrová a ti všichni mlátili Macha a Šebestovou všim, co jim přišlo do ruky, dokud nepřišli příslušníci VB a

neodvedli je do vězení. 15. Šebestová, co s náma asi bude? 16. Co by s náma bylo? Ted' se poletíme normálně vyspat.

10.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

obětovat život; pomoci z maléru; nechat se jen tak zamordovat; být od někoho hezké; jít k vodě; mít s něčím konec; div nepadnout do mdlob; zůstat jak solný sloup; mrsknout sebou; volný jako pták; mít něco po ruce; lomcovat klikou; mlátit vším, co přišlo do ruky; skákat samou radostí metr vysoko;

krve by se v někom nedořezal; ono tě to přejde; smutný jak šafářův dvoreček; chlap jako hora;

10.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды учительница рассказывала детям старые предания об Икаре, Одиссее и Ифигении, которая хотела пожертвовать жизнью, чтобы помочь папе выпутаться из неприятностей. 2. Мах сказал тихонько: «Слушай, Шебестова, ты представляешь, что это такое, дать себя прикончить?» 3. А Шебестова сказала: «Не представляю, но скажи, что это было от нее страшно мило». 4. А когда потом школа закончилась и они шли домой, Мах сказал: «Слушай, Шебестова, когда напишешь задания, свистни мне, мы возьмем Йонатана и пойдем купаться». 5. И вот он это говорит и вдруг видит госпожу Кадрножкову. 6. Ну и совпадение, мы как раз хотели к вам зайти. 7. Можно нам с Йонатаном пойти купаться? 8. Но госпожа Кадрножкова повела себя как-то странно. 9. Знаете, дети, наверное, не получится. 10. Я вчера Йонатана продала. 11. А Мах с Шебестовой просто онемели. 12. Она застыли, как соляные столбы. 13. Ни кровинки в них не осталось. 14. А когда госпожа Кадрножкова это увидела, она затараторила: «Ну знаете, содержание собаки чего-то стоит: еда, номер на ошейник, когда никогда ветеринар». 15. А теперь мне скажите, к чему мне собака? 16. В воров я не верю, да и что у меня красть? 17. И она хотела еще что-то сказать, но Мах опомнился. 18. Скажите нам хотя бы, кто этот новый хозяин Йонатана. 19. А госпожа Кадрножкова сразу закивала: «С радостью, с радостью. Это некий господин Каменец, Зеленая улица, дом номер пять». 20. И вот вместо купания Мах и Шебестова поехали на трамвае на Зеленую улицу. 21. Некий господин Каменец с некой госпожой Каменцовой отдыхали на солнце, и некая госпожа Каменцова крикнула: «Йонатан, что-нибудь выпить и пошевеливайся!» 22. Йонатан сразу же принес кока-колу со льдом. 23. Он не пролил ни капельки, и некий господин Каменец сказал: «А теперь бери тряпку и протирай машину. Даром мы тебя кормить не будем!» 24. А Шебестова шепнула Маху: «Какой ужас! Они обращаются с ним, как с рабом. Бедняжка! Хорошенькая жизнь его ждет!» 25. А Мах вытащил трубку и сказал: «Знаешь что, Шебестова, превратим его в воробья или в синицу, по

крайней мере, он будет вольный, как птица». 26. А Шебестова сказала: «Это факт!» 27. Однако это чуть не закончилось трагически. 28. Хорошо еще, что у Маха трубка была под рукой, и Шебестова вздохнула облегченно. 29. А некий господин Каменец раскричался: «Ах так? Ты у нас будешь превращаться в воробьев? Как это ты себе представляешь?!» 30. Два дня не получишь есть, у тебя эта охота пройдет. 31. А Шебестова сказала: «Пожалуйста, Мах, пошли отсюда, я не могу на это смотреть!» 32. А потом они ехали домой, грустные-прегрустные, и вспоминали, как было чудесно, когда Ионатан принадлежал госпоже Кадрножковой и они были все время вместе. 33. И Мах вдруг сказал: «Слушай, Шебестова, у меня отличная идея!» 34. Если госпожа Кадрножкова испугается какого-нибудь вора, она, может быть, возьмет Ионатана обратно и всё будет по-прежнему». 35. Да, но где ты возьмешь вора, который залезет ночью к госпоже Кадрножковой? 36. Но Мах махнул рукой и сказал: «Нам нужен какой-нибудь настоящий вор, который будет воровать у госпожи Кадрножковой». 37. А из трубки раздалось: «Скажу я вам, ну и идеи вам иногда приходят!» 38. И вдруг появился громадный мужчина, выглядел он чудовищно, а вел себя еще хуже. 39. Мах сказал: «Не сходите с ума, сейчас же всё верните, воровать вы будете ночью у госпожи Кадрножковой!» 40. Однако тот громила проворчал: «Ну да, сейчас! Такой сопляк будет мне давать советы!» 41. И украл вдобавок у одного господина зажигалку. 42. Шебестова сказала: «Да, Мах, это была действительно отличная идея! Смотри, что этот негодяй вытворяет! Давай сюда!» 43. А когда Мах отдал ей трубку, она туда что-то сказала, и проблема была решена. 44. Шебестова на мальчишку прикрикнула: «Сейчас же всё верни, а то у меня получишь!» 45. А когда всё было в порядке, она сказала: «Это твоя идея была не так уж и плоха, вот только с настоящим воров вряд ли мы справимся». 46. А Мах сказал: «Шебестова, мне всё ясно! Этих воров должны изображать мы!» 47. И вот вечером оба сделали вид, что идут спать, а сами в полночь пробрались в коридор. 48. Мах шел тихо, как мышка, но вдруг страшно испугался. 49. А Шебестова сказала: «Не сходи с ума, это же я. Стой спокойно, я тебя тоже превращу». 50. И через минуту оба были у госпожи Кадрножковой. 51. Госпожа Кадрножкова закричала: «Есть здесь кто-то?» 52. Мах с Шебестовой испугались, запаниковали и заперлись в ванной. 53. Госпожа Кадрножкова закричала: «Помогите! Воры! Они заперлись у меня в ванной!» 54. Мах с Шебестовой слышали, как сбегают соседи, как они стучат в дверь, дергают за дверную ручку и кричат: «Откройте! Откройте!» 54. А потом раздался удар, и ванная была полна народу. 55. И все они колотили Маха и Шебестову всем, чем попало, пока не пришли милиционеры и не отвели их в тюрьму. 56. А когда из уже заперли, Мах сказал: «Шебестова, что же с нами будет?» 57. А Шебестова сказала: «А что с нами должно быть? Сей-

час мы полетим спать». 58. Поскольку рядом не было кошки, она превратила обоих в воробьев. 59. А на следующий день, когда они шли из школы, навстречу им бежал Йонатан. 60. Мах и Шебестова были вне себя от радости. 61. Когда они подошли к дому, госпожа Кадрножкова сказала: «Дети, сегодня можете опять играть с Йонатаном, я выкупила его обратно». 62. Знаете, пес, это все-таки какое-то чувство уверенности, не так ли? 63. А когда она это говорила, то заметила, что Мах и Шебестова выглядят как-то странно. 64. Это было от тех палок и зонтиков, и она закричала: «Боже мой, дети! Кто вас обидел?» 65. А Мах и Шебестова только смеялись в ответ: «Это ничего, госпожа Кадрножкова. Если кто-то кого-то любит, он не должен бояться чем-то пожертвовать».

VZORNÉ CHOVÁNÍ

11.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou šli Mach a Šebestová do školy, a jako obyčejně Jonatán utekl, aby je do školy doprovodil. A jako obyčejně paní Kadrnožková vyběhla za ním a volala: „Jonatáne! Domů!“

Ale vtom uviděl Jonatán paní Cibulkovou s kočkou Micinkou a nastal jako obyčejně strašný binec. Micinka prskala, paní Cibulková vřiskala, Jonatán štěkal a nájemníci křičeli: „Co se to zase děje? Kdy bude konečně pokoj?“

„Zase ten Jonatán, safraportský pes. Kdo to má pořád poslouchat? Už toho máme plné zuby. Jestli to nepřestane, poletí z domu i s tou kočkou a basta fidli!“

A Mach z toho byl celý bez nálady a říkal: „Člověče, Šebestová, můžeš to pochopit, takovej inteligentní pes, chytřejší než Horáček a von se takhle ztrapňuje“. A Šebestová řekla: „To je teda fakt, poslušnej je, inteligentní taky, ale jak uvidí Micku, chová se jako blbeček, s tím by se vážně mělo něco udělat“.

Ten den probírala soudružka učitelka hudební nástroje, basu, bombardón, helikón a taky buben zvaný tympán. A Horáček samozřejmě hned předváděl, jak se na takový tympán hraje.

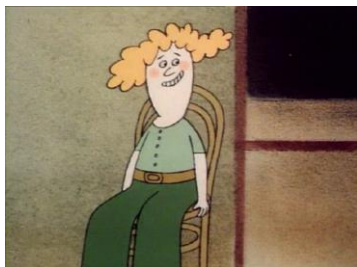
Jenomže Čermákova si to nenechala líbit, takže si umíte představit, co se ve třídě dělo. Když potom soudružka učitelka je od sebe roztrhla a řekla: „Vidím, že je načase, abych vám vysvětlila základní pravidla vzorného chování, protože kdyby člověk nevěděl, co jste zač, spletl by si vás s pavíány v zoologické zahradě“.

„A teď oba k tabuli a vy dávejte pozor. Tak tedy pamatuj si, Horáčku, muž se k ženě nechová neurvale, ale galantně za což mu žena děkuje čím? Čermákova? No přece svou roztomilostí. Zkusme si to“.

A soudružka učitelka hned taky předvedla jak má takové vzorné chování vypadat a řekla Čermákové: „Ty jsi dáma, já jsem pán, uvolňuji ti místo v tramvaji a co uděláš ty? No? No přece tohle. A teď Horáček“.

A Horáček si sedl na židli a hned zase vstal jako že je ta židle volná a Čermáková si sedla, kývla hlavou jako že děkuje a krásně se na Horáčka usmála.

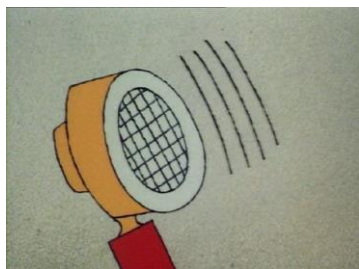
A soudružka učitelka tleskala a volala: „No vidíte, děti. Teď je všichni s chutí pochválíme. Najednou se chovají jako slušní lidé a ne jako pes a kočka“. Celou hodinu vyprávěla soudružka učitelka dětem o vzorném chování. A když potom šli Mach a Šebestová ze školy domů, řekla Šebestová: „Hele, Machu, tak mě napadá, když se můžou vzornému chování naučit Čermáková s Horáčkem, proč by to nemohli pochopit Micka s Jonatánem?“

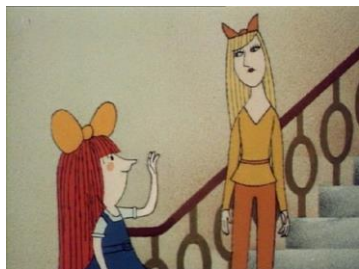
Ale Mach vykulil oči: „Šebestová, jseš ty vůbec normální, copak to jde, vysvětlit psovi, aby pustil kočku sednout, ty vážně nemáš všech pět pohradě, se mi zdá.“ Ale Šebestová řekla: „Jó, tak víš co, nech to na mně!“

A hned po obědě, sotva měla hotové úkoly, zazvonila na Macha, šla s ním k paní Cibulkové, půjčila si Micku, slušně poděkovala, a pak řekla do sluchátka: „Prosím vás, my bysme strašně moc potřebovali, aby se z Mic-ky stala normální slečna.“

A ze sluchátka se ozvalo: „Přejete si tmavovlásku, nebo má být blond?“ A Šebestová řekla: „To je fuk, třeba blond.“ A najednou byla z kočky slečna, která řekla: „Křindypindy, co to má znamenat, někdo mi ukradl přední nohy.“

Ale Šebestová ji uklidnila: „Jen žádnéj strach, ty nohy budou za chvílku zpátky. Machu, jdi s ní dolů, já jsem za chvílku u vás.“ A Mach stál venku před domem a Micka se pořád ptala: „A chlapečku, co se mnou vlastně bude, takhle přece nemohu chytat myši. To už jako nebudu kočka nebo co?“

A Mach řekl: „Ale jo, nebojte se, vy jste vlastně pořád kočka, a jaká.“ Ale vtom vyšla z domu Šebestová s nějakým elegantním pánem, a když přišla blíž, řekla: „Dovolte, Micinko, ráda bych vám představila Jonatána.“

Ale sotva to řekla, Micka začala prskat, Jonatán vrčet, a než bys řekl švec, byli oba v trapu. A Mach řekl Šebestové: „No vidíš, ty trdlo, tady máš ty své experimenty! Když se do sebe pustili dřív, tak to bylo celkem normální, ale teď je z toho hotovej společenskej škandál, no jen se na to podívej!“

A opravdu, bylo to něco příšerného, lidi z toho byli úplně zkoprnělí. Jeden pán křičel: „Kam to lidstvo spěje, vždyť jsou horší než orangutáni!“

A druhý volal: „Ti utekli z blázince, vsadte se!“ Ale někdo řekl: „To by měli ústavní prádlo. To jsou normální lidi.“ A jedna paní křičela: „Je to hrůza! Já bych se studem propadla, jak to potom působí na dorůstající mládež?“ A všichni volali: „Fuj! To je ostuda! Stydte se!“

A Jonatán byl poslušný pes, Micka byla poslušná kočka. Oba byli zvyklí poslouchat, a když slyšeli „stydte se“ tak se styděli, a styděli se jak nejvíc uměli, až se Šebestová úplně lekla a volala: „Dost, propánajána, ještě se vám něco stane, ostatně stydět se, to není k ničemu, lepší je chyby napravit.“

A vzala Micku a Jonatána na zahradu a tam je s Machem učili všemu, co soudružka učitelka vykládala ráno ve škole. A Micku s Jonatánem to docela bavilo a šlo jim to jako po másle až z toho měli sami radost.

A když potom ráno potkal pes Jonatán paní Cibulkovou s kočkou Mickou, když se začali ozývat výkřiky „Micinko, uteč!“ a „Jonatáne, ke mně!“, když zkrátka celý dům čekal další příšerný cirkus, zůstali všichni jako solné sloupy, protože viděli něco úplně mimořádného, něco neuvěřitelného.

Viděli Jonatána a Micinku, jak se k sobě vzorně chovají. A o paní Hubáčkovou se pokoušely mráčky a pořád chudák opakovala: „No dyť, dyť on má lepší způsoby, než, než můj manžel. Je to vůbec možný, aby se pes choval podle Gutha – Jarkovského?“

A paní Krupičková ji utěšovala: „Nesmíte si to tak brát, paní Hubáčková, když se lidé k sobě občas chovají jako pes a kočka, proč by se nemohli pes a kočka tu a tam chovat jako lidi, že ano. To je jenom důkaz že slušné chování není vlastně nic těžkého“.

11.2. Просмотрите несколько раз фильм *Vzorné chování* и ответьте на вопросы:

1. Co se stalo jako obvykle, když Mach a Šebestová šli do školy? 2. Co udělala paní Kadrnožková, když jí Jonatán utekl, aby Macha a Šebestovou do školy doprovodil? 3. Co se stalo, když vtom uviděl Jonatán paní Cibulkovou s kočkou Micinkou? 4. Co dělali Micinka, paní Cibulková, Jonatán a nájemníci? 5. Jaký z toho byl Mach a co řekl Šebestové? 6. Co mu Šebestová odpověděla? 6. Co ten den probírala soudružka učitelka ve třídě? 7. Co udělal Horáček? 8. Nechala si to Čermáková líbit? 9. Co řekla soudružka učitelka, když je potom od sebe roztrhla? 10. Na co by si měl pamatovat Horáček? 11. A co Čermáková? 12. Co hned předvedla soudružka učitelka? 13. Co řekla Čermákové a Horáčkovi? 14. Co pak udělali Horáček a Čermáková? 15. Tleskala jim soudružka učitelka? 16. Co o tom jejich chování řekla? 17. O čem vyprávěla soudružka učitelka celou hodinu? 18. Co řekla Šebestová Machovi, když šli potom ze školy domů? 19. Proč Mach vykulil oči? 20. Co mu odpověděla Šebestová? 21. Co udělala Šebestová hned po obědě, sotva měli hotové úkoly? 22. Co řekla do sluchátka? 23. Co se ze sluchátka pak ozvalo? 24. Chtěla Šebestová tmavovlásku nebo blond? 25. Co se najednou stalo? 26. Uklidnila tu slečnu Šebestová? 27. Co řekla Šebestová Machovi? 28. Na co se Micka stále ptala? 29. Co jí odpověděl Mach? 30. S kým najednou vyšla Šebestová z domu? 31. Co řekla, když přišla blíž? 32. Co se stalo sotva to řekla? 33. Jak to komentoval Mach? 34. Bylo to opravdu něco příšerného? 35. Co křičel jeden pán? 36. Co volal ten druhý? 37. Co mu někdo namítl? 38. Co křičela jedna paní? 39. Co všichni volali? 40. Byl Jonatán poslušný pes a Micka poslušná kočka? 41. Co udělali, když slyšeli: „Styďte se“? 42. Co volala Šebestová a proč? 43. Čemu učili Mach a Šebestová Micku s Jonatánem na zahradě? 44. Bavilo to Micku a Jonatána? 45. Co se stalo, když potom ráno potkal pes Jonatán paní Cibulkovou s kočkou Micinkou? 46. Proč všichni zůstali jako solné sloupky? 47. Proč se o paní Hubáčkovou pokoušely mráčky? 48. Měl Jonatán lepší způsoby než její manžel? 49. Jak ji paní Krupičková utěšovala? 50. Byl to jenom důkaz, že slušné chování není vlastně nic těžkého?

11.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Co se to zase děje? Kdy bude konečně pokoj? Zase ten Jonatán, safraportský pes! 2. Jestli to nepřestane, poletí z domu i s tou kočkou a basta fidli! 3. Človče, Šebestová, můžeš to pochopit, takovej inteligentní pes, chytřejší než Horáček a von se takhle ztrapňuje. 4. To je teda fakt, poslušnej je, inteligentní taky, ale jak uvidí Micku, chová se jako blbeček, s tím by se vážně mělo něco udělat. 5. Hele, Machu, tak mě napadá, když se můžou vzornýmu chování naučit Čermáková s Horáčkem, proč by to

nemohli pochopit Micka s Jonatánem? 6. Šebestová, jseš ty vůbec normální, copak to jde, vysvětlit psovi, aby pustil kočku sednout, ty vážně nemáš všech pět pohromadě, se mi zdá. 7. Jó, tak víš co, nech to na mně! 8. Prosím vás, my bysme strašně moc potřebovali, aby se z Micky stala normální slečna. 9. To je fuk, třeba blond. 10. Krindypindy, co to má znamenat, někdo mi ukrad přední nohy. 11. Jen žádnéj strach, ty nohy budou za chvílku zpátky. 12. No vidíš, ty trdlo, tady máš ty svý experimenty! 13. Když se do sebe pustili dřív, tak to bylo celkem normální, ale teď je z toho hotovej společenskej škandál, no jen se na to podívej! 14. No dyť, dyť on má lepší způsoby, než, než můj manžel. 15. Je to vůbec možný, aby se pes choval podle Gutha-Jarkovského!¹

11.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

být celý bez nálady; chovat se jako blbeček; nenechat si líbit něco; být načasе; dávat pozor; chovat se jako slušní lidé a ne jako pes a kočka; nemít všech pět pohromadě; slušně poděkovat; být fuk; být v trapu; zůstat jako solný sloup;

jako obyčejně; nastal strašný binec; kdo to má pořád poslouchat?; už toho máme plné zuby; basta fidli; s tím by se vážně mělo něco udělat; než bys řekl švec; o [někoho] se pokoušely mráčky.

11.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды Мах и Шебестова шли в школу, а пес Йонатан, как обычно, убежал от госпожи Кадрножковой, чтобы их проводить. 2. А госпожи Кадрножкова, как обычно, выбежала за ним и кричала: «Йонатан! Домой!» 3. Но тут Йонатан увидел госпожу Цыбулкову с кошкой Мицинкой, и получилась, как обычно, свалка. 4. Мицинка фыркала, госпожа Цыбулкова верещала, Йонатан лаял, а жильцы кричали: «Что это опять происходит?!» 5. Когда же будет, наконец, покой? 6. Опять этот Йонатан, треклятый пес! 7. Кому это надо все время выслушивать? 8. Мы этим сыты по горло! 9. Если он не прекратит, вылетит из дома вместе с этой кошкой, и баста! 10. А Мах из-за этого совершенно расстроился. 11. Слушай, Шебестова, ты можешь это понять, такой умный пес, умнее Горачека, и такое вытворяет! 12. А Шебестова сказала: «Это факт. Он и умный, и послушный, но как только увидит Мицку, ведет себя, как идиот, с этим действительно надо что-то делать». 13. В этот день учительница проходила музыкальные инструменты – контрабас, бас геликон, геликон и тимпан. 14. А Горачек, разумеется, тут же стал показывать, как на таком тимпане играют. 15. Однако Чермакова это ему не спустила с рук. 16. Так что вы можете себе представить, что в классе

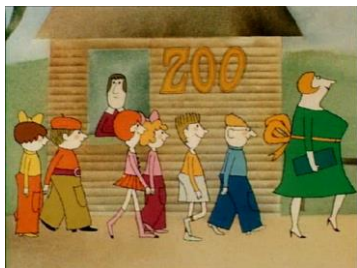
¹ Иржи Станислав Гут-Ярковский – автор книг о светских манерах, в 1919 году был приглашен Масариком в качестве церемониймейстера во дворец президента.

творилось. 17. Когда учительница оторвала их друг от друга, она сказала: «Я вижу, что пришло время объяснить вам основные правила поведения, потому что тот, кто вас не знает, может принять вас за павианов из зоопарка». 18. А ну оба к доске и внимание! 19. Запомни, Горачек, мужчина ведет себя с женщиной не бесцеремонно, а галантно, а женщина отвечает ему чем? Ну, Чермакова? Да своей любезностью же! 20. Давайте-ка попробуем! 21. Учительница тут же показала, как выглядит такое примерное поведение. 22. Она сказала Чермаковой: «Ты дама, я джентльмен, я уступаю тебе место в трамвае, а ты делаешь что? Ну? Да вот что! А теперь Горачек!» 23. А Горачек сел на стул и тут же встал, что, мол, стул свободен, а Чермакова села, кивнула головой, что, мол, благодарит и чудно Горачеку улыбнулась. 24. А учительница захлопала в ладоши и сказала: «Видите, дети! Давайте-ка их все от души похвалим. Они стали вести себя, как приличные люди, а не как кошка с собакой». 25. Весь урок учительница рассказывала детям о примерном поведении. 26. А когда потом Мах и Шебестова шли из школы домой, Шебестова сказала: «Мне кажется, если прилично себя вести могут Горачек с Чермаковой, почему это не могут Мицка и Йонатан?» 27. А Мах вытаращил глаза: «Шебестова, ты вообще нормальная? Как это, объяснить псу, чтобы он уступил место кошке?» 28. У тебя точно не все дома! 29. А Шебестова сказала: «Знаешь что, предоставь это мне, ладно?» 30. И сразу же после обеда, как только они приготовили уроки, Шебестова позвонила Маху. 31. Они пошли к госпоже Цыбулковой, взяли у нее Мицку и вежливо поблагодарили. 32. Шебестова сказала в трубку: «Нам очень надо, чтобы Мицка превратилась в нормальную девушку». 33. А из трубки раздалось: «Желаете брюнетку или блондинку?» 34. А Шебестова сказала: «Это без разницы, пусть будет блондинка». 35. И вдруг кошка превратилась в девушку, которая сказала: «Что это значит? Кто-то украл у меня передние ноги!» 36. Однако Шебестова ее успокоила: «Без паники, через минутку ноги будут на месте». 37. Мах, иди вниз, я скоро приду. 38. И вот Мах стоял на улице перед домом, а Мицка его то и дело спрашивала: «Мальчик, а что теперь со мной будет? Я ведь так не могу ловить мышей! Я уже теперь не кошка или как?» 39. Но тут из дома вышла Шебестова с каким-то элегантным господином. 40. А когда она подошла ближе, она сказала: «Мицинка, позвольте вам представить Йонатана». 41. Но едва она это сказала, Мицинка зафыркала, Йонатан зарычал, и никто не успел и глазом моргнуть, как обоих и след простыл. 42. Мах сказал Шебестовой: «Видишь, дура, вот тебе эти твои эксперименты!» 43. Когда они сцеплялись раньше, это было нормально, а теперь из этого получился публичный скандал, посмотри сама! 44. И действительно, это было чудовишно, лю-

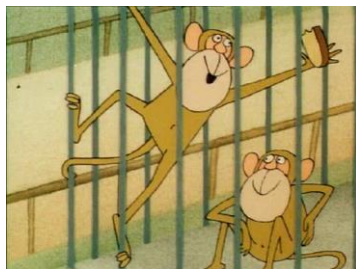
ди просто остолбенели. 45. Какой-то господин кричал: «И куда идет человечество, ведь они хуже орангутангов!» 56. А второй кричал: «Они убежали из сумасшедшего дома, давайте поспорим!» 57. Но кто-то сказал: «Тогда бы у них были больничные пижамы. Это обычные люди.» 58. А одна женщина кричала: «Ужас! Я бы от стыда сквозь землю провалилась!» 59. А все кричали: «Фу! Какой стыд! Постыдились бы!» 60. Йонатан был послушный пес, Мицинка – послушная кошка. 61. Оба привыкли слушаться. 62. Поэтому когда они слышали «Постыдились бы!», то стали стыдиться изо всех сил. 63. Шебестова даже испугалась и закричала: «Ради Бога, хватит, еще с вами что-нибудь случится! Да и вообще, чем стыдиться, лучше исправиться!» 64. Она отвела Мицку и Йонатана в сад, и там они с Махом научили их всему, что учительница утром в школе рассказывала. 65. А Мицке с Йонатаном это очень понравилось, у них все шло, как по маслу. 66. А когда утром Йонатан встретил госпожу Цыбулку с кошкой Мицинкой и стали раздаваться крики «Мицинка, беги!» и «Йонатан, ко мне!», все просто остолбенели, потому что увидели что-то совершенно невероятное. 67. Они увидели, как Йонатан и Мицинка светски общаются. 68. А госпожа Губачкова чуть не упала в обморок и только повторяла, бедняга: «Да ведь у него манеры лучше, чем у моего мужа!» 69. А госпожа Крупичкова ее утешала: «Не принимайте это близко к сердцу, госпожа Губачкова. Раз уж люди иногда ведут себя, как кошка с собакой, почему бы иногда кошке с собакой не вести себя по-человечески?» 70. Это лишь доказывает то, что прилично себя вести не так уж и сложно.

ZOOLOGICKÁ ZAHRA DA

12.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou šla soudružka učitelka s celou třídou do zoologické zahrady, a protože měla dobrou náladu, dovolila Machovi a Šebestové, aby vzali Jonatána s sebou.

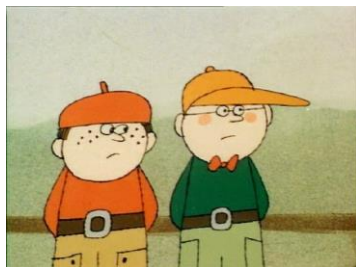
Všichni se chovali způsobně, ba dokonce vzorně, jenom Horáček s Pažou-tem zlobili. A přesto že všude viděli nápisy „Nekrmte zvířata!“, házeli opicím chleba s husím sádlem, vajíčka natvrdo s palačinkami a marmeládou, zkrátka všechno, co jim daly maminky s sebou.

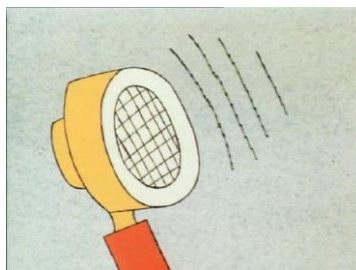
A najednou začal kolem ohromný zmatek. Lidi v bílých pláštích lítali sem a tam, protože jedna opice vypadala jako čerstvě natřená lavička.

A hlavní ošetrovatel řekl: „Bodejt’ by nebyla zelená, když je jí špatně od žaludku. Co když nám ještě umře, takové vzácné zvíře, v celé Evropě je jenom jedna.“ A hned jí začal i s kolegou pumpovat žaludek, a vypadalo to, že ta opice každou chvílí omdlí.

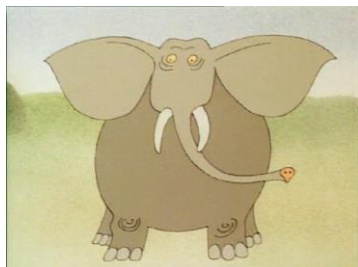
A soudružka učitelka se na Horáčka a Pažouta strašlivě rozzlobila a řekla: „Jak můžete být takoví zlí a takhle trápit zvířata? Copak vám jich není ani trochu líto? Jsou to přece němé tváře, ani se nemohou bránit. Kdyby uměli mluvit, to byste koukali, co by vám tak asi řekli!“

A Mach mrkl na Šebestovou a Šebestová řekla docela potichu do sluchátka: „Prosím, my bysme rádi, aby ta zvířata, co jsou tady v zoologické zahradě, uměla mluvit.“ A ze sluchátka se ozvalo: „No tak dobře, jak si přejete“.

A najednou se všichni příšerně lekli, protože žirafa povídá: „Horáčku, Horáčku, ty jseš pěkněj darebák a Pažout jakbysmet, to bych do vás nikdy neřekla.“ A Jonatán mávl prackou: „Milá paní žirafo, o Horáčkovi mi radši ani nemluvte, toho znám jak své boty. Na výletě ukrad Šebestový jahodovej koláč.“

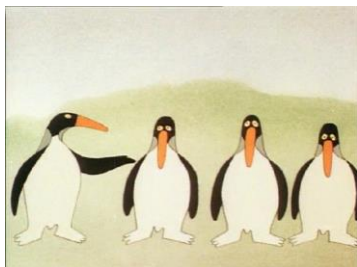
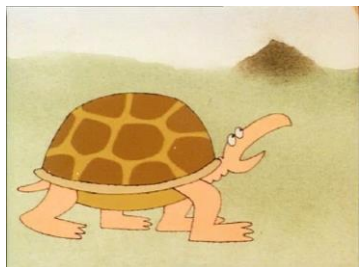
A slon plácl ušima a řekl: „Teda něco vám povím. Já jsem jenom obyčejnej slon, do školy jsem jakživ nechodil, ale to bych určitě nedělal, kazit někomu žaludek, to jste inteligentí?“ A ta opice s tou hadicí řekla: „Já jsem v Evropě akorát jedna, ale takovejch Horáčků jsou mraky, to by se jeden o sebe doopravdy bál“.

A soudružka učitelka koukala, celá třída koukala, všichni lidé kolem koukali jako u vyjevení.

Přiběhl dokonce i ředitel zoologické zahrady s náměstkem a křičel: „Jak to, jak to, že ta zvířata mluví, to se musí okamžitě objasnit, a dokonce vědecky.“ A náměstek vytáhl plnicí pero a hned si dělal vědecké poznámky, že promluvily celkem čtyři druhy zvířat, tedy žirafa, pes, slon, taky ta zelená opice, tedy většinou savci.

Jenomže co si to takhle zapisoval, želva řekla: „Soudruhu náměstku, klidně si mě do toho seznamu připište.“ A tučňák řekl: „No bodejť, mluvíme přece všichni“.

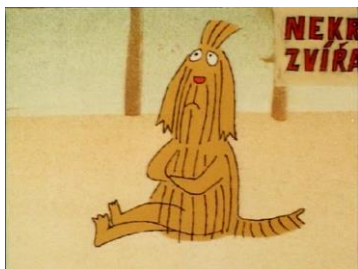
A soudružka učitelka začala lomit rukama: „A co školní osnovy, no to je nadělení, savci mluví, ptáci mluví! No s takovou přírodopis neplatí, s takovou se budou muset pololetní zkoušky opakovat.“ A Mach řekl potichu: „Poslouchej, Šebestová, radši toho necháme, kdovíjak by to nakonec dopadlo“.

A Šebestová už sahala do kapsy po sluchátku, ale vtom zjistila, že žádné nemá, žirafa jí ho vytáhla z kapsy a než bys řekl švec, měl sluchátko v puse krokodýl.

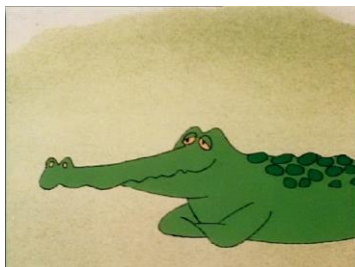
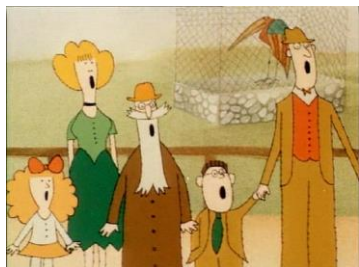
A Šebestová řekla: „Tak, to jsem teda zvědavá, co budeme dělat, přece to sluchátko nenecháme v krokodýlím břichu, no to tak ještě.“ A Mach řekl: „Člověče, Šebestová, to je malér, to by byl konec legrace, něco se musí vymyslet a honem.“ Ale vtom uviděl Jonatána a řekl: „Šebestová, už to mám, pomůže nám Jonatán.“

A Mach si vzal Jonatána kousek stranou a řekl mu: „Hele, Jonatáne, s tebou se dá rozumně mluvit, co kdybys nám vlezl pro to sluchátko do krokodýlí tlamy, co říkáš“. A Jonatán řekl: „To víš, to určitě, nechat se pro nic sežrat, a ještě k tomu takovouhle obludou“.

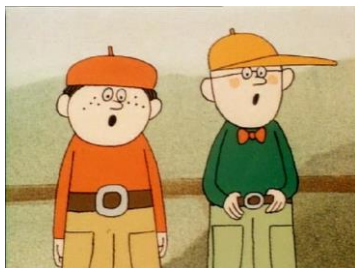
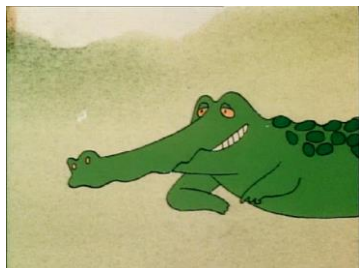
A Mach řekl: „Co blázníš, prosím tě, může se přece s tím krokodýlem lidsky domluvit, když ti dá čestné slovo, tak se přece nemůže nic stát, ty trumpeto“. A Jonatán si řekl: „No jo, je to vlastně pravda.“ A tak se s krokodýlem fakticky domluvil. Krokodýl byl už starý, rozumný, dal Jonatánovi svoje krokodýlí slovo, a Jonatán mu tedy vlezl do pusy.

Jenomže pak se stalo něco ale naprosto neuvěřitelného, co by vůbec nikdo nečekal. Krokodýl udělal cvak a spolkl Jonatána jako malinu.

A Šebestová řekla: „Tak, Machu, tady to máš, teď už nemáme ani sluchátko, ani Jonatána! To byl pěkný nápad, člověče! Jseš praštěnej pavlačí nebo co? Ty nevíš, že krokodýl je lstivé a krvelačné zvíře?“

Ale krokodýl řekl jenom tak koutkem pusy: „Pardon, to je omyl, Šebestová. Já nejsem žádné lstivé a krvelačné zvíře, já chci jenom zabránit dalším nepříjemnostem, abyste věděli, a proto tu pusu jen tak neotevřu. Jó, kdyby tak Horáček s Pažoutem a celá ta vaše třetí „bé“ dala čestné slovo, že už nikdy nebude v zoologické zahradě krmit zvířata, tak vám toho Jonatána klidně pustím ven“.

A soudružka učitelka řekla: „No tak, děti, slyšely jste moudrá slova tohoto obojživelníka, co na to řeknete?“ A dětem bylo Jonatána samo sebou líto, všechny daly krokodýlovi čestné pionýrské, dokonce i Horáček s Pažoutem, a starý krokodýl otevřel svou velikánskou tlamu a Jonatán vylezl ven i se sluchátkem a Mach s Šebestovou si tááákhle oddechli.

12.2. Просмотрите несколько раз фильм *Zoologická zahrada* и ответьте на вопросы:

1. Kam šla jednou soudružka učitelka s celou třídou? 2. Jak se všichni chovali? 3. Co dělali Horáček s Pažoutem, přestože všude viděli nápisy „Nekrmte zvířata“? 4. Co se najednou stalo? 5. Jak vypadala jedna opice? 6. Co řekl hlavní ošetřovatel? 7. Co jí hned začal dělat? 8. Rozzlobila se strašlivě soudružka učitelka na Horáčka s Pažoutem? 9. Co jim řekla? 10. Mrkl Mach na Šebestovou? 11. Co řekla Šebestová docela potichu do sluchátka? 12. Co se ze sluchátka ozvalo? 13. Proč se najednou všichni příšerně lekli? 14. Co té žirafě odpověděl Jonatán? 15. Co pak udělal slon? 16. Co řekla ta opice s tou hadicí? 17. Koukala soudružka učitelka, celá třída, a všichni lidé kolem jako u vyjevení? 18. Kdo dokonce přiběhl a co křičel? 19. Co udělal náměstek? 20. Co mu vtom řekla želva? 21. Co k tomu dodal tučňák? 22. Začala soudružka učitelka lomit rukama? 23. Co řekl Mach potichu Šebestové? 24. Co zjistila Šebestová, když už sahalo do kapsy po sluchátku? 25. Co řekla Machovi? 26. Byl by to konec legrace? 27. O co Mach poprosil Jonatána? 28. Co mu Jonatán odpověděl? 29. Co namítl Mach? 30. Domluvil se Jonatán fakticky s krokodýlem? 31. Co se stalo, když krokodýl dal Jonatánovi svoje krokodýlí slovo, a Jonatán mu tedy vlezl do pusy? 32. Co řekla Šebestová Machovi o tom jeho nápadu a o krokodýlech? 33. Co namítl krokodýl jenom tak koutkem pusy? 34. Jaké podmínky měl krokodýl? 35. Co řekla soudružka učitelka dětem? 36. Bylo dětem Jonatána líto a dali krokodýlovi čestné pionýrské, že už nikdy nebudou v zoologické zahradě krmit zvířata? 37. Co pak ten starý krokodýl udělal?

12.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Lidi v bílých pláštích lítali sem a tam, protože jedna opice vypadala jako čerstvě natřená lavička. 2. Bodejť by nebyla zelená, když je jí špatně od žaludku. 3. Prosím, my bysme rádi, aby ta zvířata, co jsou tady v zoologické zahradě, uměla mluvit. 4. A najednou se všichni příšerně lekli, protože žirafa povídá: „Horáčku, Horáčku, ty jseš pěkněj darebák a Pažout jakbysmet, to bych do vás nikdy neřekla.“ 5. A Jonatán mávl prackou: „Milá paní žirafo, o Horáčkovi mi radši ani nemluvte, toho znám jak svý boty. Na výletě ukrad Šebestový jahodovej koláč.“ 6. A slon plácl ušima a řekl: „Teda, něco vám povím. Já jsem jenom vobyčejnej slon, do školy jsem jakživ nechodil, ale to bych určitě nedělal, kazit někomu žaludek, to jste inteligenti?“ 7. A ta opice s tou hadicí řekla: „Já jsem v Evropě akorát jedna, ale takovejch Horáčků jsou mraky, to by se jeden o sebe doopravdy bál“. 8. A tučňák řekl: „No bodejť, mluvíme přece všichni“. 9. A Mach si vzal Jonatána kousek stranou a řekl mu: „Hele, Jonatáne, s tebou se dá rozumně mluvit, co kdybys nám vlez pro to sluchátko do krokodýlí tlamy, co říkáš?“ 10. No jo, je to vlastně pravda. 11. A Šebestová řekla: „Tak, Machu, tady to máš, teď už nemáme ani sluchátko, ani Jonatána! To byl pěkný nápad, člověče! Jseš praštěnej pavlačí, nebo co? Ty nevíš, že krokodýl je lstivě a krvelačné zvíře?“ 12. Jó, kdyby tak Horáček s Pažoutem a celá ta vaše třetí „bé“ dala čestné slovo, že už nikdy nebude v zoologické zahradě krmit zvířata, tak vám toho Jonatána klidně pustím ven.

12.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

chovat se způsobně, ba dokonce vzorně; pumpovat žaludek; znát jak své boty; koukat jako u vyjevení; lomit rukama; spolknout jako malinu; no bodejť; než bys řekl švec; to je malér; to by byl konec legrace; co blázníš?;

12.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды учительница повела весь класс в зоопарк, а поскольку была в хорошем настроении, разрешила Маху и Шебестовой взять Йонатана с собой. 2. Все дети вели себя хорошо, только Горачек с Пажоутом безобразничали. 3. Хотя повсюду висели надписи «Зверей не кормить!», они бросали обезьянам хлеб с гусиным салом, яйца вкрутую с блинчиками и мармеладом, короче говоря, всё, что им дали с собой мамы. 4. И вдруг началась суматоха. 5. Люди в белых халатах бегали туда-сюда, потому что одна обезьяна выглядела как свежеекрашенная лавочка. 6. Главный смотритель сказал: «Еще бы ей не быть зеленой, раз ей плохо с желудком!» 7. Как бы она не умерла, такое редкое животное, во всей Европе единственное! 8. И

тут же ей начал вместе с коллегой промывать желудок. 9. Казалось, что обезьяна вот-вот потеряет сознание. 10. Учительница страшно рассердилась на Горачека с Пажоутом и сказала: «Как можно быть такими плохими и так мучить животных?» 11. Разве вам их ни капельки не жалко? 12. Они же не умеют говорить и не могут защищаться. 13. Вы бы посмотрели, что бы они вам сказали, если бы умели говорить! 14. Мах посмотрел на Шебестову, и Шебестова сказала тихонько в трубку: «Мы хотим, чтобы животные здесь в зоопарке умели разговаривать». 15. А из трубки раздалось: «Хорошо, как вам будет угодно». 16. И все вдруг страшно испугались, потому что жирафа сказала: «Горачек, Горачек, ах ты бездельник, да и Пажоут не лучше, а ведь по виду не скажешь». 17. А Йонатан махнул лапкой: «Дорогая госпожа жирафа, о Горачеке мне лучше не говорите, я знаю его, как свои пять пальцев». 18. На экскурсии он украл у Шебестовой пирожок с клубникой. 19. А слон хлопнул ушами и сказал: «Я скажу вам кое-что. Я простой слон, никогда не учился, но портить кому-то желудок – этого я бы никогда не стал делать. А еще интеллигенты!» 20. А обезьяна со шлангом сказала: «Я в Европе одна, а таких Горачеков тучи, тут уж действительно испугаешься за себя». 21. И все тарасили глаза. 22. Прибежал директор зоопарка с заместителем и кричал: «Как это так, что животные разговаривают, это надо объяснить с научной точки зрения!» 23. А заместитель вытащил ручку и стал делать научные замечания, что заговорили четыре вида животных, а именно жирафа, пес, слон и обезьяна, то есть млекопитающие. 24. Но пока он это записывал, черепаха сказала: «Товарищ заместитель директора, можете вписать в этот список и меня». 25. А пингвин сказал: «Еще бы, ведь мы говорим все». 26. А учительница стала заламывать руки: «А как же школьная программа? Млекопитающие говорят, птицы говорят! Придется заново сдавать экзамен по природоведению!» 27. А Мах сказал тихонько: «Слушай, Шебестова, давай-ка лучше прекратим это, а то еще Бог знает чем это закончится». 28. А Шебестова сунула руку в карман за трубкой, но обнаружила, что ее там нет. 29. Жирафа ее вытащила из кармана, и никто не успел и глазом моргнуть, как трубка оказалась у крокодила в пасти. 30. Шебестова сказала: «Интересно, что же нам делать, мы же не оставим трубку просто так в крокодиловом брюхе». 31. А Мах сказал: «Слушай, Шебестова, шутки кончились, надо что-то придумать, да поскорей». 32. Но тут он увидел Йонатана и сказал: «Шебестова, я придумал, нам поможет Йонатан». 33. Мах отвел Йонатана немного в сторонку и сказал ему: «Слушай, Йонатан, с тобой можно говорить разумно, может, ты залезешь за трубкой крокодилу в пасть, что скажешь?» 34. А Йонатан сказал: «Ну конечно, сейчас! Дать себя просто так сожрать, да

еще такому чудищу!» 35. Мах сказал: «Не сходи с ума, ведь с этим крокодилом можно по-человечески договориться». 36. Если он даст тебе честное слово, так ничего не может случиться, дубина! 37. А Йонатан сказал: «Ну да, это, вообще-то, верно!» 38. Крокодил был старый, умный, он дал Йонатану честное крокодильское слово, и Йонатан влез ему в пасть. 39. Однако потом произошло что-то совершенно невероятное, что никак не должно было произойти. 40. Крокодил сделал «цвак!» и проглотил Йонатана, как малину. 41. А Шебестова сказала: «Ну вот, теперь у нас ни трубки, ни Йонатана!» 42. Ты чокнутый или что? 43. Ты разве не знаешь, что крокодилы лживые и кровожадные? 44. Но крокодил сказал уголком рта: «Ошибаешься, Шебестова. Я не лживый и не кровожадный, я только хочу воспрепятствовать неприятностям в дальнейшем». 45. Если Горачек с Пажоутом и весь ваш третий «б» дадут честное слово, что уже никогда не будут в зоопарке кормить зверей, я вашего Йонатана выпущу. 46. А учительница сказала: «Дети, вы слушали мудрые слова этого земноводного?» 47. А детям было Йонатана очень жалко, они дали крокодилу честное пионерское, даже Горачек с Пажоутом. 48. Старый крокодил открыл свою огромную пасть, Йонатан вылез вместе с трубкой, а Мах и Шебестова вздохнули вот та-а-а-ак.

PIRÁTI

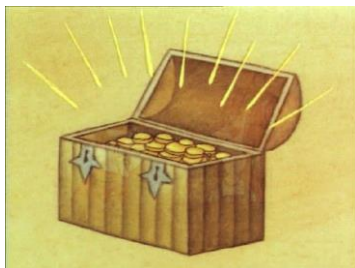
13.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

Jednou, na začátku vyučování, přišel do třídy soudruh ředitel a řekl: „Milí žáci, tedy hlavně vy, kteří jste členy biologického kroužku, chci vám říci, že si můžete vybrat nějaké zvířátko a chovat je zde ve škole pro studijní účely. Kdyby vám nestačily peníze, škola vám něco přidá, že ano, ale hlavně musíte vědět, jakého živočicha byste chtěli vědecky pozorovat.“ A Šebestová řekla: „Prosím, nejlepší by byl asi slon, toho by mohl pozorovat i tadyhle Mach, protože špatně vidí.“

Ale soudruh ředitel řekl: „Ale Šebestová, slon není žádné zvířátko, slon stojí hromadu peněz. Kde bysme na to vzali, že ano? Měl jsem na mysli křečka nebo morče. No, pokračujte, pokračujte.“

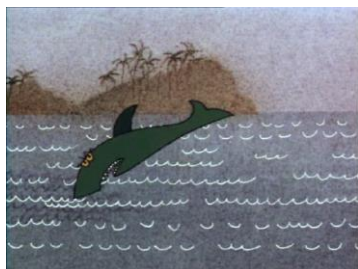
A soudružka učitelka pokračovala ve vyučování, brala zrovna mořeplavbu a vyprávěla dětem, jak kdysi dávno řádili na mořích piráty, kteří hrozně vyváděli, kradli jako straky, hlavně zlato a všelijaké drahokamy a Mach řekl: „Člověče, Šebestová, to by bylo něco, dostat se k takovému zlatému pokladu. To bysme měli peněz jako želez, co říkáš“.

A Šebestová řekla: „No, a na co máme kouzelné sluchátko?“ A hned potichu řekla: „Prosím, my bysme se hrozně rádi dostali mezi piráty, co vezou nějaký poklad“. A ze sluchátka se ozvalo: „Ale pozor, to je trochu nebezpečné, aby se vám náhodou něco nestalo“. A Mach řekl: „No tak ať je s náma radši celá třída i se soudružkou učitelkou a taky Jonatán“.

A sotva to řekl, byla celá třída v podpalubí nějakého starého korábu. Všechno se houpalo, protože na moře byly vlny. A na palubě byli piráti, ten hlavní seděl na nějaké bedně a říkal: „Tak pánové, pozor! Kdo na tuhle skříňku šáhne, ten je synem smrti. To zlato, co tam je, si rozdělíme až na Kanárských ostrovech, je to jasný?“ A piráti zabručeli: „Jasný.“

A soudružka učitelka řekla: „Co to má znamenat? Za oknem je moře a Kanárské ostrovy. Kde to jsme? A co tady dělá Jonatán?“

A Kropáček řekl: „Prosím, mně je strašně zle od žaludku, já asi budu blinkat“. A soudružka učitelka řekla: „Jestli ti není dobře, Kropáčku, tak se jdi projít, Čermáková půjde s tebou“.

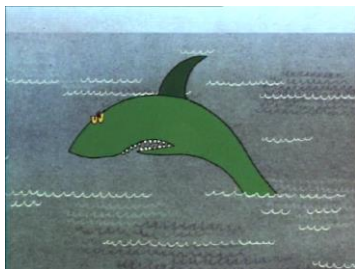
Jenomže sotva se Čermáková s Kropáčkem objevili nahoře, ten hlavní pirát je uviděl a zařval: „Co to má znamenat? To je zrada, kdo je pustil na palubu? Browne, za to půjdeš ke zdi, měl jsi přece hlídat loď.“ A Čermáková řekla: „Prosím, Kropáčkovi je špatně, asi bude blinkat“.

Jenomže to už soudružka učitelka řekla: „Děti, tohle není žádné vyučování. Mně někam spadla křída, půjdeme odtud“. A piráti koukali jako spadlí z višně, co se to hrne na palubu, a Šebestová řekla: „Hele, Machu, vidíš, tohle bude asi ta bedna s tím zlatem“. Jenomže Mach řekl: „Šebestová, teď s tím dej, prosím tě, pokoj, mně se to nechce líbit, tady se určitě něco semele“. A taky že jo.

První se vzpamatoval ten hlavní pirát a zařval: „Browne, co to má znamenat?“ A Brown mu honem řekl: „Jenom klid, kapitáne, jenom klid. Za dvacet vteřin jsou všichni v moři.“

A soudružka učitelka se kouká a vidí, všude samý žralok, a tak řekla: „No dovolte, mám za děti odpovědnost po celou dobu vyučování, co by si o mně řekli rodiče a taky soudruh ředitel, máme teď hodinu dějepisu a přála bych si, abychom nebyli rušeni. Nemáte tady někde kousek křídý, někam se mi zakutálela“.

A hlavnímu pirátovi to dalo chvilku práce, než se vzpamatoval, a pak zařval: „Browne, jestli je všechny nebudou do dvou minut žrát žraloci, tak z toho uloupeného pokladu nedostaneš ani pětikorunu, s tím laskavě počítej.“ A Brown řekl: „Rozkaz, kapitáne!“ Jenomže si nikdo nevšiml Jonatána, který si na řeči moc nepotrpěl a radši něco dělal.

Takže zrovna když ten Brown chytil Horáčka a chtěl s ním mrsknout mezi ty žraloky, tak spadla ta největší plachta a piráti se pod ní mleli, a ten hlavní pirát křičel: „To je vůbec největší zrada, jakou jsem kdy zažil.“

A Mach řekl Jonatánovi: „Jonatáne, ty jseš ten nejlepší pes na světě, teď už je to fakticky jasný.“ A Šebestová měla hlavní dozor, aby žádný pirát nevylezl zpod plachty.

A Horáček řekl Pažoutovi: „Já měl bejt mezi žralokama první, to zíráš, co?“ A zatím ve třídě stál soudruh ředitel na stupínku a kroutil hlavou: „No tohle, učitelka zmizí s celou třídou uprostřed vyučování, je to vůbec možné?“

Ale najednou vidí, že jsou všichni tady, a soudružka učitelka řekla: „Promiňte, soudruhu řediteli, nevím, jak se to mohlo stát, ale byli jsme, prosím, u Kanárských ostrovů mezi piráty“. A soudruh ředitel řekl: „Ale soudružko, co mi to povídáte? Cesta na Kanárské ostrovy trvá letadlem tři hodiny a teď je teprve tři čtvrtě na devět, že ano?“

Ale Mach s Šebestovou otevřeli bednu plnou zlata a řekli: „Tak moment, soudruhu řediteli, nejenom že jsme byli mezi piráty, ale my jsme jim, prosím, vzali všechno to uloupené zlato pro školní účely, schválně se koukněte.“ A soudruh ředitel řekl: „No propánajana, tolik peněz snad nemá ani ministerstvo, že ano?“

A Šebestová řekla: „Tak a teď si můžeme koupit pro biologický kroužek, co chceme.“ A tak se nakonec nekoupilo žádné morče ani křeček, koupil se normální slon a školník Huml ho na zahradě krmil senem a všichni členové biologického kroužku je při tom vědecky pozorovali.

13.2. Просмотрите несколько раз фильм *Piráti* и ответьте на вопросы:

1. Kdo přišel jednou do třídy a co řekl? 2. Co navrhla Šebestová? 3. Co jí namítl soudruh ředitel? 4. Koho měl na mysli? 5. Pokračovala soudružka učitelka ve vyučování? 6. O čem vyprávěla dětem? 7. Řádili kdysi dávno na mořích piráti, kteří hrozně vyváděli, kradli jako straky, hlavně zlato a všelijaké drahokamy? 8. Co řekl Mach Šebestové? 9. Co Šebestová řekla potichu do sluchátka? 10. Jaké varování se ze sluchátka ozvalo? 11. O co pak požádal Mach? 12. Co se stalo sotva to řekl? 13. Co se dělo na palubě? 14. Co říkal ten hlavní pirát, který seděl na nějaké bedně? 15. Co piráti zabručeli? 16. Na co se zeptala soudružka učitelka? 17. Co se stalo Kropáčkovi? 18. Co mu soudružka učitelka řekla? 19. Co zařval ten hlavní pirát, sotva se Čermáková s Horáčkem objevili na palubě? 20. Co mu odpověděla Čermáková? 21. Co vtom řekla soudružka učitelka dětem? 22. Koukali piráti jako spadlí z višně, co se to hrne na palubu? 23.

Co řekla Šebestová Machovi o té bedně? 24. Co jí odpověděl Mach? 25. Kdo se vzpamatoval první a co zařval? 26. Co mu ten Brown honem řekl? 27. Co viděla soudružka učitelka? 28. Co pirátům řekla? 29. Co zařval ten hlavní pirát, když se tenkrát vzpamatoval? 30. Co mu ten Brown odpověděl? 31. Potrpěl si Jonatán na řeči? 32. Co se stalo zrovna, když ten Brown chytil Horáčka a chtěl s ním mrsknout mezi ty žraloky? 33. Co křičel ten hlavní pirát? 34. Co bylo Machovi už fakticky jasné? 35. Kdo měl hlavní dozor, aby žádný pirát nevylezl zpod plachty? 36. Co povídal Horáček Pažoutovi? 37. Co se dělo mezitím ve třídě? 38. Co řekla soudružka učitelka soudruhu řediteli? 39. Co jí namítl soudruh ředitel? 40. Co vtom udělali Mach a Šebestová? 41. Jak na to reagoval soudruh ředitel? 42. Mohli si teď koupit pro biologický kroužek, co chtěli? 43. Co se koupilo nakonec? 44. Krmil školník Huml toho slona na zahradě senem a všichni členové biologického kroužku je při tom vědecky pozorovali?

13.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Ale soudruh ředitel řekl: „Ale Šebestová, slon není žádné zvířátko, slon stojí hromadu peněz. Kde bysme na to vzali, že ano? Měl jsem na mysli křečka nebo morče. No, pokračujte, pokračujte.“ 2. Člověče, Šebestová, to by bylo něco, dostat se k takovému zlatému pokladu. To bysme měli peněz jako želez, co říkáš? 3. Prosím, my bysme se hrozně rádi dostali mezi piráty, co vezou nějaký poklad. 4. No tak ať je s náma radši celá třída i se soudružkou učitelkou a taky Jonatán. 5. A na palubě byli piráti, ten hlavní seděl na nějaké bedně a říkal: „Tak pánové, pozor! Kdo na tuhle skříňku sáhne, ten je synem smrti. To zlato, co tam je, si rozdělíme až na Kanárských ostrovech, je to jasný?“ 6. A piráti zabručeli: „Jasný.“ 7. Jenomže Mach řekl: „Šebestová, teď s tím dej, prosím tě, pokoj, mně se to nechce líbit, tady se určitě něco semele.“ A taky že jo. 8. A Mach řekl Jonatánovi: „Jonatáne, ty jseš ten nejlepší pes na světě, teď už je to fakticky jasný.“ 9. A Horáček řekl Pažoutovi: „Já měl bejt mezi žralokama první, to ziráš, co?“

13.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

mít na mysli; krást jako straky; mít peněz jako želez; sáhnout na něco; koukat jako spadlý z višně; dát s něčím pokoj; nepotrpět si na řeči; mrsknout s někým.

13.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды, когда урок только начался, в класс вошел директор и сказал: «Дорогие ученики, прежде всего члены биологического кружка, я хочу вам сказать, что вы можете купить какого-нибудь зверька и держать его в школе для учебных целей». 2. Если у вас не

хватит денег, школа добавит, но главное, вы должны знать, какого именно зверька вы хотите наблюдать с научной точки зрения. 3. А Шебестова сказала: «Лучше всего слона, его может наблюдать и Мах, у которого плохое зрение». 4. Но директор сказал: «Шебестова, слон не зверек, слон стоит кучу денег, где мы их возьмем?» 5. Я имел в виду хомячка или морскую свинку. 6. Продолжайте, продолжайте! 7. Учительница продолжала, она рассказывала о мореплавании, о том, как когда-то давно на морях орудовали пираты, которые страшно безобразничали, воровали, как сороки, в основном золото и драгоценности. 8. И Мах сказал: «Вот бы раздобыть такой клад! Тогда бы у нас денег куры не клевали, что скажешь?» 9. А Шебестова сказала: «А на что у нас волшебная трубка?» 10. Мы очень хотим попасть к пиратам, которые везут какой-нибудь клад. 11. А из трубки раздалось: «Внимание, будьте осторожны, как бы с вами чего не случилось!» 12. А Мах сказал: «Ну тогда пусть с нами будет весь класс вместе с учительницей и Йонатан». 13. Едва он это сказал, весь класс оказался в трюме какого-то древнего корабля. 14. Всё раскачивалось, потому что на море были волны. 15. А на палубе были пираты, главный из них сидел на каком-то сундуке и говорил: «Господа, внимание! Кто протянет к этому сундуку руку, тот покойник!» 16. Золото, которое там, мы разделим на Канарских островах, это понятно? 17. А пираты заворчали: «Понятно!» 18. А учительница сказала: «Что это значит? За окном море и Канарские острова. Где это мы? И что здесь делает Йонатан?» 19. А Кропачек сказал: «Меня страшно тошнит. Наверное, меня вырвет». 20. А учительница сказала: «Если тебе плохо, Кропачек, иди прогуляйся, Чермакова тебя проводит». 21. Но едва Чермакова с Кропачеком появились наверху, главный пират их увидел и заорал: «Что это значит? Это измена! Кто их пустил на палубу?» 22. Браун! Ты за это пойдешь к стенке, ты должен был охранять корабль! 23. А Чермакова сказала: «Кропачеку плохо, наверное, его вырвет». 24. Однако учительница сказала: «Дети, это уже не урок! У меня куда-то упал мел, пойдете отсюда!» 25. А пираты тарашились, как ненормальные, кто это валит на палубу, и Шебестова сказала: «Слушай, Мах, наверное, это и будет тот сундук с золотом». 26. А Мах сказал: «Шебестова, не лезь ко мне сейчас с этим, мне это что-то не нравится, сейчас что-то произойдет». 27. И верно, первым опомнился главный пират и заорал: «Браун, что это значит?!» 28. А Браун ему быстренько ответил: «Спокойствие, капитан, через двадцать секунд все будут в море». 29. А учительница смотрит и видит: повсюду сплошные акулы. 30. И вот она сказала: «Позвольте, я отвечаю за детей в течение всего урока, что мне скажут родители и директор?» 31. Сейчас у нас урок истории, и я прошу нас не отвлекать. 32. У вас нет кусочка мела, он у меня куда-то

закатился. 33. На этот раз главный пират пришел в себя не сразу. 34. А потом он заорал: «Браун, если через две минуты их всех не будут жрать акулы, ты и пяти крон не получишь из награбленного, имей это в виду!» 35. А Браун сказал: «Есть, капитан!» 36. Однако никто не обращал внимания на Йонатана, который болтать не любил, а делал дело. 37. И вот как раз в тот момент, когда этот Браун схватил Горачека и только хотел швырнуть его акулам, свалился самый большой парус. 38. Пираты под ним ёрзали, а главный пират кричал: «Это самая большая измена, которую я знаю!» 39. А Мах сказал Йонатану: «Йонатан, ты лучший пес на свете, теперь это ясно!» 40. Шебестова следила, чтобы ни один пират не вылез из-под паруса, а Горачек сказал Пажоуту: «Я должен был быть среди акул первым, видал?» 41. А в это время в классе стоял директор и качал головой: «Учительница исчезает во время урока со всем классом, это вообще возможно?» 42. Но вдруг он видит, что все на месте, а учительница говорит: «Извините, товарищ директор, я не знаю, как это получилось, но мы были у Канарских островов среди пиратов». 43. Коллега, что это вы говорите? На Канарские острова самолетом лететь три часа, а сейчас только без четверти девять. 44. Но Мах и Шебестова открыли сундук, полный золота, и сказали: «Мы не только были среди пиратов, но мы еще и отобрали у них награбленное золото для школьных нужд, сами посмотрите!» 45. А директор сказал: «Боже мой! Столько денег нет даже в министерстве!» 46. А Шебестова сказала: «Теперь мы можем купить для биологического кружка всё, что хотим». 47. Так что в конце концов купили не морскую свинку или хомячка, а настоящего слона. 48. Завхоз Гумл кормил слона в школьном садике сеном, а все члены биологического кружка их наблюдали с научной точки зрения.

JAK MACH A ŠEBESTOVÁ VYROSTLI

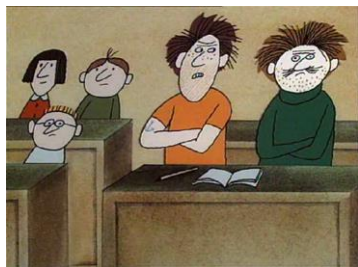
Mach a Šebestová byli sice žáky třetí bé, to je pravda. Ale nemohli být žáky třetí bé do nekonečna. Rostli a rostli, chodili do čtvrté bé, potom do páté bé a tak dále až byli úplně dospělí, a protože se měli rádi a chtěli být pořád spolu, tak se vzali. Nejdříve měli svatbu, potom děti, a ty děti rostli a rostli, až nakonec chodili do školy a byli zase žáky třetí bé.

A jakpak jednou do té školy jdou, povídá ta malá Machová malému Machovi: „Hele, brácho, řekni, jestli ty dospělí nejsou fakt praštění. Koukni, co dělá ten starý bláznivý Jonatán s těma maličkýma, to by jeden umřel.“

A malý Mach povídá tý malý Machový: „No a co má bejt? To je přece normální. Až budeš veliká, budeš zrovna taková, chceš se vsadit? Kdyby dospělí v jednom kuse každého nevychovávali, dopadlo by to s náma se všema jako tamhle s Horáčkem a Pažoutem.“

A to by bylo hrozné. Horáček s Pažoutem byli totiž staří repetenti, kteří seděli ve třetí bé už dvacátou pátou sezónu. Vypadalo to příšerně. Kdyby se aspoň oholili, ale i na to byli líní. Takže když do třídy přišel pan ředitel s novým panem inspektorem, tak se ten nový pan inspektor úplně lekl a ptal se: „Kdo jsou prosím vás tyto dva staří lidé? A co zde pohledávají?“

A soudružka učitelka řekla: „Vstaňte, vy dva, když se o vás mluví! Říkám vám to už pětadvacet let.“ A Horáček s Pažoutem teda vstali, chvilku jim to trvalo, to víte, vážili oba přes osmdesát kilo. A když už bylo všechno v pořádku, řekla soudružka učitelka: „Tak a teď ukážeme panu inspektorovi, proč jste už tolik let žáky třetí bé! A dala Horáčkovi otázku: „Co jsou to sudokopytníci.“

To víte, Horáček dělal jako obyčejně děsně chytrýho: „Sudokopytníci, to je přece jasný. Sudokopytníci jsou docela normální sudy, jenže mají kopyta, že ano, proto se jim říká sudokopytníci.“

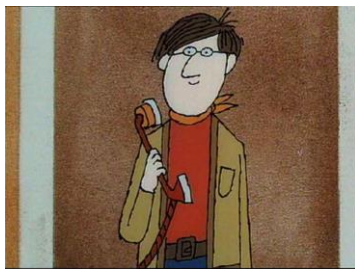
A soudružka učitelka řekla: „No tak si sedni. Pokusí se nám to povědět pan Pažout.“ Pažout byl o něco mazanější než Horáček, tak si řekl: „Počkej ty jedna soudružko učitelko, já tě převezu. Vono to bude určitě naopak.“

A tak povídá: „Prosim, sudokopytníci jsou takový zvláštní zvířata, který mají místo kopyt čtyři sudy, takže vlastně ani nechoděj, ale spíš se tak nějak jako válejí.“ A to už pana inspektora vynášeli na čerstvý vzduch.

A cestou domů říká malej Mach malý Machovými: „Člověče, ségro, s tím Horáčkem a Pažoutem by se mělo něco podniknout. Tak je to není možný, vždyť jsou to otcové rodin. Jak k tomu přijdou ti chudáci děti, aby měli místo tatíneků takový telata.“ A malá Machová řekla: „No jo, člověče, ale co my dva s tím můžeme dělat?“

A potom se obědvalo, všechno bylo v pohodě. Chyběl akorát třešňový kompot, na který maminka zapoměla, ale tatínek Mach řekl: „To je toho! To se dá přece lehce napravit.“ A šel do sklepa, přinesl sluchátko a řekl: „Čtyřikrát třešně prosím.“ A bylo to.

A malá Machová řekla malému Machovi: „Člověče, brácho, tak mě napadá, že by se s tím sluchátkem dalo bezvadně pomoci Horáčkovi a Pažoutovi, co říkáš?“ A malý Mach byl samozřejmě pro a řekl nahlas: „Hele, tatí, nemoh bys nám to sluchátko na chvilku půjčit?“ A velký Mach řekl: „Tos teda uhád, chlapečku. My s maminkou náhodou moc dobře víme, jaký se s tím dají dělat lumpárny.“

A šel do sklepa a to sluchátko tam zas pěkně zamknul. Jenže malý Mach byl chytrý po tatínkovi, a malá Machová po mamince. Oba sedli dohromady s malým Jonátánem, který byl chytřej po starým Jonátánovi, takže než bys řekl švec, bylo sluchátko jejich.

A teď hurá za repetenty. Horáček s Pažoutem se místo učení samo sebou bavili, což se dalo očekávat.

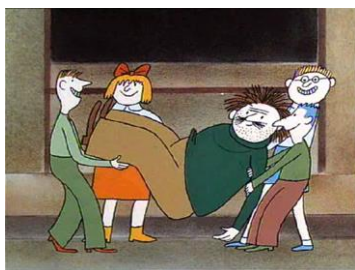
A Mach řekl: „Prosím vás, my bysme tady se segrou strašně moc chtěli, aby se ti starý dva repetenti místo kopaný učili, protože se na tu ostudu už vážně nemůžeme koukat.“ A ze sluchátka se ozvalo: „To máte pravdu. Já taky ne.“

No a potom se stalo něco úplně neuvěřitelného, na co všichni koukali jako spadlí z višně. Horáček s Pažoutem se začali učit a učili se a učili se dokonce v trestném území, což je velmi nebezpečné.

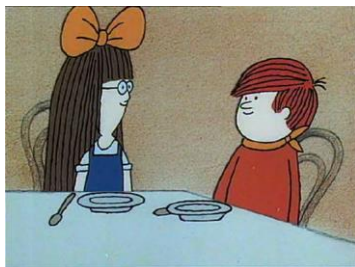
Takže se nemůžeme divit, že byli pro jistotu svými nejbližšími chráněni pro další život ve svých rodinách, kde se učili a učili, když už malý Mach s malou Machovou dávno a dávno spali.

A druhý den, když pan ředitel s panem inspektorem šli po chodbě, slyšeli jakési volání: „Hurá! Bravo!“ a „Výborně!“ A když vešli, uviděli velikou slávu, jaká se hned tak nevidí.

Horáček s Pažoutem dostali poprvé v životě jedničku. Blahopřála jim sama soudružka učitelka a řekla: „Když to takhle půjde dál, mám velkou naději, že vás už tady příští rok nevidím.“ A v duchu ji napadlo: „To snad vůbec nepřežiju.“

A doma u oběda se ptal velký Mach malého Macha a malé Machové, proč se tak šťastně usmívají, jestli proto, že dostali jedničky s hvězdičkou. Ale malý Mach řekl že ne, že oba dostali bohužel pětky jako Brno, protože se včera odpoledne vůbec neučili.

A velcí Machové řekli: „Tos je hrůza! To je hrůza!“ Ale malí Machové se usmívali čím dál víc a říkali si: „Jakápak hrůza! To se přece dožene. Důležitější je, že ty naše pětky jsou vlastně dvě veliké jedničky, což tihle dospělí nikdy nepochopí.“

14.2. Ответьте на вопросы:

1. Mohli Mach a Šebestová být žáky třetí bé do nekonečna? 2. Co se s nimi dělo, když rostli a rostli? 3. Co měli nejdřív, co potom? 4. Co dělaly ty jejich děti? 5. Co jednou povídá ta malá Machová malému Machovi o dospělých a o tom starém Jonatánovi? 6. Co namítl malý Mach? 7. Co by se stalo, kdyby dospělí v jednom kuse každého nevychovávali? 8. Kdo byli totiž Horáček s Pažoutem? 9. Jak to vypadalo? 10. Byli líní i na holení? 11. Co se stalo novému panu inspektorovi, když jednou přišel do třídy? 12. Co řekla soudružka učitelka Horáčkovi s Pažoutem? 13. Proč jim to chvíli trvalo, než vstali? 14. Chtěla soudružka učitelka ukázat panu inspektorovi, proč jsou Horáček s Pažoutem už tolik let žáky třetí bé? 15. Jakou otázku dala soudružka učitelka Horáčkovi? 16. Dělal Horáček jako obyčejně děsně chytrého? 17. Co na to řekla soudružka učitelka? 18. Byl Pažout o něco mazanější než Horáček? 18. Co si řekl? 19. Co povídal o sudokopytnících? 20. Co se mezitím stalo panu inspektorovi?

21. Co říkal malý Mach malé Machové cestou domů? 22. Objedvalo se potom a bylo všechno v pořádku? 23. Jak to tatínek Mach napravil? 24. Co řekla malá Machová malému Machovi? 25. Na co se ptal malý Mach tatínka? 26. Co mu velký Mach odpověděl a co pak udělal? 27. Byl malý Mach chytrý po tatínkovi a malá Machová po mamince? 28. Co udělali? 29. Co dělali Horáček s Pažoutem místo učení? 30. Co řekl malý Mach do sluchátka? 31. Co se ze sluchátka ozvalo? 32. Proč všichni koukali jako spadlí z višně? 33. Co slyšel pan ředitel s panem inspektorem druhý den, když šli po chodbě? 34. Uviděli velikou slávu, jaká se hned tak nevidí? 35. Co dostali Horáček s Pažoutem poprvé v životě? 36. Kdo jim blahopřál? 37. Co ji v duchu napadlo? 38. Na co se ptal velký Mach malého Macha a malé Machové? 39. Dostali malý Mach a malá Machová jedničky s hvězdičkou? 40. Co řekli velcí Machové a co si mysleli ti malí Machové?

14.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. A jakpak jednou do té školy jdou, povídá ta malá Machová malýmu Machovi: „Hele, brácho, řekni, jestli ty dospělí nejsou fakt praštění. Koukni, co dělá ten starý bláznivý Jonatán s těma maličkýma, to by jeden umřel.“ 2. A malý Mach povídá tý malý Machový: „No, a co má bejt? To je přece normální. Až budeš veliká, budeš zrovna taková, chceš se vsadit? Kdyby dospělí v jednom kuse každýho nevychovávali, dopadlo by to s náma se všema jako tamhle s Horáčkem a Pažoutem.“ 3. To víte, Horáček dělal jako obyčejně děsně chytrýho: „Sudokopytníci, to je přece jasný. Sudokopytníci jsou docela normální sudy, jenže mají kopyta, že ano, proto se jim říká sudokopytníci.“ 4. Pažout byl o něco mazanější než Horáček, tak si řekl: „Počkej, ty jedna soudružko učitelko, já tě převezu. Vono to bude určitě naopak.“ 5. A tak povídá: „Prosím, sudokopytníci jsou takový zvláštní zvířata, který mají místo kopyt čtyry sudy, takže vlastně ani nechoděj, ale spíš se tak nějak jako válej.“ 6. A cestou domů říká malej Mach malý Machový: „Člověče, ségro, s tím Horáčkem a Pažoutem by se mělo něco podniknout. Tak to není možný, vždyť jsou to otcové rodin. Jak k tomu přijdou ti chudáci děti, aby měli místo tatínků takový telata.“ 7. A malá Machová řekla: „No jo, člověče, ale co my dva s tím můžeme dělat?“ 8. A malá Machová řekla malýmu Machovi: „Člověče, brácho, tak mě napadá, že by se s tím sluchátkem dalo bezvadně pomoci Horáčkovi a Pažoutovi, co říkáš?“ 9. A malý Mach byl samozřejmě pro a řekl nahlas: „Hele, tatí, nemoh bys nám to sluchátko na chvilku půjčit?“ 10. A velký Mach řekl: „Tos teda uhád, chlapečku. My s maminkou náhodou moc dobře víme, jaký se s tím dají dělat lumpárny.“ 11. Jenže malý Mach byl chytrý po tatínkovi, a malá Machová po mamince. Oba sedli dohromady s malým Jonatánem, který byl chytrej po starým

Jonatánovi, takže než bys řekl švec, bylo sluchátko jejich. 12. Prosím vás, my bysme tady se ségrou strašně moc chtěli, aby se ti starý dva repetenti místo kopaný učili, protože se na tu ostudu už vážně nemůžeme koukat. 13. No a potom se stalo něco úplně neuvěřitelného, na co všichni koukali jako spadlí z višně. 14. Ale malej Mach řekl že ne, že oba dostali bohužel pětky jako Brno, protože se včera odpoledne vůbec neučili.

14.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

být na něci líný; dělat ze sebe někoho; koukat jako spadlý z višně; dostat pětku jako Brno

to by jeden umřel; v jednom kuse; já tě převezu!; jak k tomu přijdou.

14.5. Переведите на чешский язык:

1. Мах и Шебестова действительно были учениками третьего «б», это правда. 2. Однако они не могли быть учениками третьего «б» бесконечно. 3. Они росли и росли, ходили сначала в четвертый «б», потом в пятый «б» и так далее, пока не были совершенно взрослыми. 4. А поскольку они любили друг друга и хотели быть все время вместе, они поженились. 5. Сначала у них была свадьба, потом дети, и эти дети росли и росли, пока не пошли в школу и не ходили в тот же третий «б». 6. И вот однажды идут они в эту школу, и маленькая Махова говорит маленькому Маху: «Слушай, братец, правда, эти взрослые все ненормальные? Смотри, что делает этот старый сумасшедший Йонатан с малышами, умереть просто!» 7. А маленький Мах говорит маленькой Маховой: «А что такое? Это же нормально. Когда вырастешь, будешь такая же, спорим?» 8. Если бы взрослые всё время каждого не воспитывали, с нами со всеми было бы, как с Горачеком и Пажоутом. 9. А это было ужасно. 10. Горачек с Пажоутом были старые второгодники, которые проводили в третьем «б» уже двадцать пятый сезон. 11. Выглядело это кошмарно. 12. Если бы они хоть брились, но им и это было лень. 13. Так что когда в класс вошел директор с новым инспектором, инспектор испугался и сказал: «Кто эти два старых человека, и что они тут делают?» 14. А учительница сказала: «Встаньте, вы двое, когда о вас говорят! Я повторяю это вам уже двадцать пять лет!» 15. А Горачек с Пажоутом встали, это у них заняло какое-то время, знаете ли, оба весили больше восьмидесяти килограммов. 16. А когда все было в порядке, учительница сказала: «А теперь давайте покажем господину инспектору, почему вы столько лет ученики третьего класса!» 17. И она задала Горачеку вопрос: «Что такое парнокопытные?» 18. Горачек, как обычно, изображал из себя страшно умного. 19. Парнокопытные – это обыкновенные бочки, у которых есть копыта. 20. И учительница сказала: «Садись, нам попробует ответить господин Пажоут». 21. Пажоут был хитрее Горачека и подумал: «Погоди у меня, учительница, я тебя перехитрю. Всё будет, наверное, наоборот». 22. Парно-

копытные – это такие особенные животные, у которых вместо ног четыре бочки, так что они, собственно говоря, не ходят, а как бы перекатываются. 23. А господина инспектора уже выносили на свежий воздух. 24. По дороге домой маленький Мах говорит маленькой Маховой: «Слушай, сестренка, с этими Горачеком и Пажоутом надо что-то делать». 25. Это же главы семейств, что будет с их бедными детьми, у которых вместо папочек такие бараны?» 26. А маленькая Махова говорит: «Да, но что можем сделать мы два?» 27. А потом был обед, и всё было в порядке. 28. Вот только не было компота из черешни, про который мама забыла, но папа Мах сказал: «Это же можно легко исправить!» 29. Он сходил в подвал, принес трубку и сказал: «Четырежды черешневый, пожалуйста!» 30. Маленькая Махова сказала маленькому Маху: «Слушай, братец, мне кажется, что с этой трубкой можно было бы помочь Горачеку и Пажоуту». 31. А маленький Мах громко сказал: «Эй, папа, ты не дашь нам на пару минут эту трубку?» 32. А большой Мах сказал: «Ты угадал, не дам. Мы с мамой знаем, какие безобразия с этой трубкой можно натворить». 33. И он пошел в подвал и трубку хорошенько запер. 34. Однако маленький Мах был умный в папу, а маленькая Махова в маму. 35. Оба встретились с маленьким Йонатаном, который был умный в старого Йонатана, так что не успел никто и глазом моргнуть, как трубка была у них. 36. А теперь айда за второгодниками! 37. Горачек с Пажоутом, разумеется, вместо занятий развлекались, чего можно было ожидать. 38. Мы здесь с сестренкой очень хотим, чтобы эти двое старых второгодников вместо футбола занялись учёбой, потому что на этот позор мы уже не можем смотреть. 39. А из трубки раздалось: «Вы правы. Я тоже не могу». 40. Ну а потом произошло что-то совершенно невероятное, так что все смотрели, как обалдевшие. 41. Горачек с Пажоутом начали учиться, они учились и учились, причем в штрафной зоне, что очень опасно. 42. А на следующий день, когда господин директор с господином инспектором шли по коридору, они услышали крики: «Ура! Bravo! Отлично!» 43. Горачек с Пажоутом впервые в жизни получили «отлично». 44. Поздравляла их сама учительница, которая сказала: «Если так пойдет и дальше, я очень надеюсь, что в следующем году вас здесь уже не увижу!» 45. А в голову ей пришло: «Наверное, я этого не переживу». 46. А дома за обедом большой Мах спросил маленького Маха и маленькую Махову, почему они так счастливо улыбаются. 47. Не потому ли, что получили «отлично» с плюсом? 48. Но маленький Мах сказал, что нет, что они получили большущие двойки, потому что вчера совершенно не учились. 49. Родители закричали: «Какой ужас!» 50. Но дети улыбались чем дальше, тем больше и думали: «Какой еще ужас! Мы же всё нагоним. Важно то, что эти наши двойки на самом деле две большие пятерки, что эти взрослые не поймут никогда!»

ОСНОВНАЯ И ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ ЛИТЕРАТУРА

1. *Васильева В.Ф.* Чешский язык. – М.: Дикси-Пресс, 2014. – 512 с.
2. *Васильева В.Ф., Широкова А.Г.* Чешский язык в новом тысячелетии (общая характеристика языковой ситуации и динамических инноваций) // *Славянский вестник*: Выпуск 1. М., 2003. С. 46-69.
3. *Изотов А.И.* Чешский язык: Учебное пособие по развитию навыков устной речи на материале видеofilьмов. – М.: Филоматис, 2005.
4. *Изотов А.И.* Материалы к «Чешской грамматике» // *Язык, сознание, коммуникация*. Вып. 42. – М.: МАКС Пресс, 2011. – С. 85-144.
5. *Изотов А.И.* Самоучитель чешского языка. Уровни А1-А2. М.: Филоматис, 2016.
6. *Изотов А.И.* Теоретическая фонетика чешского языка. – М.: МАКС Пресс, 2017. – 224 с. doi 10.29003/m31.978-5-317-05593-6
7. *Изотов А.И.* Лексикология чешского языка. – М.: МАКС Пресс, 2017. – 264 с. doi 10.29003/m30.978-5-317-05699-5
7. *Мокиенко В.М., Степанова Л.И.* Чешский язык: Учебное пособие по развитию речи. – СПб.: Изд-во КАРО, 2010.
8. *Нещименко Г.П.* Языковая ситуация в славянских странах: Опыт описания. Анализ концепций. М., 2003.
9. Чешский язык: Учебник для I и II курсов: Для студентов филол. спец. вузов / *А.Г. Широкова, П. Адамец, Й. Влчек, Е.Р. Роговская*. – 2 изд. испр. и доп. – М.: Высшая школа, 1988.
10. *Широкова А. Г., Васильева В. Ф., Едличка А.* Чешский язык. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1990.
11. *Daneš Fr. et al.* Český jazyk na přelomu tisíciletí. Praha, 1997.
12. *Encyklopedický slovník češtiny / Ed. P. Karlík, M. Nekula, J. Pleskalová.* – Praha: Lidové Noviny, 2002.
13. *Mluvnice češtiny.* – Praha: Academia, 1986. Díl I.; Díl II; 1987. Díl III.
14. *Načeva-Marvanová M.* Perfektum v současné češtině. Praha: NLN, 2010. 224 s.
15. *Petr J.* Preface // *Jungmann J.* Slovník česko-německý. D.1. Praha, 1989. S. 5-38.
16. *Příruční mluvnice češtiny / Ed. P. Karlík, M. Nekula, Z. Rusínová.* – Praha: Lidové Noviny, 1996.
17. *Sgall P., Hronek J.* Čeština bez příkras. Praha, 1992.
18. *Spisovná čeština a jazyková kultura: Sborník z olomoucké konference 23.-27.8.1993.* Praha, 1995. 1; 2.
19. *Torberg F.* Anhang: Als noch geböhmakelt wurde // *Torberg F.* Die Tante Jolesch und die Erben der Tante Jolesch (Doppelband). München: Verlag Langen Müller, 2008. S. 615–620

Учебное издание

ИЗОТОВ Андрей Иванович

ЧЕШСКИЙ ЯЗЫК

*Учебное пособие
по развитию устной речи
на материале видеофильмов*

Издательство «МАКС Пресс»
Главный редактор: *Е.М. Бугачева*
Обложка: *А.В. Кононова*

Отпечатано с готового оригинал-макета
Подписано в печать 20.03.2025 г.
Формат 60х90 1/16. Усл.печ.л. 11,00.
Тираж 500 (1-30) экз. Заказ № 040.

Издательство ООО «МАКС Пресс»
Лицензия ИД N 00510 от 01.12.99 г.
119992, ГСП-2, Москва, Ленинские горы,
МГУ им. М.В. Ломоносова, 2-й учебный корпус, 527 к.
Тел. 8(495)939-3890/91. Тел./Факс 8(495)939-3891.

Отпечатано в полном соответствии с качеством
предоставленных материалов в ООО «Фотоэксперт»
109316, г. Москва, Волгоградский проспект, д. 42,
корп. 5, эт. 1, пом. 1, ком. 6.3-23Н

Изотов Андрей Иванович, доктор филологических наук, профессор кафедры славянской филологии филологического факультета МГУ имени М.В. Ломоносова

Более 300 публикаций, в том числе:

Изотов А.И. Теоретическая фонетика чешского языка: учебное пособие. М.: МАКС Пресс, 2017. 224 с. DOI: 10.29003/m31.978-5-317-05593-6.

Изотов А.И. Лексикология чешского языка: учебное пособие. М.: МАКС Пресс, 2017. 264 с. DOI: 10.29003/m30.978-5-317-05699-5.

Изотов А.И. Императивность как прагмалингвистический феномен: На материале чешского языка. М.: URSS, 2016. 256 с.

Изотов А.И. Самоучитель чешского языка. Уровни А1–А2. М.: Филоматис, 2016. 424 с.

Изотов А.И. Чешско-русский и русско-чешский учебный словарь: около 40 000 слов и выражений. 3-е изд. испр. и доп. М.: Филоматис, 2014. 832 с.

Изотов А.И. Церковнославянский язык. М.: Филоматис, 2014. 296 с.

Изотов А.И. Новый чешско-русский словарь: около 100 000 слов и выражений. М.: Дрофа, 2012. 1024 с.

Изотов А.И. Старославянский язык в сравнительно-историческом освещении: Учебное пособие. М.: Издательство «Азбуковник», 2010. – 200 с. [http://www.philol.msu.ru/~slavphil/books/staroslav_komp.pdf]

Izotov A. American Cultural Literacy Phenomena in the Mirror of Czech National Corpus: Literature, Mythology, Folklore. Moscow: Azbukovnik, 2010. 200 p. [<http://www.philol.msu.ru/~slavphil/staff/izotov/american.pdf>]

Изотов А.И. Старославянский и церковнославянский языки: Грамматика, упражнения, тексты: Учебное пособие для средних и высших учебных заведений. М.: ИОСО РАО, 2001. 240 с. [http://www.philol.msu.ru/~slavphil/books/stsl_csl_web.pdf]

Изотов А.И. Функционально-семантическая категория императивности в современном чешском языке в сопоставлении с русским. Brno: L. Marek, 2005. 274 с. [<http://www.philol.msu.ru/~slavphil/books/imper.pdf>]

Изотов А.И. Чешские атрибутивные причастия на фоне русских. М.: Филологический факультет МГУ, 1993. 100 с. [<http://www.philol.msu.ru/~slavphil/books/participia.pdf>]

Изотов А.И. Старославянский и церковнославянский языки в средней школе. М.: Интелси, 1992. 144 с. [http://www.philol.msu.ru/~slavphil/books/izotov_starosl.pdf]

Изотов А.И. Русско-чешский разговорник. М.: Филология, 1997. 296 с. [переиздания в 1999 г. в издательстве “Филология”, в 2000 г. в издательстве “Каскад Ком”; переработанные издания в 2004, 2007, 2008 и 2009 годах в издательстве “Русский язык – Медиа”]